

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาชุมชนลีเล็ด
ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว
พฤษภาคม 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยนเรศวร
กรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี”
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....
(ดร. กาญจนินภา พงศ์พนรัตน์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ดร. ศรีสุดา จงสิทธิผล)

ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยนเรศวร กรุงเทพมหานคร

พฤษภาคม 2553

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจาก ดร.กาญจน์ภา พงศ์พนรัตน์ ที่ปรึกษาและคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านนันทพร เสริฐ ชาญจรณ ผู้นำชุมชนลีเล็ด ที่กรุณาให้คำแนะนำ จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณสมาชิกของชุมชน และประชาชนในชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอ พุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือ เป็นอย่างยิ่ง ในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ที่ได้ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนทุกๆ ด้านเป็นอย่างดี จึงเกิดความสำเร็จของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขออุทิศ แต่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

นันทรัตน์ ทองมีเพชร

ชื่อเรื่อง	แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้ศึกษาค้นคว้า	นันทรัตน์ ทองมีเพชร
ที่ปรึกษา	ดร.กาญจน์นภา พงศ์พนรัตน์
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม. สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยรัตนนคร, 2552
คำสำคัญ	การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ชุมชนลีเล็ด

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการวิจัยพบว่าประชาชนในท้องถิ่นที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 40 ปีมากที่สุด ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ และรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาทมากที่สุด ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และนักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 26 ปีมากที่สุด ส่วนใหญ่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบอาชีพนักเรียนนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาทมากที่สุด ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่ชุมชนลีเล็ด นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยมา และที่เคยมาแล้วกลับมามากด้วยเหตุที่ว่าธรรมชาติที่สวยงาม นักท่องเที่ยวรู้จักชุมชนลีเล็ดจากเพื่อน/ญาติ ส่วนใหญ่สนใจกิจกรรมล่องเรือชมระบบนิเวศ และมีวัตถุประสงค์เพื่อทัศนศึกษา/แสวงหาความรู้ มีลักษณะการเดินทางแบบกลุ่มเพื่อน จะเดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถเช่า/รถตู้ นักท่องเที่ยวจะไม่พักค้างคืน มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว น้อยกว่า 1,000 บาท ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อเสนอแนะด้านศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ในด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากเส้นทางในการเดินทางมีความซับซ้อน ดังนั้นต้องมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน รวมทั้งมีที่จอดรถเพียงพอต่อการรองรับของนักท่องเที่ยว เรื่องของการมีส่วนร่วม ควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน รวมทั้งการได้ร่วมตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ให้มากขึ้น

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดทฤษฎีการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์.....	9
แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ แผนยุทธศาสตร์ของชุมชนลีเล็ด และ แผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว.....	31
แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น.....	34
แนวคิดทฤษฎีความพึงพอใจ.....	37
ข้อมูลชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ช่วงที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของประชาชนในท้องถิ่น.....	62
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลส่วนบุคคลของ ประชาชนในท้องถิ่น.....	62
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อ ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด.....	64
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนใน ท้องถิ่น.....	68
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ดให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น.....	72
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน.....	72
ช่วงที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักท่องเที่ยว.....	93
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว.....	93
ตอนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่ชุมชนลีเล็ด.....	94
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ นักท่องเที่ยว.....	99
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ดให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น.....	102
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน.....	103
5 บทสรุป.....	110
สรุปผลการวิจัย.....	111
การอภิปรายผล.....	121
ข้อเสนอแนะ.....	125

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	126
ภาคผนวก.....	131
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า.....	142

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย.....	5
2	แสดงประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์จังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	29
3	แสดงเป้าประสงค์และกลยุทธ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	30
4	แสดงจำนวนประชากรในตำบลลิเล็ด.....	53
5	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูล.....	54
6	แสดงจำนวน และร้อยละของประชาชนในท้องถิ่นจำแนกตามข้อมูล ส่วนบุคคล.....	62
7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของ ประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน ลิเล็ดโดยรวม.....	64
8	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของ ประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลิเล็ด ด้านสิ่งดึงดูดใจ.....	65
9	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของ ประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน ลิเล็ดด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว.....	66
10	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของ ประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน ลิเล็ดด้านสิ่งอำนวยความสะดวก.....	67
11	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชนลิเล็ด ของประชาชนในท้องถิ่น โดยรวม.....	68
12	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของ ชุมชนลิเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมคิด.....	68
13	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชน ลิเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมตัดสินใจ.....	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
14	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของ ชุมชนดีเลิศ ของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมปฏิบัติการ.....	73
15	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของ ชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมติดตามและประเมินผล.	71
16	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ของประชาชนในท้องถิ่น กับระดับความคิดเห็นของประชาชนใน ท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนดีเลิศ.....	73
17	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ของประชาชนในท้องถิ่นกับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น ต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนดีเลิศ.....	74
18	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นกับระดับความคิดเห็นของ ประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน ดีเลิศ.....	75
19	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ ของประชาชนในท้องถิ่น กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น ต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนดีเลิศ.....	76
20	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพกับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพ ของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนดีเลิศด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยว.....	78
21	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่น กับระดับความคิดเห็นของประชาชน ในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนดีเลิศ.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
22	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น.....	80
23	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น.....	82
24	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น.....	83
25	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น	84
26	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพกับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมคิด.....	86
27	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพกับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมตัดสินใจ.....	88
28	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมปฏิบัติการ.....	88
29	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมติดตามและประเมินผล.....	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
30	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของ ประชาชนในท้องถิ่น.....	91
31	แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล.....	93
32	แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามพฤติกรรมการ ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ด.....	95
33	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวโดยรวม.....	99
34	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน.....	100
35	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว.....	101
36	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย	102
37	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ของนักท่องเที่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ นักท่องเที่ยว.....	103
38	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ นักท่องเที่ยว กับ ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ นักท่องเที่ยว.....	104
39	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้าน การศึกษาของนักท่องเที่ยว กับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว.....	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
40	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ ของนักท่องเที่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว.....	107
41	แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว กับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว.....	108

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2	ตราสัญลักษณ์และคำขวัญจังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	27
3	แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจำปี 2551.....	28
4	แผนที่ท่องเที่ยวชุมชนลีเล็ด.....	44
5	แผนที่บ้านลีเล็ดและกิจกรรมต่างๆ.....	45
6	รางวัลมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย.....	45

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศให้กับหลายประเทศ ก่อให้เกิดการลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพ ให้ประชาชนมีงานมีรายได้ เป็นผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และช่วยกระจายรายได้สู่ภูมิภาคท้องถิ่นต่างๆ อันเป็นการสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจ และสังคมให้แก่ประเทศเหล่านั้น นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติให้เกิดสันติภาพ และความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของบ้านกับผู้มาเยือน ด้วยเหตุนี้ประเทศต่างๆ จึงพยายามดึงนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศของตนให้มากที่สุด เพื่อให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุด โดยเฉพาะประเทศไทยเป็นประเทศที่มีทรัพยากรท่องเที่ยวสวยงามและมีคุณค่าทั้งทางด้านธรรมชาติและวัฒนธรรม อีกทั้งความเป็นมิตรไมตรีของคนไทย ล้วนเป็นสิ่งจูงใจให้นักท่องเที่ยวต่างชาติต้องการเดินทางเข้ามาเยี่ยมเยือนประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และสร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างมหาศาล ซึ่งองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization) ได้พยากรณ์ไว้ว่าในปี ค.ศ.2010 (พ.ศ.2553) จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวทั่วโลกที่เดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นมากกว่า 1,000 ล้านคน และก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวมากกว่า 60 ล้านล้านบาท พร้อมทั้งคาดการณ์ต่อไปอีกว่าในปี ค.ศ.2020 (พ.ศ.2563) จะมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเพิ่มขึ้นมากกว่า 1,600 ล้านคน และมีรายได้จากการท่องเที่ยวมากกว่า 100 ล้านล้านบาท (World Tourism Organization, 1993)

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติและเป็นแนวคิดที่นำกิจกรรมการท่องเที่ยว และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาประสานเข้าด้วยกัน ซึ่งไม่เพียงแต่จะช่วยลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างกิจกรรมการท่องเที่ยว และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังทำให้กิจกรรมทั้งสองเกื้อกูลซึ่งกันและกันอีกด้วย นอกจากนี้แล้วการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ยังเป็นการสร้างงานให้กับประชาชนในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มรายได้ เมื่อประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ก็จะเป็นการช่วยลดความจำเป็นในการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีพ ด้วยเหตุผลดังกล่าว การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสามารถดำเนินควบคู่กันไปได้หรืออาจกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติ ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อสิ่งแวดล้อม ในหลายกรณีพบว่า การท่องเที่ยวธรรมชาติได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่างๆ เช่น การทิ้งขยะมูลฝอย ความแออัด การสร้างมลพิษจากธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ร้านอาหาร หรือแม้กระทั่งการทำลายสิ่งแวดล้อมโดยน้ำมือของนักท่องเที่ยวเอง ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ด้วยเหตุนี้เองจึงจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยป้องกันมิให้ผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมเกินขีดความสามารถที่สภาพแวดล้อมจะรองรับได้

การควบคุมดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อให้อยู่ในขอบเขตที่สภาพแวดล้อมจะรองรับได้กระทำไปหลายวิธี เช่น การบริหารการท่องเที่ยวธรรมชาติด้วยวิธีการจัดการต่างๆ หรือการนำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ซึ่งประกอบด้วย การเก็บค่าเข้าชมหรือค่าผ่านประตู การเก็บภาษีในรูปแบบต่างๆ การควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เหล่านี้ นอกจากจะช่วยควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้อยู่ในขอบเขตที่ต้องการแล้วยังจะเป็นเครื่องมือในการปันผลประโยชน์จากธุรกิจท่องเที่ยว สู่การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสู่มือประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเท่ากับเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นไปในตัว ในท้ายที่สุดการที่ธุรกิจท่องเที่ยว การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการกระจายรายได้ สามารถดำเนินควบคู่กันไปได้ อย่างสมดุลกัน จะเป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือหนึ่งเนื่องจากความยากจนในชนบทเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนในท้องถิ่น ต้องพึ่งพาอาศัยทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีพ เช่น การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อหาที่ทำกินหรือการล่าสัตว์ป่า เพื่อเป็นอาหาร หากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สามารถสร้างงานให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ ก็จะช่วยทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และช่วยลดความจำเป็นที่ต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อดำรงชีพสอง การให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม นอกจากจะเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นแล้ว ยังเป็นการแสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นมิได้มองว่า ทรัพยากรธรรมชาตินั้นเป็นสมบัติของนักธุรกิจที่จะเข้าไปแสวงหาประโยชน์แต่เพียงฝ่ายเดียว การปันผลประโยชน์ส่วนหนึ่งกลับสู่ท้องถิ่นด้วยการจ้างงาน ยังเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประชาชนในท้องถิ่นก็ยังคงได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นอยู่ แต่แทนที่จะเป็นในรูปแบบของการทำลาย ก็เปลี่ยนเป็นการให้นักท่องเที่ยวเข้าชมแทน สุดท้าย การเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีงานทำในกิจการท่องเที่ยว จะเป็นการช่วยสนับสนุนการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านไปในตัว เช่น การแสดงพื้นบ้านหรือการขายสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นรายได้เสริม ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ งานฝีมือท้องถิ่นไปในตัว

สุราษฎร์ธานีเป็นดินแดนอันอุดมสมบูรณ์ครอบคลุมพื้นที่กว้างใหญ่ไพศาลมากที่สุดทางภาคใต้ สุราษฎร์ธานีมีเรื่องราวให้ชวนค้นหาในหลากหลายมิติ แม่น้ำตาปี และดินแดนรอบอ่าวบ้านดอน คือ อู่ข้าวอู่น้ำ ศูนย์กลางพุทธศาสนา และบ้ำาหลอมวัฒนธรรมชุมชนที่ยังมีชีวิต เขตป่าด้านตะวันตก คือ แหล่งรวมความหลากหลายทางชีวภาพ จากฝั่งแผ่นดินสู่แนวเกาะที่เรียงรายกันอยู่ 2 ชั้น ในอ่าวไทย คือ มหาศรชัยแห่งธรรมชาติได้ท่องเที่ยวแต่เดิมด้วยสี่ล้อวัฒนธรรมเมืองที่โดดเด่น สุราษฎร์ธานีมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตชุมชน ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เป็นที่รู้จัก และยอมรับของนักท่องเที่ยว แต่ชุมชนลีเล็ด นำเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมในอนาคตต่อไป

กลุ่มชุมชนลีเล็ดนำเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ เริ่มต้นขึ้นด้วยการที่โครงการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง (CHARM) ได้เข้ามาในพื้นที่ตำบลลีเล็ดในปี 2547 เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทรัพยากรชายฝั่ง ทั้งนี้เป็นเพราะลีเล็ดมีพื้นที่ที่อยู่ติดกับป่าชายเลน หลังจากโครงการชาร์มเข้ามาดำเนินงานได้ช่วงระยะหนึ่งได้นำแนวคิดในการที่จะใช้ “การท่องเที่ยวโดยชุมชน” มาเป็นเครื่องมือในการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง นอกเหนือจากการสนับสนุนชาวบ้านในด้านต่างๆ โดยทางโครงการชาร์มได้ให้โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิต และธรรมชาติ (REST) เข้ามาเป็นครู และพี่เลี้ยงในการดำเนินงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน

กลุ่มชุมชนลีเล็ดนำเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ ตั้งขึ้นจากความร่วมมือร่วมใจของชุมชนในการที่จะพัฒนาให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบไปด้วยป่าชายเลนมีพื้นที่กว่า 7,000 ไร่ แม่น้ำลำคลองมากกว่า 100 สาย กลุ่มอาชีพเสริมที่หลากหลาย โบราณสถานคู่ชุมชน และวิถีชีวิตในการประกอบอาชีพทำมาหากินที่สอดคล้องกับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างลงตัว

การวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวความคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ที่ประสานประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกันมาประยุกต์ใช้เป็นหลักการพื้นฐานสำหรับการวิจัย “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ จึงพยายามให้ความสำคัญที่มุ่งเน้นการปรับแนวความคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เป็นนามธรรมไปสู่รูปธรรมอย่างชัดเจนขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ด
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนลีเล็ด
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชนลีเล็ด
4. เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาชุมชนลีเล็ด

ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ดให้ดียิ่งขึ้น
2. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชน นักท่องเที่ยวเกิดจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสิ่งแวดล้อมของตนเอง ให้คงอยู่อย่างยั่งยืนตลอดไป
3. เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ชุมชน เมื่อสถานที่ท่องเที่ยวมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและยอมรับของคนทั่วโลก
4. เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว และก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ส่วนต่างๆ ในชุมชน เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่หลากหลาย
5. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในชุมชนลีเล็ด จำนวน 3,218 คน และมีครัวเรือนจำนวน 986 ครัวเรือน ซึ่งเป็นข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลลีเล็ด และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ด จำนวน 2,000 คน ซึ่งเป็นข้อมูลที่สอบถามจากสมาชิกกลุ่มชุมชนลีเล็ด

2. ขอบเขตด้านเวลา

ตาราง 1 แสดงระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

รายการ	2552								2553			
	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
1. เสนอ โครงการ	→											
2. รวบรวม ข้อมูล		→										
3. สํารวจและ เก็บข้อมูล				→								
4. สรุปผล การศึกษา							→					
5. รายงาน ฉบับสมบูรณ์									→			

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัด สุราษฎร์ธานี ซึ่งตำบลลีเล็ดประกอบด้วย 8 หมู่บ้าน คือ บ้านบางใหญ่ฝั่งขวา บ้านคลองราง บ้านบางใหญ่ฝั่งซ้าย บ้านห้วยทรัพย์ บ้านบางปลา บ้านบางไทรบ้าน บ้านคลองกอก และบ้านทิง ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาใน 4 หมู่บ้าน คือ บ้านบางใหญ่ฝั่งขวา บ้านบางใหญ่ฝั่งซ้าย บ้านบางปลา และบ้านคลองกอก

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยทำการศึกษาในรูปแบบของการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ทำการศึกษาหาข้อมูลในเชิงปริมาณ โดยมุ่งเน้นที่ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในท้องถิ่น กับศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ด การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนลีเล็ด และข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว กับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดมุ่งเน้นที่จะทำการศึกษาศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนลีเล็ด ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังกรอบแนวคิดที่แสดงให้เห็นเป็นแผนภูมิ ดังต่อไปนี้

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในงานวิจัยชิ้นนี้มีศัพท์ที่เห็นควรนำมาให้คำจำกัดความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน มีดังต่อไปนี้

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางไปเยือนสถานที่ต่างถิ่น ซึ่งมีใช่เป็นที่พำนักอาศัยประจำของบุคคลนั้น และเป็นการเยือนชั่วคราว โดยไม่ใช่เพื่อเป็นการประกอบอาชีพหารายได้

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การท่องเที่ยวธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสาระด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และมีการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน คำว่าธรรมชาติสิ่งแวดล้อมยังครอบคลุมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นด้วย ส่วนคำว่าการรักษา ระบบนิเวศให้ยั่งยืนนั้น หมายถึงการบันผลประโยชน์ต่างๆ กลับสู่ชุมชนท้องถิ่นและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

นักท่องเที่ยว หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวชุมชนลีเล็ด โดยไม่จำกัดว่าค้างคืนที่ชุมชนลีเล็ดหรือไม่

การท่องเที่ยวโดยชุมชน หมายถึง การท่องเที่ยวที่ชุมชนเป็นผู้กำหนดทิศทางของ การท่องเที่ยวบนพื้นฐานแนวคิดที่ว่า ชาวบ้านทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากร และเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยว โดยการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต และวิถีการผลิตของชุมชน มาใช้เป็นต้นทุนหรือปัจจัยในการจัดการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม

ทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน หมายถึง ฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยการมีสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว มีเส้นทางคมนาคมขนส่งเข้าถึง และมีสิ่งอำนวยความสะดวก

การอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยว หมายถึง การใช้สิ่งแวดล้อมอย่างชาญฉลาด โดยไม่ให้เกิดพิษภัยต่อสังคมส่วนรวม ดำรงไว้ซึ่งสภาพเดิมของสิ่งแวดล้อมทั้งธรรมชาติและวัฒนธรรม รวมทั้งหาทางกำจัด และป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น หมายถึง การที่ประชาชนหรือกลุ่มคนภายในสังคมได้เข้าไปเกี่ยวข้องในกระบวนการทุกขั้นตอนของกิจกรรมต่างๆ โดยใช้ความพยายามหรือใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมใน 4 ด้าน คือ ด้านความคิด ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมปฏิบัติการ และด้านร่วมประเมินผลงาน ซึ่งการร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ จะเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น และให้เกิดการเรียนรู้ในการนำไปพัฒนาสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง อีกทั้งทำให้ชุมชนเกิดความเจริญเติบโต ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองในอนาคต

ความพึงพอใจ หมายถึง การเปรียบเทียบความคาดหวังกับสิ่งที่ได้รับ หากการเปรียบเทียบออกมาเป็นลบแปลว่าเกิดความไม่พึงพอใจ หรือหมายถึงความคาดหวังมีมากกว่าสิ่งที่ได้รับ ในการท่องเที่ยวความคาดหวังมักจะเกิดขึ้นก่อนการท่องเที่ยว โดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้รับ คือประสบการณ์ท่องเที่ยว

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ความแตกต่างของเพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อเดือน ของประชาชนในท้องถิ่น มีผลต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนสี่เหลี่ยมด้านดิ่งดูใจ, ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความแตกต่างของเพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อเดือน ของประชาชนในท้องถิ่น มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนสี่เหลี่ยมด้านร่วมคิด, ด้านร่วมตัดสินใจ, ด้านร่วมปฏิบัติการ และด้านร่วมติดตามและประเมินผล ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ความแตกต่างของเพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อเดือน ของนักท่องเที่ยว มีผลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว และด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยที่ต่างกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ แผนยุทธศาสตร์ของชุมชนลีเล็ด และแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี
4. แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว
5. แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น
6. แนวคิดทฤษฎีความพึงพอใจ
7. ข้อมูลชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1. ความหมายการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งกระทำเพื่อผ่อนคลายความเครียด จากงานประจำ โดยปกติการท่องเที่ยวจะหมายถึง การเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยไม่คำนึงว่าระยะทางนั้นจะใกล้หรือไกล และการเดินทางนั้นจะมีการค้างแรมหรือไม่

(ประเสริฐ วิทยารัฐ, 2530, หน้า 3) ได้กล่าวว่

...การท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่มีความแตกต่างจากสินค้าอื่น คือ ผู้ซื้อหรือนักท่องเที่ยว ต้องมาหาสินค้าด้วยตนเองแทนที่สินค้าจะไปหา ผู้ซื้อ สำหรับตัวสินค้าก็มีความแตกต่างจากสินค้าทั่วไปคือ ผู้ซื้อไม่สามารถเก็บสินค้าไว้เป็นสมบัติได้ แต่ผู้ซื้อจะได้รับความรื่นรมย์ ความพึงพอใจ ความแปลกใหม่ ประเทืองปัญญา พักผ่อน สนุกสนาน ความ

คุ่มค่าของผู้ซื้อจึงอยู่ที่ความรู้พึงพอใจ ประทับใจ และมีการบอกเล่าถึงความประทับใจแก่ผู้อื่น เพื่อชักชวนให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว

เสรี วงษ์ไพจิตร (2534, หน้า 429-439) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า “เป็นรูปแบบของการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เจริญเติบโตไปในทิศทางที่เหมาะสม โดยรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดีงามดั้งเดิมให้คงอยู่ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่มุ่งอนุรักษ์คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติเป็นการพัฒนาโดยถือว่าการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศ สามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมของระบบนิเวศ โดยไม่ให้เป็นการเปลี่ยนแปลงหรือทำลาย”

นิคม จารุมณี (2535, หน้า 1) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า หมายถึง “การเดินทางจากที่หนึ่งที่มีจุดหมายที่อยู่อาศัยไปยังอีกที่หนึ่งที่ตั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้น (Motivator) จากความต้องการในด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม ด้านการปฏิสัมพันธ์ และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ”

ปรีชา แดงโรจน์ (2544, หน้า 29-30) ได้อ้างถึงคำนิยามการท่องเที่ยวขององค์การสหประชาชาติที่ได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยว ณ กรุงโรม เมื่อปี พ.ศ.2506 ไว้ว่า หมายถึง “กิจกรรมที่มีเงื่อนไขเกี่ยวข้องของอยู่ 3 ประการ คือ ต้องมีการเดินทาง ต้องมีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์จะไปเยี่ยมเยือน และต้องมีจุดหมายของการเดินทาง”

จากความหมายของการท่องเที่ยว ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายไว้หลากหลายตามแต่ทัศนคติของตนจากหลักการและเหตุผลต่างๆ มากมาย ผู้วิจัยได้ศึกษาพบว่าเมื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเจริญถึงจุดๆ หนึ่งการท่องเที่ยวได้ถูกพัฒนารูปแบบ และแนวคิดสู่การท่องเที่ยวที่พยายามจะรักษาสมดุลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่ออนุรักษ์คนรุ่นหลังจะได้มีธรรมชาติที่สวยงามต่อไปในอนาคต จึงเกิดแนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism) ดังเช่นในปัจจุบัน

2. ความหมายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวของประเทศไทยเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งการท่องเที่ยวก็เป็นส่วนหนึ่งของการทำลายทรัพยากรธรรมชาติไปด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงต้องสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่าง การท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ ซึ่งได้มีผู้ให้นิยามและความหมายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

(ยุวดี นรินทร์ตระกูล, 2538, หน้า 53) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีสาระสำคัญดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวที่จะส่งเสริมและพัฒนา เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ควรเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม และอาจรวมไปถึงแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวัฒนธรรมที่ปรากฏในพื้นที่ธรรมชาตินั้นด้วย
2. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการท่องเที่ยวที่ทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม ธรรมชาติ และระบบนิเวศ โดยเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายหรือทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม
3. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เน้นให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส หรือมีประสบการณ์กับสภาพแวดล้อมและธรรมชาติโดยตรง โดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษา และเรียนรู้สภาพแวดล้อมธรรมชาติ ซึ่งนอกจากจะได้รับความพึงพอใจแล้วยังเป็นการเสริมสร้างจรรยาบรรณด้านสิ่งแวดล้อมเชิงบวกด้วย
4. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ให้ประโยชน์กลับคืนสู่ธรรมชาติและช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติ ในขณะที่เดียวกันจะเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม
5. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะมุ่งเน้นที่คุณค่าของธรรมชาติ หรือลักษณะที่เด่นเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ใช้ดึงดูดนักท่องเที่ยว ไม่ใช่เน้นที่การเสริมหรือพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

(สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2539, หน้า 31) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ

...การท่องเที่ยวธรรมชาติครอบคลุมถึงเนื้อหาสาระด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและมีการจัดการ เพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน ทั้งนี้คำว่า ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมยังครอบคลุมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นด้วย ส่วนคำว่าการรักษา ระบบนิเวศให้ยั่งยืนนั้น หมายถึง การปรับผลประโยชน์ต่างๆ กลับสู่ชุมชนท้องถิ่น และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

(สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, 2545, หน้า 1) กล่าวถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การท่องเที่ยวโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมประเพณี จึงเป็นการท่องเที่ยวที่สามารถอยู่ได้ระยะยาว คือ เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน แหล่งท่องเที่ยวไม่ถูกทำลายสามารถเก็บรักษาไว้ถึงชั่วลูกชั่วหลาน โดยการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จำเป็นต้องเคารพหลักการต่อไปนี้

1. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องให้ความสำคัญกับธรรมชาติ ไม่ทำลายธรรมชาติ
2. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องให้ความสำคัญกับวัฒนธรรม ไม่ทำลายวัฒนธรรม
3. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องมีระบบการจัดการที่ทำให้เราสามารถเก็บรักษามรดกทางธรรมชาติและมรดกด้านวัฒนธรรมไทยไว้ให้ลูกหลาน คือ มีการจัดการด้วยวิธีการที่ทำมรดกเหล่านั้นยั่งยืนไปชั่วลูกชั่วหลาน
4. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องให้ความรู้ และบอกความหมายของสิ่งที่นักท่องเที่ยวมาชม เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความเข้าใจ และรู้ถึงคุณค่าของธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เขาเดินทางมาชื่นชม เมื่อเขาซาบซึ้งถึงคุณค่าเหล่านั้นก็จะมีความคิดที่จะร่วมดูแลรักษา
5. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องมีการจัดการในรูปแบบที่ทำให้ชุมชนเจ้าของบ้านมีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดการ ทำให้เกิดการกระจายรายได้ในชุมชนเจ้าของบ้าน
6. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องเป็นการจัดการที่ก่อให้เกิดความพอใจแก่นักท่องเที่ยวผู้มาเยือนหมู่บ้าน

สรุป การจัดการทั้ง 6 ข้อนี้ จำเป็นต้องเป็นการจัดการไปพร้อมๆ กันทั้งหมด โดยไม่ให้แยกทำทีละเรื่อง จึงจะเป็นการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ถูกต้องตามหลักการ และจะทำให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ การท่องเที่ยวไปในแหล่งใดๆ ด้วยความรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และวิถีชีวิต ของคนในท้องถิ่นนั้น เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน รวมถึงทัศนคติที่มีต่อกันระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน โดยชุมชนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือบริการงานในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งในประเทศไทย การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะเน้นการท่องเที่ยวที่มี

ความรับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นหลัก มีการจัดการสิ่งแวดล้อม และการให้ความรู้ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้เงื่อนไขของหลักการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืน โดยมีหลักการของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ดังนี้

3. หลักการของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

(กองอุทยานแห่งชาติ, 2538, หน้า 19) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในนิทรรศการวันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2538 ดังนี้

- 3.1 มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย (Less impact)
- 3.2 ได้รับความรู้จากการท่องเที่ยว (Education)
- 3.3 เกิดการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น (Local participation)
- 3.4 ผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวเกิดแก่คนท้องถิ่นนั้นๆ (Local benefit)

(พยอม ธรรมบุตร, 2541, หน้า 44) กล่าวว่า

...การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นควรจะยึดหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ ทรัพยากรทางด้านวัฒนธรรม การวางแผน การพัฒนา และการจัดการท่องเที่ยวหลาย รูปแบบจำเป็นต้องนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน การศึกษาและการสื่อสารความหมาย แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อสร้างความสำนึกและห่วงใยใน ธรรมชาติหัวใจของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อยู่ที่การมอบอำนาจให้กับชุมชน ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองและการท่องเที่ยว การก่อให้เกิดการกระจาย รายได้อย่างเป็นธรรม นักท่องเที่ยวควรได้รับความพึงพอใจในขอบเขตที่ไม่มีการทำลาย ทรัพยากร

4. องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2544, หน้า 2-3) ขอบเขตของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ครอบคลุมลักษณะพื้นฐานขององค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ประกอบด้วย พื้นที่การท่องเที่ยว การจัดการกิจกรรม กระบวนการ และการมีส่วนร่วม ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก (Key elements) ดังนี้

1. องค์ประกอบหลักด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับธรรมชาติ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (Identity of authentic or endemic or unique) ทั้งนี้รวมถึงแหล่ง วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ (Ecosystem) ในพื้นที่ของแหล่ง นั้นๆ ดังนั้นองค์ประกอบด้านพื้นที่ จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ

2. องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อ (Responsible travel) โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมถึง การอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกัน กำจัดมลพิษ และควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน (sustainable management tourism) เพื่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้ (Learning process) โดยมีการให้การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนัก และปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อมศึกษา (Environmental education – based)

4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่มีค่านึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชนท้องถิ่น (Involvement of Local community or people participation) ที่มีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ปฏิบัติตามแผน ได้รับประโยชน์ ติดตามตรวจสอบ ตลอดจนร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรท่องเที่ยว อันจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ในท้องถิ่น การกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการได้รับผลตอบแทน เพื่อกลับมาบำรุงรักษา และจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย และในที่สุดท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพท้องถิ่นในที่นี่เริ่มต้นจากระดับรากหญ้า (Grass root) จนถึงการปกครองท้องถิ่น และอาจรวมไปถึงการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง จนเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน (Community participation - based tourism)

(ศุภวิชัยปาโม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538, หน้า 3-5) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีองค์ประกอบสำคัญที่ควรพิจารณาอยู่ 3 ประการ คือ

1. การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถือเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ หากธรรมชาติและระบบนิเวศได้รับผลกระทบกระเทือนจากการใช้ประโยชน์ในรูปแบบใดก็ตาม โอกาสที่ธรรมชาติและระบบนิเวศเหล่านั้นจะเสื่อมโทรมลงหรือถูกทำลาย ด้อยคุณค่าลงไปก็มีอยู่สูง ดังนั้นการให้ความรู้ความเข้าใจรวมทั้งการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนเกี่ยวกับความจำเป็น ในการปกป้องรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้คงอยู่สนองความต้องการของคนทั่วไปจึงเป็นสิ่งที่จะต้องกระทำ นอกจากนี้การสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ ยังรวมไปถึงบุคคลกลุ่ม

ต่างๆ เช่น ประชาชนในท้องถิ่น มัคคุเทศก์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ด้วยวิธีการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์มีหลายรูปแบบ แต่สำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นมักจะเน้นวิธีการจัดทำโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติ (Interpretation programs) เช่น การจัดทำมีศูนย์สื่อความหมายธรรมชาติ (Interpretation center) ในแหล่งท่องเที่ยวจัดทำมีเอกสารสิ่งพิมพ์ที่จำเป็นต่อการศึกษารียนรู้ จัดให้มีนิทรรศการหรือแผ่นป้ายบรรยายตามบริเวณหรือจุดท่องเที่ยวต่างๆ จัดให้มีเส้นทางเดินเท้าหรือทางเดินป่าที่ให้ประสบการณ์ในการเรียนรู้ธรรมชาติหลากหลายแก่ผู้มาเยือน รวมไปถึงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถชี้แนะ และอธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติและนิเวศวิทยาของสิ่งต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวพบเห็น

2. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว องค์ประกอบนี้มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบแรก กล่าวคือ นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourist) มักเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความปรารถนาหรือสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติในลักษณะต่างๆ และสภาพภูมิทัศน์ตามธรรมชาติ ตลอดจนแหล่งธรรมชาติที่ยากลำบากต่อการเดินทางและทำหาย และมักจะไม่สนใจความสะดวกสบาย เช่น การเดินทางท่องเที่ยวแบบชายหาด พักตามรีสอร์ตหรือโรงแรมที่หรูหรา กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงต้องการบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติแวดล้อมมากกว่า ดังนั้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จึงจะต้องพิจารณาถึงการจัดทำมีการสื่อความหมายธรรมชาติ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติในแง่มุมต่างๆ ทั้งในระดับกว้างและระดับลึกซึ้ง ซึ่งเท่ากับเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่นักท่องเที่ยวและได้รับความพึงพอใจกลับไป

3. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น สภาพทางเศรษฐกิจ และชุมชนท้องถิ่น ที่ตั้งอยู่ภายในและรอบๆ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติควอได้รับการพิจารณาให้เป็นวัตถุประสงค์หรือองค์ประกอบที่สำคัญของการส่งเสริม และจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพราะการท่องเที่ยวมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่น ในระยะยาวมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อความอยู่รอดของธรรมชาติแวดล้อม ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในรูปแบบต่างๆ จะช่วยให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม รูปแบบของการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้แก่ การลงทุนเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกขนาดเล็กที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ (Low scale – low impact tourism development) การเป็นมัคคุเทศก์ (Tour guides) การนำสินค้าที่เป็นศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมาขายแก่นักท่องเที่ยว และการจ้างงานในสวนบริการอื่นๆ เป็นต้น จากการ

มีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในกิจการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าจะช่วยปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่นให้ดีขึ้นในระยะยาว จะทำให้ชุมชนท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่อนุรักษ์ประเภทต่างๆ และลดการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติลง ซึ่งเท่ากับว่าเป็นการช่วยส่งเสริมเรื่องการอนุรักษ์ ซึ่งมีความสำคัญต่อสังคมส่วนร่วมระดับประเทศอีกด้วย

(สุรเชษฐ์ เศรษฐมาต, 2538, หน้า 14-16) กำหนดองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประกอบด้วยหลักการ 4 ประการ คือ

1. Ecologically Sensitive หมายถึง จิตสำนึกหรือความรับผิดชอบที่มีต่อระบบนิเวศ ซึ่งผู้ที่จะต้องมีความรับผิดชอบ ได้แก่ ผู้ประกอบการ หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับพื้นที่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในส่วนต่างๆ ดังนั้นการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงต้องนำส่วนประกอบ (Component) ในเรื่องความรับผิดชอบและจิตสำนึกเข้ามาเป็นแนวทางในการจัดการ

2. Low Impact หมายถึง ต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมน้อยที่สุด ซึ่งตรงกันข้ามกับการท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ (Mass tourism) ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดผลกระทบค่อนข้างสูง ดังนั้นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะต้องคำนึงถึงผลกระทบจากการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ทั้งนี้รวมถึงไม่ควรจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกขนาดใหญ่ ถาวรหรือมีปริมาณค่อนข้างมาก ควรจะเน้นสิ่งอำนวยความสะดวกขนาดเล็ก มีความสะดวกสบายพอสมควร สอดคล้องผสมกลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อม

3. Education หมายถึง จะต้องให้บริการข้อมูลข่าวสารเพื่อให้นักท่องเที่ยวให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวหรือผู้เข้าไปใช้ประโยชน์ เช่น ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ คู่มือศึกษาธรรมชาติ เป็นต้น นอกจากนั้นควรจัดให้มีมัคคุเทศก์ที่มีคุณภาพ โดยจะต้องฝึกอบรมมัคคุเทศก์เฉพาะทางที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนิเวศวิทยา ระบบนิเวศและธรรมชาติ ให้มากขึ้น

4. Local benefit หมายถึง การกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม คือ เปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการให้บริการทางการท่องเที่ยว เช่น ที่พักผู้นำทาง รวมทั้งการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นด้วย

5. ลักษณะการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

(สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, 2541, หน้า 3) ได้ให้นิยามลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ดังนี้

5.1 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ทั้งสิ่งแวดล้อมด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านสภาพภูมิศาสตร์ และด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี โดยจะต้องยึดหลักสำคัญที่ว่าเราต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมเหล่านั้นไว้ให้ดีที่สุด เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

5.2 การท่องเที่ยวทุกประเภทจะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ในเชิงเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ประเทศทุกประเทศ ท่องถิ่นทุกท้องถิ่น จำเป็นต้องพยายามจัดการการท่องเที่ยวของตน โดยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมหรือให้กระทบน้อยที่สุด

5.3 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม ตลอดจนวิถีชีวิต เอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลายเหล่านั้น

5.4 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะต้องให้การศึกษากับนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นเป็นการศึกษาที่ต้องการจะหยั่งรากลึกลงในจิตสำนึกของแต่ละคน ให้ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญในอันที่จะทะนุถนอมไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวเรา

5.5 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เน้นตรงที่ว่าในการจัดการท่องเที่ยวประชาชนในพื้นที่ จะต้องมีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ และสามารถได้รับผลประโยชน์จากกำไรของการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะเป็นกุญแจสำคัญที่ไขไปสู่การกระจายรายได้นั่นเอง

5.6 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จากมุมมองเชิงตลาดมีจุดเน้นที่ว่าผลิตภัณฑ์คือ ทิวทัศน์ต่าง ๆ นั้นจะต้องเป็นทิวทัศน์ที่มีลักษณะการให้บริการครบตามเกณฑ์แห่งการอนุรักษ์อย่างแท้จริง มิใช่การนำเอาชื่อ Ecotourism ไปติดบนผลิตภัณฑ์เดิมเท่านั้น

5.7 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะต้องทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ ต้องการเข้ามาท่องเที่ยวหรือกลับเข้ามาท่องเที่ยวซ้ำอีก กิจกรรมที่บริษัททัวร์เสนอต่อนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะต้องเป็นกิจกรรมที่ตรงหรือเกินความคาดหวังของนักท่องเที่ยว

5.8 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะต้องคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ โดยยึดหลักที่ว่าจะต้องไม่เกินขีดความสามารถในการรองรับทุกๆ ด้าน ทั้งด้านจำนวนนักท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว ชุมชน และสภาพแวดล้อมโดยรอบ

6. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การจัดกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ผู้ประกอบการและชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ดังนี้

(พยอม ธรรมบุตร, 2540, หน้า 58-59) ได้อธิบายถึงข้อกำหนดของการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะต้องประกอบไปด้วยลักษณะ 8 ประการ ดังต่อไปนี้

6.1 กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สนับสนุนให้มีจรรยาบรรณด้านสิ่งแวดล้อมและพยายามอบรมบ่มนิสัยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีพฤติกรรม และความพอใจในการทำกิจกรรมเชิงอนุรักษ์

6.2 กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไม่ทำให้ทรัพยากรเสื่อมโทรม ไม่ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกิดความเสียหาย เช่น การล่าสัตว์ การตกปลา ไม่เหมาะที่จะเป็นกิจกรรมเชิงอนุรักษ์

6.3 กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ความสำคัญกับการคงไว้ซึ่งคุณค่าที่แท้จริงของทรัพยากรธรรมชาติ และพึงประสงค์มิให้มีการดึงทรัพยากรไปใช้จนทำให้เกิดความเสียหาย ความสะดวกสบายและบริการใดๆ ควรเกิดขึ้นจากการเคารพซึ่งคุณค่าของทรัพยากร

6.4 กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่จะเกิดขึ้นบนพื้นที่ต้องมุ่งเน้นความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมของป่า และไม่ใส่ใจต่อคนที่เข้าไปบนพื้นที่ นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะยอมรับสภาพแวดล้อมอย่างที่เป็นอยู่ และไม่มุ่งหวังที่จะเข้าไปเปลี่ยนแปลงหรือตัดแปลงสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสะดวกสบายแก่ตนเอง

6.5 กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อชีวิตและสภาพแวดล้อมของป่า ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะต้องสามารถประเมินและวัดได้ในเชิงสังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ การจัดการและนโยบาย อย่างน้อยที่สุดสิ่งแวดล้อมบริเวณนั้นควรได้รับผลประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในการดูแลรักษาให้จรัสยั่งยืน และเพื่อให้สามารถคงสภาพไว้อย่างสมบูรณ์ในเชิงนิเวศวิทยา

6.6 กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นครั้งแรก ซึ่งรวมถึงสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมที่พบบนพื้นที่นั้นๆ ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวจะเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ต่อเมื่อเป็นก้าวแรกที่น่าไปสู่การสัมผัสธรรมชาติครั้งแรก

6.7 กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในกระบวนการของการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน ซึ่งในที่สุดก็จะก่อให้เกิดทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่ายิ่งขึ้นบนท้องถิ่น

6.8 กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ สามารถวัดและประเมินได้โดยวัดจากความชื่นชมและการได้รับการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศจากธรรมชาติ มากกว่าวัดจากความตื่นเต้นเร้าใจเพื่อทำกิจกรรม ความตื่นเต้นเร้าใจจะเป็นลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) มากกว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism)

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จำเป็นต้องมีการเตรียมการอย่างมากมาย ทั้งผู้นำและผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำเป็นต้องมีความรู้อย่างลึกซึ้งในด้านต่างๆ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความพึงพอใจจากประสบการณ์และแสดงออกอย่างชัดเจน

จะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีหลักการและการจัดกิจกรรมที่อยู่บนฐานของเป้าหมายสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งจากความยั่งยืนของคนในชุมชนและความยั่งยืนของทรัพยากร เพื่อประโยชน์และการนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

แนวคิดการพัฒนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

1. ความหมายการพัฒนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ความหมายของการพัฒนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีความแตกต่างหลากหลาย เป็นเสมือนแนวคิดที่ไม่สามารถชี้วัดให้เห็นความชัดเจนได้ เนื่องจากการกระทำเพื่ออนาคตที่ไม่อาจเห็นผลได้ในปัจจุบัน ดังนั้น นิยามความหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจึงเป็นไปตามทรรศนะที่ประมวลจากประสบการณ์และความคาดหวังของแต่ละคน

Buckley (1993, P. 29) กล่าวว่า การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หมายถึง “การท่องเที่ยว ที่ได้รับการพัฒนาและการทำนุบำรุงรักษา ทั้งด้านกิจกรรมและกระบวนการภายใต้บริบทของชุมชนและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความสถาพรของระดับคุณค่า และไม่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อสภาพทางกายภาพ และการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต”

(บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2542, หน้า 7) ได้จำกัดความการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่า หมายถึง

...การท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยม เพื่อสามารถดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย ธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุงคุณภาพให้มีผลกำไรอย่างเป็นธรรม ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้รับ

ผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเหมาะสม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมเยือนสม่ำเสมอ
อย่างเพียงพอ แต่มีผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดหรือไม่มีเลยอย่างยั่งยืนยาว

อนุกุ อภาภิรม (2545, หน้า 43) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนในแง่มุม
ทางเศรษฐกิจว่าเป็น “การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของประชากรและการค้า โดยไม่
ลดทอน ความสามารถในการรองรับชีวิตของสิ่งแวดล้อมสำหรับคนรุ่นอนาคต หรือการพัฒนาที่
ตอบสนอง คุณภาพชีวิตของมนุษย์สูงสุดในคนรุ่นปัจจุบัน โดยที่ไม่เสื่อมถอยลงในคนรุ่นต่อไป
กล่าวอย่างซ้ำ ความกันการพัฒนาที่ยั่งยืนก็คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน”

การพัฒนาที่ยั่งยืน อาจจะต้องการทฤษฎีและแบบจำลองจำนวนมากไม่ใช่อาศัย
เพียงทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง คำตอบของการพัฒนาที่ยั่งยืนอาจอยู่ที่ความหลากหลายหรือ
พหุลักษณะ (Pluralism) ซึ่งต้องการวิธีการศึกษาและการเข้าใจปัญหาอย่างหลากหลายการ
ยอมรับความจริงว่าโลกมีหลากหลายและมีความแตกต่าง การยอมรับความสัมพันธ์ทางสังคม
หลายรูปแบบ การมีวัฒนธรรมย่อยจำนวนมากมีอัตลักษณ์และตัวตนหลากหลาย การยอมรับ
ความแตกต่างทางสังคม วัฒนธรรม และการตัดสินใจทางการเมือง เป็นต้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่ครบทุกด้าน แต่เน้นด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากเป็นพิเศษ มีการตั้งเป้าว่าจะพัฒนาถึงจุดไหนแล้วก็
พยายามปรับปรุงจุดนั้นให้ดีขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งจะต้องมีการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

**แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ แผนยุทธศาสตร์ของชุมชนลีเล็ด และแผนยุทธศาสตร์
ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี**

1. แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์

1.1 ความหมายยุทธศาสตร์

คำว่ากลยุทธ์ในภาษาไทยนั้นหากเป็นคำศัพท์ที่ใช้ในทางทหาร หมายถึง แนวทางใน
การต่อสู้แข่งขัน ในบางแห่งก็มีผู้ใช้ว่ายุทธศาสตร์ อย่างไรก็ตามในทางธุรกิจมีความนิยมใช้คำว่า
กลยุทธ์ มากกว่า ยุทธศาสตร์ มีผู้ให้ความหมายของกลยุทธ์ไว้ดังนี้

(ธงชัย สันติวงศ์, 2539, หน้า 73) กล่าวว่า “กลยุทธ์ หมายถึง เป้าหมายต่างๆ และ
วัตถุประสงค์พื้นฐานทั้งหลายขององค์การรวมทั้งแผนงานหลักต่างๆ ที่ซึ่งได้มีการจัดทำขึ้นมา
เพื่อจะนำมาปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ต่างๆ ดังกล่าว ตลอดจนแบบวิธีการที่
สำคัญเกี่ยวกับการแบ่งสรรทรัพยากรทั้งหลายที่นำมาใช้ เพื่อทำให้องค์การปรับตัวสัมพันธ์กับ
สิ่งแวดล้อม”

(สมยศ นาวิการ, 2543, หน้า 3) กล่าวไว้ว่า กลยุทธ์ จะอธิบายถึงวิธีการที่องค์กรจะดำเนินตามวัตถุประสงค์ขององค์กรภายใต้อุปสรรคและโอกาส ภายในสภาพแวดล้อมภายนอก และทรัพยากร และความสามารถภายในองค์กร กลยุทธ์จะให้ความเข้าใจพื้นฐานว่าองค์กรจะแข่งขันอย่างไร ตัวกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรมีอยู่ 3 อย่าง คือ สภาพแวดล้อมภายนอก สภาพแวดล้อมภายใน และวัตถุประสงค์ขององค์กร

(ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2546, หน้า 41) กล่าวว่า “กลยุทธ์ (Strategy) เป็นรูปแบบของการกระทำซึ่งผู้จัดการใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นกลยุทธ์ที่เป็นจริง ซึ่งบริษัทได้วางแผนไว้และใช้ได้ต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์”

ถึงแม้ในทางธุรกิจมีความนิยมใช้คำว่า กลยุทธ์มากกว่ายุทธศาสตร์ แต่ในขณะเดียวกัน ภาคราชการได้ใช้คำว่า ยุทธศาสตร์แทนคำว่ากลยุทธ์ โดยมีบทบาทที่ครอบคลุมมากกว่าและรวมถึงความหมายที่เชื่อมโยงถึงกระบวนการการวางแผนที่ให้ความสำคัญกับการมองไปในอนาคต ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้ความหมายของคำว่าแผนยุทธศาสตร์แทนคำว่าแผนกลยุทธ์

1.2 ความหมายการวางแผนยุทธศาสตร์

ความหมายการวางแผนยุทธศาสตร์ มีผู้ให้นิยามและความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

(ธงชัย สันติวงษ์, 2539, หน้า 74 – 75) ได้ให้ความหมายของการวางแผนกลยุทธ์ในความหมายกว้างๆ ว่าเป็นการวางแผนที่มุ่งการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม โดยการวางแผนพัฒนาให้องค์กรปรับการทำงาน เพื่อให้สามารถมีประสิทธิผล และประสิทธิภาพสูงสุดตลอดเวลาทุกขณะที่ก้าวไปในอนาคต การวางแผนกลยุทธ์มีกลไกหลายประการประกอบอยู่ คือ

1. เป็นการวางแผนปรับทิศทางขององค์กรไปสู่วัตถุประสงค์ใหม่ที่จะสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลง
2. เป็นการวางแผนการใช้ทรัพยากรขององค์กร เพื่อพัฒนาระบบการทำงานต่างๆ ทั้งระบบการผลิตและการขาย การนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ ตลอดจนการบริหารงานต่างๆ ให้เปลี่ยนแปลงไปเป็นรูปแบบและระบบการทำงานใหม่ๆ ที่มีผลให้สภาพและระบบการทำงานเดิมต้องถูกปรับหรือยกเลิกไป แล้วทดแทนด้วยเครื่องจักร ระบบ และวิธีการทำงานใหม่ๆ ที่นำเข้ามาทดแทน
3. เป็นการวางแผนที่มีการวิเคราะห์พิจารณาในเชิงกลยุทธ์ต่างๆ ที่มุ่งจะให้องค์กรประสบความสำเร็จมากที่สุด ดีที่สุด โดยประหยัดการใช้ทรัพยากรมากที่สุดด้วย

กิ่งพร ทองใบ (2546, หน้า 8) ได้กล่าวถึงการวางแผนกลยุทธ์ว่า "เป็นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อการวางแผนกลยุทธ์และจะต้องมีขั้นตอนของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ รวมถึงการควบคุมประเมินกลยุทธ์ด้วย ซึ่งเป็นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ได้วิธีการที่ดีที่สุดสำหรับองค์กร"

(ดำรง วัฒนา, 2548, หน้า 39) ได้ให้ความหมายของแผนยุทธศาสตร์ว่า

1. เอกสารที่ระบุวิสัยทัศน์ (Vision) ภารกิจ (Mission) และกลยุทธ์ (Strategies) ต่างๆ ในการดำเนินงานขององค์กรหนึ่งๆ
2. เป็นแผนระยะยาวที่บอกถึงทิศทาง การดำเนินงานขององค์กร สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการประสานงาน และกำกับติดตามดำเนินงานในส่วนงานต่างๆ ขององค์กรให้เป็นไปในทิศทาง และจังหวะเวลาที่สอดคล้องกัน
3. เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นจากการวิเคราะห์สภาพการณ์ภายนอกและภายในองค์กร เพื่อคาดคะเนแนวโน้มของสถานการณ์ และกำหนดแนวทางการดำเนินการขององค์กรให้สอดคล้องเหมาะสมกับแนวโน้มของสถานการณ์ดังกล่าว

จากการศึกษาการวางแผนยุทธศาสตร์ ในประเทศไทยเริ่มขยายกรอบการนำไปปฏิบัติอย่างกว้างขวางและแพร่หลายมากยิ่งขึ้น จากหน่วยงานของเอกชนสู่ทุกหน่วยงานของภาครัฐ ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานของตนใหม่ แต่ละจังหวัดต้องเรียนรู้ที่จะวางแผนในรูปแบบของการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ และต้องพยายามพัฒนาไปสู่ความยั่งยืน สำหรับการท่องเที่ยว การวางแผนยุทธศาสตร์เป็นตัวแปรที่จะทำให้การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย อีกทั้งยังต้องปรับกลยุทธ์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนในท้องถิ่นนั้น โดยในการวางแผนกลยุทธ์นั้นประกอบไปด้วยกระบวนการต่างๆ ดังจะกล่าวต่อไป

1.3 กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์

การวางแผนยุทธศาสตร์มีกรอบแนวทางการดำเนินงานโดยละเอียดที่แตกต่างกันออกไป ตามกรอบแนวทางของวิชาการ หรือของหน่วยงานแต่ละแห่ง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ชนินทร์ ชุรพันธ์รักษ์, 2544, หน้า 15-17) ได้กล่าวถึงกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นการพิจารณาตรวจสอบ และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรทั้งภายนอกและภายในอย่างรอบคอบ เพื่อค้นหาโอกาส (Opportunities) อุปสรรค (Threats) จุดเด่น (Strengths) และจุดด้อย (Weaknesses) ขององค์กร

เพื่อให้ผู้บริหารจะได้สามารถกำหนดภารกิจและเป้าหมายของกิจการได้อย่างเหมาะสม หลังจากนั้นจะได้พิจารณา กำหนดกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุผลตามเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เป็นการกำหนดเป้าหมายกว้างๆ ขององค์กรถึงสิ่งที่ต้องการในอนาคต โดยยังไม่ได้กำหนดวิธีการในการดำเนินการไว้ วิสัยทัศน์เป็นสิ่งที่ทำให้ทราบถึงทิศทางขององค์กรในอนาคต นอกจากนั้นจะเป็นแนวคิดที่ใช้เป็นแนวทางในการชี้นำว่าองค์กรพยายามจะทำอะไรและจะเป็นอะไร

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดภารกิจ (Mission) เพื่อระบุขอบเขตการดำเนินงานขององค์กร โดยมีการกำหนดไว้เป็นข้อความภารกิจ (Mission Statement) เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กรในอนาคต โดยทั่วไปข้อความภารกิจจะมุ่งเน้นประเด็นที่แสดงออกอย่างชัดเจน และมีความเฉพาะเจาะจงในคุณลักษณะของแต่ละหน่วยขององค์กรว่ามีอะไรบ้าง

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดเป้าหมาย (Goals) เป็นการกำหนดผลลัพธ์ที่องค์กรคาดหวังไว้หรือเป็นจุดมุ่งหมายที่องค์กรต้องการจะบรรลุเป้าหมายจะเป็นสิ่งที่ทำให้ภารกิจขององค์กรเป็นจริงยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) วัตถุประสงค์ คือ สิ่งที่องค์กรต้องการที่จะบรรลุ แต่จะมีรายละเอียดที่มากกว่าเป้าหมาย วัตถุประสงค์เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับองค์กรที่จะใช้เป็นแนวทางขั้นพื้นฐาน สำหรับการวางแผน การจัดองค์กร การจูงใจ และการควบคุม รวมทั้งเป็นตัวกำหนดแนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

ขั้นตอนที่ 6 การกำหนดนโยบาย (Policies) เป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานขององค์กรอย่างชัดเจน เพื่อให้กลยุทธ์ที่กำหนดไว้บรรลุผลตามที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 7 การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy) การกำหนดกลยุทธ์จะเกี่ยวข้องกับการกำหนดแนวทางปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้องค์กรบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

สรุปว่า กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ มี 7 ขั้นตอน ซึ่งการทำตามขั้นตอนจะเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ของแต่ละชุมชน

2. แผนยุทธศาสตร์ของชุมชนลีเล็ด

การจัดทำแผนแม่บทชุมชนในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งในตำบลลีเล็ดที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มบุคคลจากส่วนต่างๆ ในตำบล ในด้านการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง ซึ่งจะเป็นการปรับทัศนคติและสร้างความร่วมมือของกลุ่มต่างๆ ในการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง ซึ่งคาดหวังว่าแผนแม่บทฉบับนี้ จะนำไปสู่การสร้างแผนแม่บทขององค์การบริหารส่วนตำบลลีเล็ด ในฐานะองค์กรที่ทำงานพัฒนาท้องถิ่น

ชุมชนลีเล็ด มีวิสัยทัศน์ คือ “ชาวลีเล็ดมีความปลอดภัยในชีวิต มีการศึกษาเศรษฐกิจ
สังคมที่ดีศรี มีครอบครัวมิตรสหายอุ่นไม่ตรี มีสิทธิเสรีสิ่งแวดล้อมพร้อมสมดุล”

การวิเคราะห์ภาพรวมของชุมชนลีเล็ด จากข้อมูลที่สามารถหาความเชื่อมโยงระหว่างส่วน
ต่างๆ คือ

1. ด้านสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างอากาศ ป่าชายเลน คลอง นาทุ่ง พุ สะวน
และขยะ ล้วนมีส่วนสัมพันธ์กับคนทั้งสิ้น
2. ด้านฐานอาชีพ ชาวลีเล็ดมีความจำเป็นที่จะต้องประกอบอาชีพ
3. ด้านบทเรียนในอดีต สถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อใช้ในการกำหนดอนาคต
แผนยุทธศาสตร์ของชุมชนลีเล็ด คือ
 1. ชยะ มีการจัดการแบบครบวงจร ด้วยกลไกของเยาวชน โรงเรียน ชุมชน เพื่อให้ถนน
ลำคลองปราศจากสิ่งปฏิกูล
 2. ป่าชายเลน มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยพรรณไม้ สัตว์ป่า สัตว์บก และมีการจัดการ ที่
ร่วมมือกันขององค์การบริหารส่วนตำบล ชุมชน การแบ่งแนวเขตการใช้สอย
 3. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีความยั่งยืน มีการบริการประทับใจ สามารถรองรับ
การมีงานทำ เป็นรายได้เสริมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากชุมชน และเอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจ
ชุมชน
 4. ต้องมีอาชีพที่ยั่งยืน สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์สูงสุด
 5. การสร้างความเข้มแข็งให้กับสภาพที่ปรึกษาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งตำบลลีเล็ด
จากแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว จึงมีการจัดทำแผนงานขึ้นดังนี้
แผนงานกิจกรรมการจัดการขยะในชุมชน
 1. การสำรวจขยะในพื้นที่ตำบลลีเล็ด โดยคณะนักเรียนร่วมกันในการสำรวจขยะใน 8
หมู่บ้าน
 2. จัดการอบรมเพื่อแยกขยะระดับครัวเรือน โดยการอบรมแกนนำหมู่บ้านทั้ง 8
หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 5 คน
 3. รณรงค์แยกขยะระดับครัวเรือน โดยการผลิตคู่มือการจัดการขยะเผยแพร่ การจัดทำ
ป้ายรณรงค์ในที่สาธารณะ เช่น วัด โรงเรียน สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ
 4. สร้างระบบธนาคารขยะ ในการจัดการขยะรีไซเคิล ในระบบโรงเรียน 3 โรงเรียน
 5. สร้างหลักสูตรการเรียนรู้การจัดการขยะในโรงเรียน
 6. ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักและปุ๋ยชีวภาพ โดยการจัดการอบรมให้กับอาสาสมัครกลุ่มสตรี

7. เก็บขยะในที่สาธารณะ (ลำคลอง วัด ถนน ป่าชายเลน) เดือนละ 1 ครั้ง
8. จัดการประกวดหมู่บ้านจัดการขยะทุกเดือน และสรุปผลประจำปี โดยใช้เกณฑ์การวัดผลทั้งระดับชุมชน และการสุ่มตรวจระดับครัวเรือน
9. การขุดลอกคลอง เพื่อให้เกิดความสะดวกในการสัญจรทางน้ำ ให้ระบบการถ่ายเทของน้ำดีขึ้น
10. ปลูกต้นไม้ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน
 1. จัดการสำรวจ เพื่อกำหนดเขตป่าชายเลน โดยการกำหนดร่วมกันของเจ้าของที่ดินที่ติดกับป่าชายเลน เจ้าหน้าที่ป่าชายเลน และคณะกรรมการที่สภาที่ปรึกษาจัดตั้งขึ้น
 2. จัดการปลูกป่าชายเลน โดยกระบวนการสำรวจพื้นที่ การจัดหาพันธุ์ไม้ และดำเนินการปลูกป่าชายเลน
 3. จัดเขตในการอนุรักษ์สัตว์น้ำในพื้นที่เกาะนางลอย พื้นที่ประมาณ 5 ไร่
 4. กำหนดเขตพื้นที่ป่าชายเลน เพื่อการดูแลรักษาป่าชายเลน ระยะทาง 8 กิโลเมตรในทะเล เพื่อป้องกันการประมงผิดกฎหมาย
 5. จัดการอบรมดูงานการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งป่าชายเลน
 6. สร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง
 1. จัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการจัดการทรัพยากร โดยร่วมกับนักท่องเที่ยวทำกิจกรรม เช่น การปลูกป่า การเก็บขยะในลำคลอง
 2. การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ การจัดทำป้ายโฆษณา การจัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ จัดทำแผ่นพับแนะนำการท่องเที่ยวโดยชุมชน จัดทำคู่มือการท่องเที่ยวป่าชายเลน การจัดทำแผนที่แหล่งท่องเที่ยว และการจัดทำคู่มือการอนุรักษ์ป่าชายเลน
 3. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เช่น ศาลา สะพานเดินเท้า ในป่าชายเลน
 4. การสร้างความเข้าใจในชุมชนและภายนอก โดยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ได้แก่ หอกระจายข่าว จัดงานแฟร์ การทำจดหมายข่าว แผ่นปลิว แผ่นพับ และการประชุมชาวบ้าน ในหมู่บ้านต่างๆ
 5. การพัฒนาความเข้าใจและทักษะในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ การอบรมมัคคุเทศก์ชุมชน การฝึกทักษะภาษาอังกฤษ การศึกษาดูงานการท่องเที่ยวโดยชุมชน

6. การพัฒนาทักษะเยาวชนชนกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ การอบรมยุวมัคคุเทศก์ และการจัดค่ายภาษาอังกฤษ

แผนงานกิจกรรมการสร้างทางเลือกอาชีพที่มีความยั่งยืน

1. การพัฒนาผู้ประกอบการประมงพื้นบ้าน
 - 1.1 ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนเครื่องมือประมง
 - 1.2 อบรมให้ความรู้เรื่อง พรบ.ประมง
2. การพัฒนาผู้เลี้ยงกุ้งรายย่อย
 - 2.1 จัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงกุ้งรายย่อย
 - 2.2 ประชุมกลุ่มเรื่องราคา และเทคนิคการเลี้ยงกุ้ง
 - 2.3 จัดอบรมวิชาการแผนใหม่ในการเลี้ยงระบบปิด
 - 2.4 จัดระบบการตลาดกลุ่ม เช่น การประมูล การต่อรองราคา
3. การพัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์ใบจาก
 - 3.1 จัดอบรมพัฒนาบรรจุภัณฑ์
 - 3.2 ส่งการตลาดของกลุ่ม
4. การพัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์
 - 4.1 จัดอบรมพัฒนาบรรจุภัณฑ์
 - 4.2 ประสานแหล่งเงินทุนให้กลุ่ม

แผนงานการดำเนินกิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้กับสภาที่ปรึกษาทรัพยากรชายฝั่ง

1. ปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้และสำนักงานสภาที่ปรึกษา
2. จัดระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดการทรัพยากร เช่น จดหมายข่าว
3. จัดตั้งกองทุนทางเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับการจัดการทรัพยากร
4. การประชุมประจำเดือน เพื่อติดตามความก้าวหน้าการจัดการทรัพยากร

จากแผนยุทธศาสตร์ของชุมชนลีเล็ดดังกล่าว จะถูกนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับ

แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด

3. แผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพ 2 แสดงตราสัญลักษณ์และคำขวัญจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จังหวัดสุราษฎร์ธานีตั้งอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทยบนฝั่งทะเลตะวันออก เป็นจังหวัดใหญ่ที่มีความสำคัญยิ่งจังหวัดหนึ่งของภาคใต้ตอนบน มีเนื้อที่ 12,891 ตารางกิโลเมตร หรือเท่ากับ 8,057,125 ไร่ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีเนื้อที่มากเป็นอันดับที่ 10 ของประเทศ และมีเนื้อที่มากที่สุดของภาคใต้ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 635 กิโลเมตร อยู่ห่างจากจังหวัดสงขลาและภูเก็ต ซึ่งเป็นจังหวัดสำคัญในภาคใต้ 300 และ 400 กิโลเมตรตามลำดับ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้คือ ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดชุมพรและอ่าวไทย ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและกระบี่ ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดพังงาและระนอง ทิศตะวันออกติดต่อกับอ่าวไทยและจังหวัดนครศรีธรรมราช ฝั่งทะเลด้านอ่าวไทยในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความยาวรวมกันประมาณ 156 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 13,726.05 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 8,057,168 ไร่ มีเกาะขนาดใหญ่ได้แก่ เกาะสมุย มีเนื้อที่ 227.250 ตารางกิโลเมตร เกาะพะงันมีเนื้อที่ 194.2 ตารางกิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีหมู่เกาะอ่างทอง และบรีวาร 42 เกาะ เกาะสมุยเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดห่างจากฝั่งทะเลประมาณ 20 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดประมาณ 80 กิโลเมตร

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้กำหนดวิสัยทัศน์ประจำปี 2551 คือ “สุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางการเกษตรครบวงจร ผู้นำการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพที่ยั่งยืนในภูมิภาคเป็นเมืองนำอยู่ และเป็นแหล่งศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรม”

วิสัยทัศน์ 2551 ศูนย์กลางการเกษตรครบวงจร ผู้นำการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพที่ยั่งยืนในภูมิภาค เป็นเมืองน่าอยู่ เป็นแหล่งศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรม					

การเป็น ศูนย์กลาง การเกษตรที่มี คุณภาพครบ วงจร	การเป็น ศูนย์กลาง อุตสาหกรรม ที่เกี่ยวเนื่อง จาก การเกษตร	การเป็นผู้นำ การท่องเที่ยว เชิงคุณภาพ ที่ยั่งยืนใน ภูมิภาค	การเป็นจุด เชื่อมโยง เส้นทาง คมนาคม บริเวณภาคใต้ ตอนบน	การเป็นแหล่ง ศึกษาเพื่อ พัฒนา คุณธรรม	การเป็นเมือง น่าอยู่

พัฒนาสังคมและเสริมสร้างการเรียนรู้แก่ประชาชน					
ดำเนินมาตรการทางการตลาดเชิงรุก					
ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า					
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมขนส่ง					
พัฒนาการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม					
การสร้างระบบ กลไก และพัฒนาสมรรถนะบุคลากรภาครัฐ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์					

ภาพ 3 แสดงแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจำปี 2551

ที่มา: (การท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2550)

สุราษฎร์ธานี ได้วางแผนยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ไว้ 7 ประเด็น ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้
ผู้วิจัยมุ่งเน้นด้านการท่องเที่ยวเท่านั้น

ตาราง 2 แสดงประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues)	เป้าประสงค์ (Goals)
1. การเป็นผู้นำการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ที่ยั่งยืนในภูมิภาค	1.1 เกาะสมุยและบริเวณพลเป็นจุดหมาย ปลายทางที่นักท่องเที่ยวทั่วโลกต้องการเดินทาง มาเยี่ยมเยือน 1.2 แหล่งท่องเที่ยวทางบกได้รับการพัฒนา เป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของทั้งชาวไทยและ ชาวต่างประเทศ

ที่มา: (การท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2550)

จากยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดที่ว่า “การเป็นผู้นำการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพที่ยั่งยืนในภูมิภาค ” จึงมีการกำหนดเป้าประสงค์และกลยุทธ์ในการดำเนินการไว้ดังนี้

ตาราง 3 แสดงเป้าประสงค์และกลยุทธ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เป้าประสงค์	กลยุทธ์
1. เกาะสมุยและปริมณฑลเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวทั่วโลกต้องการเดินทางมาเยี่ยมเยือน	<p>1.1 พัฒนา พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ให้มีคุณภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมกิจกรรมใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม แก่สินค้า การท่องเที่ยวและบริการด้านการท่องเที่ยว</p> <p>1.2 ดำเนินมาตรการทางการตลาดเชิงรุกกับนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพื่อรักษาตลาดเดิมและสร้างตลาดใหม่</p> <p>1.3 พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการให้บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวในด้านบุคลากร โครงสร้างพื้นฐานและความปลอดภัย</p> <p>1.4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่น และสถาบันการศึกษาในการรักษาทรัพยากรทางการท่องเที่ยว</p>
2. แหล่งท่องเที่ยวทางบกได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ	<p>2.1 พัฒนา พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ให้มีคุณภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมกิจกรรมใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้า การท่องเที่ยวและบริการด้านการท่องเที่ยว</p> <p>2.2 ส่งเสริมให้คนไทยท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และพัฒนาการท่องเที่ยวให้ตรงตามความต้องการ ของคนไทย</p> <p>2.3 พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการให้บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวในด้านบุคลากร โครงสร้างพื้นฐานและความปลอดภัย</p> <p>2.4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่น และสถาบันการศึกษาในการรักษาทรัพยากรทางการท่องเที่ยว</p>

ที่มา: (การท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2550)

สุราษฎร์ธานี มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย สามารถแบ่งประเภทแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทต่างๆ ดังนี้

1. ธรรมชาติ เช่น เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า หมู่เกาะอ่างทอง อุทยานเขาสักเพ็ญนรีชยประภา อุทยานใต้ร่มเย็น น้ำตกคาดฟ้า น้ำตก 357
2. ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ เช่น พระธาตุไชยา พิพิธภัณฑสถานไชยา วัดสวนโมกพลาราม
3. ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม เช่น ชักพระ ลอยกระทง มวยไทย บ้านพุมเรียง บ้านลีเล็ด โฮมสเตย์ถ้ำผิง อำเภอพนม ฟาร์มสเตย์เลี้ยงหอย อำเภอกาญจนดิษฐ์ คลองร้อยสาย บ้านโบราณ

สรุปว่า แผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ว่า "การเป็นผู้นำการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพที่ยั่งยืนในภูมิภาค" ซึ่งมีการวางเป้าประสงค์ไว้อย่างชัดเจน เพื่อพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวให้คงความสวยงาม และดึงดูดนักท่องเที่ยว

แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว

1. ความหมายของทรัพยากรท่องเที่ยว

ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบการท่องเที่ยว นอกเหนือจากการบริการการท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยว ซึ่งมีผู้ให้นิยามและความหมายของทรัพยากรไว้ดังนี้ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548, หน้า 48) ให้ความหมายของทรัพยากรท่องเที่ยวว่า "สถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว อันเป็นพื้นที่รองรับนักท่องเที่ยว โดยมีสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวทุกประเภทเข้ามาเยี่ยมชม"

พรเพ็ญ วิจักขณ์ประเสริฐ (2548, หน้า 4) ให้ความหมายทรัพยากรท่องเที่ยวว่า หมายถึง "ฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ วิธีการผลิตที่พึ่งพาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน วัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น"

สรุปว่า ทรัพยากรท่องเที่ยว หมายถึง สรรพสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวเรา ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น โดยมีความงามและทรงคุณค่าจนกลายเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเยี่ยมชม

2. ความสำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยว

ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบการท่องเที่ยว นอกเหนือไปจากบริการการท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยว องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน การที่ทรัพยากรท่องเที่ยวสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางไปยังสถานที่ ตำบล เมืองหรือประเทศต่างๆ ทำให้ท้องถิ่นที่มีผู้เดินทางไปท่องเที่ยวได้รับผลกระทบทางบวกหลายประการ นั้น นับได้ว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสำคัญมากต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(อุดม เขยกีวงศ์, 2548, หน้า 172) กล่าวถึงความสำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยวไว้ว่า

1. เป็นที่มาของรายได้ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่นั้นๆ คนในพื้นที่ก็จะมีอาชีพและมีรายได้จากการจัดธุรกิจและบริการให้แก่นักท่องเที่ยว รัฐบาลเองก็สามารถเก็บภาษีอากรจากการค้าและภาษีเงินได้ท้ายสุดเงินจำนวนนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม เพราะรัฐบาลนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศแล้ว ยังเป็นเงินส่วนที่นำไปช่วยชดเชยภาวะการณ์ขาดดุลการค้ากับต่างประเทศ

2. สร้างความภูมิใจให้แก่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก และยอมรับของคนทั่วโลก ย่อมจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจของคนในพื้นที่ เช่น ประเทศไทยมักได้รับคำชมจากชาวต่างประเทศเสมอว่าเป็นประเทศที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวสวยงาม น่าสนใจ หลากหลาย ซึ่งนำความภาคภูมิใจมาสู่คนไทยทุกคน

3. ก่อให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนา ประโยชน์มากมายที่ผู้คนได้รับจากทรัพยากรการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม ไม่สูญหายไป หากมีการนำไปใช้ก็จะมีจัดการและใช้อย่างระมัดระวัง มีการบริโภคระบบทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างมีจิตสำนึก โดยคำนึงถึงอนุชนคนรุ่นต่อไปด้วย

4. เป็นสิ่งดึงดูดใจให้มีการเดินทางท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวนับเป็นสิ่งดึงดูดใจที่สำคัญมาก เพราะเป็นปัจจัยหลักที่นักท่องเที่ยวนำมาพิจารณาในการตัดสินใจเลือกหรือไม่เลือกที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่นั้นๆ

5. สะท้อนให้เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาบรรพชน ทรัพยากรการท่องเที่ยวจำนวนมากได้สะท้อนให้เห็นภูมิปัญญาของบรรพชนที่ล้ำลึก เป็นความรู้ที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของคนในรุ่นปัจจุบัน

6. ช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตและทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวอุดมสมบูรณ์จะมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น เพราะสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในท้องถิ่นของตน ช่วยให้ประชาชนสามารถผ่อนคลายจากภาวะจำเจ ตั้ง

เครียดจากการประกอบภาระงาน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมนันทนาการได้ ส่งผลให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ เป็นประชากรที่มีคุณภาพ ที่สำคัญคือการทำผู้คนมีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ย่อมมีรายได้ และสามารถซื้อหาสินค้าอุปโภคบริโภคและบริการต่างๆ ให้กับตนเองได้ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและทำให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้นไปด้วย

สรุปว่า ทรัพยากรท่องเที่ยวมีความสำคัญมากต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มจะเข้าเยี่ยมชมเยือนทรัพยากรท่องเที่ยวตามประเภทที่ตนชื่นชอบ จึงมีการจำแนกประเภทของทรัพยากรท่องเที่ยว

3. ประเภทของทรัพยากรท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวจำต้องใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยว พร้อมทั้งพัฒนาการเข้าถึงและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มจะเข้ามาเยี่ยมชมเยือนทรัพยากรท่องเที่ยวตามประเภทที่ตนชื่นชอบ เราอาจแบ่งประเภทของทรัพยากรท่องเที่ยวตามการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

3.1 ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยเกิดจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพตามธรรมชาติที่มีความสวยงามน่าสนใจต่อการเดินทางไปเยี่ยมชมทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ สามารถแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

3.1.1 ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทภูมิอากาศ เป็นสถานที่ที่มีลักษณะอากาศที่เกิดขึ้นตามสภาพธรรมชาติของแต่ละภูมิภาคของโลก

3.1.2 ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภททิวทัศน์สวยงามเป็นสถานที่ที่มีทิวทัศน์ทางธรรมชาติสวยงามและแปลกประหลาด สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามา

3.1.3 ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทสัตว์ป่า เป็นสถานที่ที่มีความงดงามตามธรรมชาติสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากเช่นกัน เพราะนักท่องเที่ยวจำนวนมากมีความคิดว่า สัตว์ป่า เป็นสิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติที่น่าศึกษาหาความรู้ และนับวันจะสูญหายหมดไป แต่ยังคงมีที่ให้นักท่องเที่ยวศึกษาได้ตามแหล่งอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าและสวนสัตว์เปิด

3.2 ทรัพยากรประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ เป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นตามประโยชน์ของมนุษย์เองทั้งที่เป็นมรดกในอดีตและได้สร้างเสริมขึ้น ในสมัยปัจจุบัน ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนาเป็นสิ่งที่แสดงถึง อารยธรรมและความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่น จึงมีผลดึงดูดให้นักท่องเที่ยวไปเยือนพื้นที่นั้น

3.3 ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม เป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบของการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมแต่ละกลุ่มชน

ที่มีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ของสังคมที่มีผลต่อการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยือน

ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมด้วยทรัพยากรท่องเที่ยวทั้ง 3 ประเภทดังกล่าวข้างต้น ซึ่งจะกล่าวถึงองค์ประกอบของทรัพยากรท่องเที่ยวต่อไป

4. องค์ประกอบของทรัพยากรท่องเที่ยว

ทรัพยากรท่องเที่ยวจะต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

4.1 ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องดึงดูดใจดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวแต่ละคนย่อมสนใจสิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรท่องเที่ยวแต่ละประเภทไม่เหมือนกัน

4.2 ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีเส้นทางคมนาคมขนส่งเข้าถึงต้องมีเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย

4.3 ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานไว้บริการนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังแหล่งท่องเที่ยว

สรุปได้ว่า ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นหัวใจสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว จึงควรมีการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสมที่สุด และสามารถรักษาสภาพดึงดูดใจของทรัพยากรท่องเที่ยวไว้ให้ได้มากที่สุด

แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

1. ความหมายการมีส่วนร่วม

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและแนวคิดการมีส่วนร่วม (Participation) ไว้ในมุมมองที่กว้างว่า เป็นการเข้าร่วมอย่างแข็งขันของประชาชนในการดำเนินการตัดสินใจในทุกระดับและทุกรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยเฉพาะในบริบทของกระบวนการวางแผนที่มีการกำหนดรูปแบบแนวคิดการมีส่วนร่วมสัมพันธ์กับการเข้าร่วมของมวลชนอย่างกว้างขวางในการเลือกการบริการ การประเมินผลของแผนงานและโครงการต่างๆ ที่จะนำมาซึ่งการยกระดับความเป็นอยู่ให้สูงขึ้น ซึ่งการมีส่วนร่วมจะประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการ คือ

1.1 การมีส่วนร่วมเป็นอิทธิพลของประชาชนต่อการตัดสินใจนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดสรร และการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรเพื่อการผลิต

1.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนต่อการวางแผนและดำเนินการกิจกรรมต่างๆ จะสร้างโอกาสด้านสังคมและเศรษฐกิจ เพื่อยกระดับรายได้ การจ้างแรงงานและเพิ่มการ กินดีอยู่ดี

1.3 การมีส่วนร่วมเป็นการตัดสินใจของประชาชนที่สนองต่อความต้องการในการที่จะปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคน ฉะนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้บรรลุมิติวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจและสังคม เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองนำมา ซึ่งการกระจายอำนาจทางการบริหารและทรัพยากรไปสู่ท้องถิ่น

(ปกธณ์ ปรียากกร, 2527, หน้า 49 - 64) ได้ให้แนวคิดว่าลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา คือ การที่ประชาชนจะเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข และร่วมมือผลประโยชน์ซึ่งกระทำได้ 4 ลักษณะ คือ

1. เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดว่าอะไรคือความจำเป็นพื้นฐานของชุมชน
2. เป็นผู้ระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐาน
3. เป็นผู้ที่มีบทบาทในการปรับปรุงวิธีการกระจายสินค้า และบริการให้สมบูรณ์ขึ้น
4. เป็นผู้ที่มีความพึงพอใจและเกิดแรงจูงใจที่จะสร้างกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ต่อเนื่อง

2. ลักษณะการมีส่วนร่วม

(ไพรัช เดชะรินทร์, 2516, หน้า 91-95) ได้สรุปหลักการและแนวทางการพัฒนาให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมไว้ว่า

- 2.1 ต้องยึดหลักความต้องการและปัญหาของประชาชน เป็นจุดเริ่มต้นของกิจกรรม
- 2.2 กิจกรรมต้องดำเนินการในรูปกลุ่ม เพื่อสร้างพลังกลุ่มในการรับผิดชอบร่วมกัน
- 2.3 ให้คำนึงถึงขีดความสามารถของประชาชน ปลูกฝังให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ
- 2.4 กิจกรรมที่ต้องสอดคล้องกับสภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร วัฒนธรรมของชุมชน
- 2.5 การเริ่มต้นควรอาศัยผู้นำชุมชนที่ชาวบ้านเคารพนับถือ
- 2.6 ขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นแนวทางและจุดหมายปลายทางโดยตัวของมันเอง ในแง่ที่ว่าประชาชนทุกคนต่างมีจิตปรารถนา และเกิดความรู้สึกพึงพอใจอย่างล้าลึกในการที่ได้เข้าไปมีบทบาทในการตัดสินใจ และร่วมปฏิบัติงานที่เกื้อหนุนต่อการตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของตน

3. ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

การแบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วม อาศัยหลักการที่ว่า กิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นกระบวนการที่แบ่งออกได้หลายขั้นตอน และการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความสำคัญแตกต่างกัน มีผู้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

(อภิญญา กังสนารักษ์, 2544, หน้า 14 – 15) ได้นำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ

3.1 การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ ร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ภายในชุมชน ร่วมตัดสินใจกำหนดความต้องการและร่วมลำดับความสำคัญของความต้องการ

3.2 การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงาน วิธีการ รวมถึงทรัพยากรและแหล่งวิทยากรที่จะใช้ในโครงการ

3.3 การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินโครงการ ทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน

3.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ เพื่อให้รู้ว่าผลจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยสามารถกำหนดการประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่องหรือประเมินผลรวมทั้งโครงการในคราวเดียวกันก็ได้

(อคิน รพีพัฒน์, 2547, หน้า 47) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็น

1. การกำหนดปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไข
2. การตัดสินใจเลือกแนวทาง และวางแผนพัฒนา แก้ไขปัญหา
3. การปฏิบัติงานในกิจกรรม การพัฒนาตามแผน
4. การประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา

(Cohen and Uphoff, 1980, p. 223) ได้จำแนกขั้นตอนของการมีส่วนร่วมออกเป็น

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ การกำหนดความต้องการ และการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นเลือกนโยบายของประชากรที่เกี่ยวข้อง

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงาน ในโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้กับโครงการได้ และทำประโยชน์ ได้โดยวิธีใด

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้วยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ของโครงการ รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ในทางบวก

และผลที่เกิดในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และจะเป็นโทษต่อสังคมด้วย

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตก็คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งมีอิทธิพลสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่ม

สรุปว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวช่วยเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในชุมชน

แนวคิดทฤษฎีความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

มีนักวิชาการได้ให้นิยามและความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

สุวัทนา ไบเจริญ (2540, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า “ความรู้สึกที่ดีหรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นๆ เมื่อบุคคลอุทิศแรงกายแรงใจ และสติปัญญา เพื่อกระทำในสิ่งนั้นๆ”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542, หน้า 775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง “พอใจ ชอบใจพฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์คือความพยายามที่จะขจัดความตึงเครียด หรือ ความกระวนกระวาย หรือภาวะไม่ได้ดูสุขภาพในร่างกาย ซึ่งเมื่อมนุษย์สามารถขจัดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว ได้แล้ว มนุษย์ย่อมได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ตนต้องการ”

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2543, หน้า 19) ได้ให้ความหมายว่า “ความพึงพอใจของผู้บริโภค หมายถึง ภาวะการณัแสดงออกที่เกิดจากการประเมินประสบการณ์การซื้อ การใช้สินค้าและบริการ ซึ่งอาจขยายความให้ชัดเจนได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกจากการประเมินเปรียบเทียบประสบการณ์ การได้รับบริการที่ตรงกับสิ่งที่ลูกค้าคาดหวังหรือดีเกินกว่าความคาดหวังของลูกค้า”

เกษมศักดิ์ วิชิตะกุล (2545, หน้า 13) กล่าวว่า “ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกชอบ ความรู้สึกพอใจ หรือมีทัศนคติทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว ได้รับผลตอบแทนที่ ต้องการจึงทำให้เกิดความพึงพอใจขึ้นนั่นเอง”

(ประภาส เกตุแก้ว, 2546 อ้างอิงใน Wallerstein, 1995, p. 27) ความพึงพอใจว่าเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้น เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายและอธิบายว่าความพึงพอใจเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แต่สามารถคาดคะเนได้ว่ามีหรือไม่มี

จากการสังเกตพฤติกรรมของคนเท่านั้น การที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจจะต้องศึกษาปัจจัยและองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุแห่งความพอใจขึ้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ เป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุข เมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการของตนในสิ่งที่ขาดหายไป และเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมนั้นๆ

ข้อมูลทั่วไปของชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชุมชนลีเล็ดเกิดขึ้นในสมัยที่มีหัวเมืองไชยาเป็นศูนย์การปกครอง ขึ้นตรงกับ กรุงศรีอยุธยา (ก่อน พ.ศ.2439) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.5) ทรงเสด็จไปบ้านดอนทางเรือพระที่นั่ง ทรงเห็นว่าคลองสายนี้เป็นทางลัดที่ใกล้กว่า จึงทรงเสด็จไปตามคลองสายนี้ จึงได้ชื่อว่า “คลองลัด” ชาวบ้านในคลองลัดส่วนใหญ่มีอาชีพทำไร่ข้าว จึงมีชาวจีน มาล่องเรือรับซื้อข้าวอยู่ประจำ ชาวจีนจึงเรียกคลองลัดเพี้ยนเป็น “คลองเล็ด” ต่อมาเมื่อมีการปกครองระบบหัวเมืองได้มีการตั้งหัวเมืองพุนพินขึ้นตรงกับเมืองไชยา โดยมีหลวงประเทศสาคร (คล่า เคลือรัตน์) เป็นผู้ปกครอง ต่อมาในปี พ.ศ.2439 รัชกาลที่ 5 ทรงปฏิรูประบบการปกครองท้องถิ่น โดยรวมอำนาจเข้าส่วนกลาง ทรงริเริ่มระบบการปกครองแบบหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด เป็นครั้งแรกที่บางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนมาถึงคลองลีเล็ดในปี พ.ศ.2445 มีการตั้งเป็นตำบลลีเล็ด มีขุนลีเล็ดลัททกิจ (นาค ธดากุล) เป็นกำนันคนแรก ปัจจุบันตำบลลีเล็ดเป็นตำบลในเขตการปกครองของอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในสมัยนี้ชาวบ้านในตำบลลีเล็ดที่เคยมีอาชีพทำไร่ข้าวกับทำสวนมะพร้าว เริ่มหันมาทำนา การทำไร่จึงหมดไป ส่วนในคลองชาวบ้านไม่กล้าลงไปหาปลา เพราะมีจระเข้ชุกชุมมาก ชาวบ้านที่อยู่ริมคลองต้องใช้ไม้กั้นเป็นคอกเพื่อลงไปอาบน้ำ ต่อมาไม่นานมีพวกแขกมารับซื้อจระเข้ ชาวบ้านจับจระเข้ขายจนหมด ในที่สุดก็สูญพันธุ์ เมื่อในคลองไม่มีจระเข้ ชาวบ้านก็เริ่มหันมาทำอาชีพประมงพื้นบ้าน นาข้าวก็กลายเป็นสวนมะพร้าวจนมาถึงปัจจุบัน อาชีพที่สำคัญของชาวลีเล็ด คือ การทำประมงกับสวนมะพร้าว วัดเก่าแก่ของบ้านลีเล็ดคือ วัดบางปลา เดิมชื่อ “วัดแก้วประดิษฐาราม” สมัยนั้นบริเวณวัดมีต้น ปลาชุกชุม ชาวบ้านจึงเรียกว่า วัดบางปลา จนติดปาก สันนิษฐานว่ามีอายุประมาณ 100 ปี โบสถ์หลังเก่ามีการฝังลูกนิมิต 2 ครั้ง ครั้งแรกเกิดเสมาวิบัติบวชพระไม่เป็นองค์ ประมาณปี พ.ศ.2450 จึงมีการขุดลูกนิมิตขึ้นมาแล้วทำพิธีฝังใหม่ ซึ่งมีพ่อท่านครั้นเป็นเจ้าอาวาส ในสมัยนั้นองค์เจดีย์มีอายุประมาณ 100 กว่าปีเช่นกัน มีชาวจีนชื่อ เซ็ก ด้ายดิน เป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง

ลีเล็ดมีพื้นที่ประมาณ 17,266 ไร่ สภาพทั่วไปของตำบลลีเล็ดจะเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำไหลผ่าน และบางส่วนของพื้นที่ติดกับทะเล มีน้ำเค็มท่วมถึงเป็นพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ที่อุดมสมบูรณ์ ในอดีตแต่ละหมู่บ้านจะใช้เส้นทางทางน้ำในการสัญจรไปมา ซึ่งนับว่ามีเป็นร้อยละหลาย เพราะลักษณะสภาพพื้นที่ที่เป็นเช่นนั้น ทำให้ประชากรที่อาศัยบริเวณที่ราบต่ำประกอบอาชีพทำสวนมะพร้าว ส่วนผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ติดกับทะเลจะทำประมงพื้นบ้าน เป็นอาชีพนอกจากอาชีพการทำสวนมะพร้าวและประมงพื้นบ้านแล้ว ในปัจจุบันยังมีการทำนาอีกด้วย

กลุ่มชุมชนลีเล็ดนำเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ เริ่มต้นขึ้นด้วยการที่โครงการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง (CHARM) ได้เข้ามาในพื้นที่ตำบลลีเล็ดในปี 2547 เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทรัพยากรชายฝั่ง ทั้งนี้เป็นเพราะลีเล็ดมีพื้นที่ที่อยู่ติดกับป่าชายเลน หลังจากที่โครงการชารมเข้ามาดำเนินงานได้ช่วงระยะหนึ่ง ได้นำแนวคิดในการที่จะใช้ “การท่องเที่ยวโดยชุมชน” มาเป็นเครื่องมือในการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง นอกเหนือจากการสนับสนุนชาวบ้านในด้านต่างๆ โดยทางโครงการชารมได้ให้โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ (REST) เข้ามาเป็นครูและ พี่เลี้ยงในการดำเนินงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมีก้านประเสริฐ ชาญจรณ์ เป็น หัวเรือใหญ่ ซึ่งการก่อตั้งกลุ่มชุมชนลีเล็ดนำเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์นั้น มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ

1. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในชุมชน
3. เพื่อสร้างรายได้เสริม
4. เพื่อประชาสัมพันธ์ลีเล็ดให้เป็นที่รู้จักแก่คนภายนอก

กระบวนการคัดสรรสมาชิกของกลุ่มชุมชนลีเล็ดนั้น จะมีกระบวนการในการคัดเลือกสมาชิก เริ่มแรกจะเป็นการพูดคุย และนำเสนอของแกนนำที่เข้าอบรมตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการของการทำท่องเที่ยวโดยชุมชน ว่ามีใครบ้างที่มีความพร้อมน่าจะเข้ามาร่วมทำงานกันได้ หลังจากนั้นก็เข้าไปทาบถาม พูดคุยกับผู้ที่จะประชุมเห็นด้วยว่าน่าจะทำได้ ซึ่งในการที่จะรับใครเข้าเป็นสมาชิกได้นั้น สมาชิกในครอบครัวนั้นๆ จะต้องเต็มใจทุกคน ถ้ามีคนใดคนหนึ่ง ในครอบครัวไม่พร้อม ก็ไม่สามารถรับเข้าเป็นสมาชิกได้

การเปิดรับสมัครสมาชิกกลุ่มชุมชนลีเล็ดนำเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์นั้น จะเปิดรับสมัครปีละ 1 ครั้ง คือวันที่ 1 – 30 มิถุนายน ของทุกปี และผู้ที่เข้ามาสมัครจะต้องเสียค่าสมัครคนละ 150 บาท

ปัจจุบันกลุ่มชุมชนลีเล็ดนำเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ มีสมาชิกทั้งหมด 40 คน ซึ่งได้ แบ่งสมาชิกเป็นฝ่ายต่างๆ คือ บ้านพัก เรือ รถ ผู้นำเที่ยวท้องถิ่น และฝ่ายติดต่อประสานงาน

กลุ่มชุมชนดีเล็ดนำเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ แบ่งประเภทออกเป็น

1. ศึกษาดูงาน มาเรียนรู้การทำท่องเที่ยวโดยชุมชนและการจัดการทรัพยากร ส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนที่ต้องการทำท่องเที่ยว และหน่วยงานราชการ
2. นักท่องเที่ยวทั่วไป แบ่งเป็น
 - 2.1 นักท่องเที่ยวต่างชาติ เป็นนักท่องเที่ยวที่ชุมชนได้ทำสัญญากับบริษัททัวร์คือบริษัทอินเตอร์ปี จะมาในช่วงเดือนพฤษภาคม - พฤศจิกายน มาทุกวันศุกร์ กลุ่มหนึ่งไม่เกิน 12 คน ส่วนใหญ่จะเป็นวัยรุ่น และเป็นคนอังกฤษและออสเตรเลีย
 - 2.2 นักท่องเที่ยวชาวไทย
3. นักเรียน นักศึกษา จะมาทำกิจกรรมปลูกป่า และเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลน มักจะไม่ค้างคืน

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของแหล่งท่องเที่ยว

1. แหล่งโบราณสถาน

1.1 เขาศรีวิชัย ชุมชนโบราณที่ตั้งถิ่นฐานอยู่โดยรอบเขาศรีวิชัย มีอายุประมาณ 1,500 – 2,000 ปี มีการติดต่อค้าขายกับจีน อินเดีย จากหลักฐานที่ค้นพบ เครื่องถ้วยจีน ลูกปัดแก้ว ลูกปัดอินเดีย ต่อมาอารยธรรมอินเดียเป็นแรงกระตุ้นให้สร้างศาสนสถานบนยอดเขาเพื่อบูชาพระนารายณ์ จากการค้นพบเนินโบราณสถานและเทวรูปพระนารายณ์บนยอดเขาสันนิษฐานว่า ชุมชนโบราณบนยอดเขานั้นนับถือศาสนาฮินดูลัทธิไวษณพนิกาย (นับถือพระวิษณุ) และการค้นพบศาสนวัตถุอีกจำนวนหนึ่งพบว่า ที่ราบเชิงเขาแห่งนี้มีชุมชนนับถือศาสนาฮินดูลัทธิไศวนิกาย (นับถือพระศิวะในรูปศิวลึงค์) จากการค้นพบเทวรูปพระนารายณ์บนยอดเขาชาวบ้านจึงเรียกว่า “เขาพระนารายณ์” นักโบราณคดีได้พบหลักฐานต่างๆ ได้แก่ เทวรูปพระนารายณ์ 43 องค์, ศิวลึงค์, สุนัขโยนี และโบราณวัตถุต่างๆ จึงสันนิษฐานว่า โบราณสถานแห่งนี้เป็นที่ทำเรือโบราณ

1.2 เขาพระอานนท์ สมัยสุโขทัยที่มีพญาภิไธเป็นกษัตริย์ ทรงเสด็จประพาสหัวเมืองทางใต้ เมื่อล่องเรือมาพักที่เกาะน้ำร้อน เห็นเด็กหญิงคนหนึ่งมีลักษณะดีจึงขอไปเลี้ยง ต่อมาสถาปนาเป็นราชินีกรุงสุโขทัย ส่วนพ่อแม่คิดถึงมากจึงให้พี่ชายบวชหาความรู้และตามหาน้อง และได้เจอกัน จึงได้รับการสถาปนาเป็นเจ้าฟ้าฟ้ายาเธอ ต่อมาจึงสร้างวัดคนละแห่งกัน พญาภิไธสร้างวัดถ้ำสิงขรณ์ พระนางสร้างวัดในเกาะหรือวัดน้ำรอบ ส่วนเจ้าฟ้าฟ้ายาเธอเป็นผู้สร้างวัดเขาพระอานนท์

2. ป่าชายเลน

ป่าชายเลนบ้านลีเล็ด ตั้งอยู่ในพื้นที่อ่าวบ้านดอน มีผืนน้ำทะเลอันกว้างใหญ่ล้อมรอบด้วยป่าชายเลนอันอุดมสมบูรณ์ มีต้นไม้ที่สำคัญหลายชนิด เช่น ลำพู โกงกาง แสม ถั่ว ลำพูหิน ตะบูน หลุมพอ สามารถนำมาใช้ในงานก่อสร้างได้ ส่วนที่ใช้เป็นสมุนไพรก็มี เช่น เหงือกปลาหมอ รักษาโรคมะเร็ง ย่านขี้เดือน รักษาโรคท้องอืด แสม รักษาโรคผอมแห้ง แก้ม ขับเลือด ฯลฯ และยังมีพืชอีกหลายชนิด เช่น ปรงทะเล จาก ลำแพน หน่อเขียน ปอทะเล และพืชเล็กๆ เช่น ตะไคร้ น้ำ สัตว์ที่อาศัยอยู่ในป่าชายเลนมีหลากหลาย นกกระยาง นกกระจิบ หิ่งห้อย งู ผึ้ง ต่อ ปูทะเล ปูเปี้ยว หอยจุกแจง หอยก้น สัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำ เช่น กุ้งต่าง ๆ กุ้งแชบ๊วย ปูม้า ปลากระบอก ปลาดุก ปลาชี่เก็ง หอยกะพง หอยแครง หอยตอก ประโยชน์ที่ได้จากป่าชายเลนคือเป็นแหล่งอาหารของคนและสัตว์ เป็นที่อาศัยและขยายพันธุ์ของพืชและสัตว์ เป็นแหล่งสร้างอาชีพและรายได้ของชาวบ้าน เป็นวัสดุก่อสร้างและเชื้อเพลิง เป็นเครื่องมือป้องกันภัยธรรมชาติ การใช้ประโยชน์จากป่าชายเลนของบ้านลีเล็ด ชาวบ้านจะใช้ประโยชน์จากป่าในช่วงเวลาน้ำขึ้น หนึ่งเรือไปตัดจากหาหอย จับปูเปี้ยว ปักแรวปู ดักอวน พอช่วงน้ำลดก็หาหอยก้น ถีบกระดานหาหอย ตกเบ็ดหาปู ชาวบ้านนิยมออกทะเลในช่วงคืนข้างแรม เพราะจะได้สัตว์ขนาดใหญ่ โตเต็มที่ และปริมาณเยอะ ส่วนในช่วงข้างขึ้น 8 - 15 ค่ำ สัตว์จะลอกคราบ ปัจจุบันพื้นที่ที่เป็นทะเลถูกป่าชายเลนรุกราล้างไปมาก เนื่องจากตะกอนที่มากับน้ำท่วมสูงขึ้น ทำให้ต้นลำพูออกขยายออกมาด้วย สังเกตได้จากป่าที่อกใหม่ลำต้นจะเล็ก ป่าเดิมจะมีขนาดใหญ่และมีหลายชนิด

3. ประเพณีพื้นบ้าน

3.1 วันขึ้นปีใหม่ 1 มกราคม ของทุกปี ชาวบ้านจะนำอาหารไปทำบุญตักบาตรที่วัด เพื่อเสริมสิริมงคลให้ตนเอง และอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ล่วงลับไปแล้ว นักท่องเที่ยวสามารถร่วมทำบุญกับชาวบ้านได้

3.2 วันมาฆบูชา วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 เข้าก็จะมีการทำบุญตักบาตร เย็นร่วมกันเวียนเทียน เพื่อทำบุญและสืบทอดประเพณีสำคัญทางพระพุทธศาสนา

3.3 วันสงกรานต์ วันที่ 13 - 15 เมษายน ของทุกปี ตอนเช้าทำบุญตักบาตร เมื่อเสร็จพิธีมีการสงฆ์พระ รดน้ำดำหัวคนแก่คนแก่ สาดน้ำสงกรานต์ เพื่อแสดงความเคารพนับถือผู้หลักผู้ใหญ่สืบทอดประเพณีไทย

3.4 วันวิสาขบูชา ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 วันอาสาฬหบูชา ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 เข้านำอาหารไปทำบุญตักบาตร เย็นเวียนเทียน

3.5 วันสวดคลอง นิยมทำในเดือน 8 ของทุกปี ชาวบ้านทำแพเล็ก ๆ ด้วยกาบกล้วย แล้วให้คนในหมู่บ้านนำดอกไม้ธูปเทียนข้าวสาร เส้นผม เล็บ และเศษเสื้อผ้าใส่ลงในแพนำไปลอยในคลอง เชื่อว่าเป็นการนำเอาสิ่งไม่ดีออกไปจากตัว ชาวบ้านเรียกแพนี้ว่า “เรือเจ้าเรือนาย” จากนั้นนิมนต์พระสงฆ์ลงเรือเพื่อสวดทำพิธี ชาวบ้านจะขับเรือให้พระสงฆ์สวดไปตลอดทางในคลอง เป็นการสะเดาะเคราะห์ ขับไล่สิ่งชั่วร้ายออกจากคลอง

3.6 วันเข้าพรรษา แรม 1 ค่ำ เดือน 8 เข้าทำบุญตักบาตร เย็นชาวบ้านนำเงินห่อกระดาษ ดอกไม้ ธูปเทียน ไปวัด มีการทำพิธีในโบสถ์

3.7 วันรับตายาย วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 เป็นวันที่เชื่อว่ายมทูตปล่อยวิญญาณบรรพบุรุษมารับส่วนบุญจากลูกหลาน จึงทำพิธีรับวิญญาณเหล่านั้น ด้วยการนำอาหารคาวหวานไปทำบุญ

3.8 วันส่งตายาย วันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 เป็นวันส่งวิญญาณบรรพบุรุษกลับ ชาวบ้านจึงให้ความสำคัญมากกว่าวันรับ ชาวบ้านเตรียมอาหาร ขนม ผลไม้ และกระดุกของบรรพบุรุษไปทำบุญที่วัด ตอนบ่ายสวดบังสุกุลที่วัด

3.9 งานชักพระทอดผ้าป่า วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ค่ำวันพระ 15 ค่ำ พระสงฆ์ร่วมกับชาวบ้านทำเรือพนมพระ และรถพนมพระ ตกแต่งพุ่มผ้าป่า แล้วร่วมกันแห่ทั่วเมือง

3.10 วันลอยกระทง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 เข้าทำบุญตักบาตร เย็นชาวบ้านทำกระทงดอกไม้ลอยในแม่น้ำ หน่วยงาน/องค์กรต่างๆ จะมีการจัดงานลอยกระทง มีการประกวดกระทง และนางนพมาศ ชาวบ้านมักจะทำกระทงกับวัสดุธรรมชาติ เพื่อรักษาความสะอาดของแม่น้ำ การลอยกระทงเป็นการขอขมาพระแม่คงคา และเพื่อสะเดาะเคราะห์สืบทอดประเพณีอันดีงามไว้

4. ลิเกป่า

คณะลิเกป่า มีหัวหน้ากลุ่มชื่อนายพ่วง ศรีเพชรพุด อายุ 75 ปี ฝึกเล่นลิเกป่ามาตั้งแต่อายุ 19 ปี มักนิยมเล่นในงานวัด งานศพ ในคืนหลังจากที่เผาศพแล้ว ลิเกป่าเล่นได้ทั้งกลางวันและกลางคืน เนื้อเรื่องที่เล่นส่วนใหญ่เป็นเรื่องของสามัญชน นำมาจากวรรณคดีบ้าง ชาวบ้านแต่งเองบ้าง เช่น เรื่องทินกรรัศมี มณีหยาดฟ้า จันทโครพ ตัวละครก็มีหลายตัว เช่น พระเอก นางเอก พระรอง นางรอง เจ้าเมือง นางเมือง ตัวร้าย แหก นางยักษ์ โจร เสนาอำมาตย์ ตาเจ้า แม่ชี ตัวตลก ฤาษี ส่วนเครื่องแต่งกายก็แตกต่างกันไป เช่น ผู้หญิงจะนุ่งผ้าลาย, เสื้อยืด กรองคอ, ลูกบิด, ขฎา, ต่างหู, สร้อยคอ ส่วนผู้ชายนุ่งโจงกระเบน, เสื้อยืด, กรองคอ, ลูกบิด, ผ้าคาดพุง ส่วนฤาษีจะใส่ชุดฤาษี, ไม่ทำ และมีหมวกฤาษี เครื่องดนตรีที่ใช้ก็มีรำมะนา, โหม่ง และฉิ่ง

5. กลุ่มอาชีพ

5.1 กลุ่มใบจาก ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านลีเล็ด มีหัวหน้ากลุ่มคือนางอุไร ประตู่ใหญ่ มีสมาชิก 15 คน อายุ 20 ปีขึ้นไป จัดตั้งกลุ่มเมื่อปี พ.ศ.2520 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพของใบจาก และป้องกันการกดราคาของพ่อค้าคนกลาง เพื่อสร้างอาชีพและแก้ปัญหาความยากจน หลักการคือต่างคนต่างทำมารวมกันขาย ไม่มีองค์ใครใดสนับสนุน

5.2 กลุ่มกะปิ ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 7 หัวหน้ากลุ่มคือนางพวงศรี ชาวสุวรรณ มีสมาชิกประมาณ 10 คน ตั้งกลุ่มมาประมาณ 10 ปี มีเป้าหมายเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และเพื่อแบ่งงานกันทำ เพราะกะปิวิธีการทำหลายขั้นตอน ถ้าทำคนเดียวต้องใช้เวลาอันยาวนาน วิธีการทำงานของสมาชิก คือ รวมกลุ่มกันทำงานมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อ ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และพัฒนาชุมชน

5.3 กลุ่มเลี้ยงผึ้ง เจ้าของคือคุณสุภา เริ่มทำมาประมาณ 1 ปี เพื่อเป็นอาชีพเสริม เพราะเห็นว่าเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่มีรายได้ดี ส่งขายให้กับพ่อค้าคนกลาง และขายปลีกในหมู่บ้าน ราคา กิโลกรัมละ 150 บาท พัฒนาชุมชนให้ความรู้เรื่องการเพาะเลี้ยงและแม่พันธุ์

5.4 กลุ่มสมุนไพร หัวหน้ากลุ่มคือนางอรศรี จันทรทาโพ มีสมาชิกทั้งหมด 25 คน ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2532 มีเป้าหมายเพื่อให้คนในชุมชนได้ปฐมพยาบาลด้วยยาสมุนไพร ส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้คนในชุมชน ต่างคนต่างปลูกสมุนไพรที่บ้าน แล้วนำมาแปรรูปที่กลุ่ม ขายส่งที่โรงพยาบาลพูนพิณ ขายปลีกในหมู่บ้าน ได้รับการสนับสนุนจากเกษตรตำบล และโรงพยาบาลพูนพิณ ผลิตภัณฑ์ที่ได้มี ฟ้าทะลายโจรแคปซูล ตะไคร้หอมกันยุง ยาสระผม ดอกอัญชัน น้ำยาล้างจานมะกรูด ฯลฯ

5.5 กลุ่มจักสาน หัวหน้ากลุ่มคือคุณจำเนียร มีสมาชิก 25 คน ตั้งกลุ่มเมื่อปี พ.ศ.2532 มีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้วัสดุในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ สร้างงานสร้างรายได้ ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ เช่น เสวียนหม้อ ตะกร้าผลไม้ ส่งขายตามงานทั่วไป

กลุ่มชุมชนลีเล็ดนำเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ ได้จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. ล่องเรือชมธรรมชาติระบบนิเวศป่าชายเลน และลำคลองต่างๆ
2. ประกอบกิจกรรมร่วมกับชาวบ้านตามวิถีชีวิตท้องถิ่น เช่น ร่วมออกหาปลา ถีบกระดาน

จับปู

3. ชมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ลิเกป่า มโนราห์
4. เยี่ยมชมกลุ่มอาชีพเสริมในชุมชน เช่น กลุ่มใบจาก กลุ่มกะปิ
5. เรียนรู้วิถีจักรหึ่งห้อย

6. เข้าพักค้างคืนร่วมกับชุมชนในรูปแบบ Home Stay
 7. จัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับโรงเรียน
 8. กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าชายเลน
- ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนลีเล็ด มีเส้นทางการท่องเที่ยวตามแผนที่ข้างล่าง

ภาพ 4 แสดงแผนที่ท่องเที่ยวชุมชนลีเล็ด

ที่มา: ภาพถ่ายจากการสำรวจพื้นที่

ชุมชนลีเล็ดมีกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียดตามภาพด้านล่างนี้

ภาพ 5 แสดงแผนที่บ้านลีเล็ดและกิจกรรมต่างๆ

ที่มา: ภาพถ่ายจากการสำรวจพื้นที่

นอกจากนี้ โฮมสเตย์ของชุมชนลีเล็ด ยังได้รับรางวัลมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยในปี 2550 – 2552 และปี 2552 – 2554 ซึ่งรับรองโดยสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ภาพ 6 แสดงรางวัลมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

ที่มา: ภาพถ่ายจากการสำรวจพื้นที่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องและปรากฏว่ามีผลงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ คือ (สร้อยดี อาสาสรรพกิจ, 2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาเพื่อหาปัจจัยในการกำหนดความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาปัจจัยที่กำหนดความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน และกำหนดเกณฑ์ความพร้อมที่เหมาะสมต่อการประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในภาคเหนือตอนบนพบว่า ปัจจัยที่กำหนดความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้แก่ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านการจัดการ องค์ประกอบด้านกิจกรรม และองค์ประกอบด้านองค์กร โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากปัจจัยที่กำหนดขึ้นแต่ยังไม่ได้นำไปใช้ทดสอบจริงกับผู้ประกอบการจึงทำให้ยังไม่ทราบผล

(พนมวรรณ อยู่ดี, 2543) ได้ทำวิจัยเรื่องทางเลือกและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในจังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในปัจจุบัน และเพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วม สถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดเชียงรายสามารถพัฒนาแนวทางในการบริหารจัดการโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนที่เป็นเจ้าของพื้นที่ท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น แนวทางในการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างทางเลือกและรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในจังหวัดเชียงราย ในอนาคตควรมีความต่อเนื่อง โดยความร่วมมือจากภาคีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีกลไกประสานงานซึ่งกันและกันในการพัฒนาเพื่อฟื้นฟูสภาพพื้นที่ท่องเที่ยว

(วิทยากรณ์ จรัสดวง, 2544) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จากการศึกษาพบว่า ระบบนิเวศในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยมีความอุดมสมบูรณ์ในระดับมาก เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญ มีเอกลักษณ์ความสวยงามทางธรรมชาติดึงดูดใจ มีสมรรถนะในการรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สำหรับการมีส่วนร่วมของชุมชนพบว่า ประชาชนในชุมชนและผู้นำชุมชนมีความต้องการที่จะเข้าร่วมวางแผนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ในทางปฏิบัติยังไม่ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากนัก

(นัยนา ทองศรีเกตุ, 2545) ได้ทำวิจัยเรื่อง โครงการพัฒนาระบบมาตรฐานคุณภาพ การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ชุมชนคีรีวง อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มุ่งเน้นศึกษาสภาพปัญหาการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนคีรีวงที่ผ่านมา ศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนและศึกษาแนวทางในการพัฒนาระบบมาตรฐานคุณภาพการจัดการที่เหมาะสมกับชุมชน โดยยึดชุมชนเป็น

หลักในการศึกษา ทั้งความพร้อมและความต้องการของชุมชน โดยเก็บข้อมูลในชุมชนคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช และบางส่วนของเขตอุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งนัยนาได้สรุปว่าปัญหาการจัดการการท่องเที่ยว ในอดีตขาดการประสานงานที่ดี ค้นพบความรู้ท้องถิ่น และพบข้อมูลในการวางแผนงานวิจัย เพื่อพัฒนาระบบมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมของชุมชนคีรีวง 3 แผนงาน คือ แผนงานพัฒนาศักยภาพของผู้นำองค์กรในชุมชนคีรีวง แผนงานการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และแผนงานจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชน

(เขาวลิต สิริทิทธิ, 2545) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วม ตำบลกรุงชิง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ สถานภาพ และองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อสร้างรูปแบบความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน และเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน ซึ่งเขาวลิตได้สรุปผลไว้ดังนี้ ได้รูปแบบโครงสร้างพร้อมคณะกรรมการบริหารเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชุมชนกรุงชิง ได้สร้างชุดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนจริงๆ ชาวบ้านเรียนรู้วิธีการค้นหาคำตอบของชุมชน โดยกระบวนการวิจัยท้องถิ่น ภายได้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ การสร้างรูปแบบความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเกิดการบูรณาการแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน

(อิทธิพล ไทยกมล, 2545) ได้ศึกษาเรื่องศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาชุมชนบางหญ้าแพรกจังหวัดสมุทรสาคร พบว่าปัจจัย บ่งชี้เกี่ยวกับการศักยภาพของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย หลัก คือ ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ ปัจจัยด้านการจัดการเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ ปัจจัยด้านกิจกรรมและกระบวนการที่เอื้อต่อการเรียนรู้และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม แล้วนำมา ประเมินผลซึ่งพบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง และยังมีข้อจำกัดด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่จะเกิดขึ้นในท้องถิ่น

(พยุร นุ่นสุข, 2545) ได้ทำวิจัยเรื่อง โครงการพัฒนาระบบมาตรฐานคุณภาพการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมสถานภาพองค์ความรู้เกี่ยวกับวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เพื่อทบทวนสภาพปัญหาการจัดการท่องเที่ยวภายในวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร และเพื่อจัดหาข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาระบบมาตรฐานคุณภาพการจัดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมภายในวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ซึ่งผลของการวิจัยได้ค้นพบองค์ความรู้ที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1.ค้นพบ

ความรู้เกี่ยวกับสถานภาพองค์ความรู้เกี่ยวกับวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร 2.ค้นพบความรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาของการจัดการท่องเที่ยวภายในวัด 3.ค้นพบความรู้เกี่ยวกับข้อมูล ในการวางแผนพัฒนาระบบมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมภายในวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร โดยองค์ความรู้เหล่านี้ ได้นำไปสู่ข้อตกลงร่วมกันของชุมชนในการจัดทำแผนงานหลัก สำหรับการพัฒนา ระบบมาตรฐานคุณภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

(สมชาย เลี้ยงพรพรรณ, 2545) ได้ทำวิจัยเรื่องศักยภาพของแหล่งทรัพยากร การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบริเวณทะเลสาบสงขลา โดยเก็บข้อมูลบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในบริเวณทะเลสาบสงขลา (ทะเลน้อย ทะเลหลวง ทะเลสาบ และทะเลสาบสงขลา) และพื้นที่โดยรอบที่อยู่ห่างจากชายฝั่งเข้ามาในแผ่นดินประมาณ 1 กิโลเมตร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและประเมินศักยภาพของแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบริเวณศึกษาในเรื่อง ของความสะดวกในการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อม คุณค่าและความสำคัญ การตอบรับของประชาชนในท้องถิ่น การให้การศึกษา การรักษาสีงแวดล้อม และองค์กร ในการจัดการเพื่อสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่ง และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบริเวณทะเลสาบสงขลา ซึ่งสมชายได้สรุปว่าศักยภาพของแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทั้งหมด 49 แหล่ง สามารถแบ่ง แหล่งท่องเที่ยวออกตามระดับคะแนนศักยภาพได้เป็น 3 กลุ่มดังนี้ 1.กลุ่มที่มีระดับศักยภาพมาก จำนวน 8 แหล่ง 2.กลุ่มที่มีระดับศักยภาพปานกลาง จำนวน 22 แหล่ง 3.กลุ่มที่มีระดับศักยภาพน้อย จำนวน 19 แหล่ง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ในทุกแหล่งแสดงความคิดเห็นให้มีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบริเวณทะเลสาบสงขลา ควรพัฒนาตามศักยภาพของแหล่งการจัดการของชุมชน และความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยการพัฒนาจะต้องยึดหลักการและปรัชญาของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างเคร่งครัด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

(สุชิน ศิลธรรม, 2545) ได้ทำวิจัยเรื่อง โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บ้านเกาะปากจั่น ตำบลปากจั่น อำเภอ นครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชาวบ้านเกาะปากจั่นในการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเพื่อหาแนวทางในการพัฒนามาตรฐานด้านคุณภาพการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ซึ่งสุชิน ได้สรุปว่ากระบวนการในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการด้านการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์บ้านเกาะปากจั่น ควรใช้วิธีการประชาคมชาวบ้านในโอกาสต่างๆ และได้ค้นพบ องค์ความรู้ ภูมิ

ปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น และควรได้รับการฟื้นฟู อนุรักษ์ เพื่อนำมาเป็นปัจจัยในการวางแผนจัดการการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

(พรหมินทร์ พวงมาลา, 2546) ได้ทำวิจัยเรื่อง โครงหารูปแบบการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน บ้านแม่กำปอง หมู่ที่ 3 ตำบลห้วยแก้ว กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือต้องการศึกษาสภาพการณ์ด้านการท่องเที่ยว ค้นหาองค์ความรู้ และศักยภาพชุมชนในด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนศึกษารูปแบบการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนบ้านแม่กำปอง ซึ่งพรหมินทร์ได้สรุปว่าสภาพการณ์ ด้านการท่องเที่ยวได้เปลี่ยนไปในทิศทางที่ถูกต้องและชัดเจนขึ้น มีรูปแบบการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นขั้นเป็นตอน ชาวบ้านมีความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีมาตรฐานในการดำรงชีวิตมากขึ้น ศักยภาพของชุมชนในด้านการท่องเที่ยวและองค์ความรู้ของชุมชนในด้านต่างๆ มีการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับกลุ่ม

(ทีมวิจัยชาวบ้านบ้านป่าเหมี้ยง, 2547) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เอื้อประโยชน์ต่อชุมชนบ้านป่าเหมี้ยง อำเภอเมืองปาน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อหาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของบ้านป่าเหมี้ยง เพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรมการศึกษา ธรรมชาติและวิถีชีวิตชุมชนบ้านป่าเหมี้ยง เพื่อเสริมสร้างชีพและรายได้ของชาวบ้าน จากกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของชาวบ้านป่าเหมี้ยง ซึ่งสรุปได้ว่าการกำหนดรูปแบบ การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชนบ้านป่าเหมี้ยง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาเรียนรู้วิถีทางธรรมชาติ และการเรียนรู้ทางวิถีชีวิตของชาวชุมชน ส่วนด้านการค้นหาศักยภาพของชุมชน ชุมชนได้ร่วมกันทบทวน และค้นหาศักยภาพของชุมชน ซึ่งเป็นฐานทรัพยากรที่สามารถนำมา เอื้อประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ภายในหมู่บ้านได้

(ประจักษ์ แสงท้าว, 2547) ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบและกระบวนการในการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำน้ำตอน ตำบลนาบัว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลกโดยเก็บ ข้อมูลในหมู่บ้านน้ำตอน ตำบลนาบัว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก และมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อสร้างกระบวนการในการให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ลำน้ำตอน

(อำคา แสงงาม, 2549) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพของชุมชนบ้านกู่กาสิงห์ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยวและกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นกิจกรรมเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวได้ สองเพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรม และการจัดการการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับศักยภาพของชาวบ้านกู่กาสิงห์ และเพื่อศึกษาเส้นทางเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับภาคอีสาน ที่สามารถนำมาเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวของชาวบ้านกู่กาสิงห์ ซึ่งอำคาได้สรุปโดยแบ่งเป็น ด้านรูปแบบ กิจกรรม และการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพ ชุมชน มี 3 รูปแบบ คือ นักท่องเที่ยวชาจร การเข้ามาทัศนศึกษาดูงาน และการพักค้างคืน ส่วนด้านการจัดการการท่องเที่ยวมีแนวคิด “การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้เกิด การพัฒนา ส่งเสริม สืบทอด เผยแพร่ประเพณีวัฒนธรรมพื้นบ้าน” โดยการมีส่วนร่วมของคน ในชุมชน และมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม และด้านเส้นทางเครือข่ายท่องเที่ยว ในหมู่บ้านมีเส้นทางท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และเส้นทางชมวิถีชีวิตชุมชน ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับเส้นทางระหว่างตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับอนุภูมิภาคของภาคอีสาน โดยเฉพาะเส้นทางของจังหวัดร้อยเอ็ดสามารถเป็นประตูสู่อินโดจีนได้

(วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ, 2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ศึกษากรณีชุมชนท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบ ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตลาดน้ำท่าคา ซึ่งจะนำไปสู่ข้อสรุปถึงกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน ในการวิจัยนี้ ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายวิธีคือ การประชุมกลุ่มย่อย การทำกิจกรรม การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การจัดเวทีประชาคม เพื่อระดมความคิดเห็นและวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของชุมชน ซึ่งทำให้ได้ข้อสรุปในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน ได้แก่การมีส่วนร่วมของชุมชน การแบ่งผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม การมีผู้นำที่เข้มแข็ง เสียสละ และมีวิสัยทัศน์ เพื่อสร้างกระบวนการทำงาน ตลอดจนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างจิตสำนึก ในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมวัฒนธรรมดั้งเดิม ความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน ทั้งนักท่องเที่ยว พ่อค้าแม่ค้า ผู้อาศัยในชุมชน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมธำรงรักษาระบบนิเวศ ที่สมบูรณ์เอาไว้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการจัดการ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

(ไพสุข สุขศรีเพ็ง, 2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในองค์การบริหารส่วนตำบลวังมะปราง กรณีศึกษาภูผาเมฆ ตำบลวังมะปราง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การ

บริหารส่วนตำบลวังมะปราง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ในด้านนโยบาย ระบบ ความสำคัญ และ ผลกระทบ เพื่อศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในตำบลวังมะปราง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และ เพื่อนำเสนอรูปแบบ แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในองค์การบริหารส่วนตำบลวังมะปราง กรณีศึกษาภูผาเมฆ ตำบลวังมะปราง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ซึ่ง พิเศษได้สรุปว่าผู้รับผิดชอบหลักหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้มีความพร้อมในความรู้ด้านวิชาการเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความมีส่วนร่วมให้กับประชาชน และ ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรมีการขยายกรอบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ครอบคลุมประชาชนทุกหมู่บ้านในตำบล และในกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมควรมีเพิ่มกลุ่มวัยอื่นๆ ในการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา ร่วมคิดร่วมวางแผน และร่วมตัดสินใจ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สมมติฐานการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ประชาชนท้องถิ่น คือ ประชาชนในตำบลลิเล็ด ซึ่งเป็นเขตการปกครองของอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วยหมู่บ้านจำนวน 8 หมู่บ้าน คือ บ้านบางใหญ่ฝั่งขวา บ้านคลองราง บ้านบางใหญ่ฝั่งซ้าย บ้านห้วยทรัพย์ บ้านบางปลา บ้านบางโน้นบ้าน บ้านคลองกอก และบ้านทิง มีประชากรจำนวน 3,218 คน และจำนวนหลังคาเรือน 986 หลังคาเรือน ซึ่งเป็นข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลลิเล็ด ปี 2551 ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาใน 4 หมู่บ้าน คือ บ้านบางใหญ่ฝั่งขวา บ้านบางใหญ่ฝั่งซ้าย บ้านบางปลา และบ้านคลองกอก ซึ่งแต่ละหมู่บ้านมีจำนวนประชากรตามรายละเอียดตามตารางนี้

ตาราง 4 แสดงจำนวนประชากรในตำบลลีเล็ด

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	จำนวนครัวเรือน	ชื่อผู้นำ
บ้านบางใหญ่ฝั่งขวา	198	67	ผู้ใหญ่ประสาท ประเสริฐ
บ้านครองวาง	557	171	ผู้ใหญ่ประสาท รักเดช
บ้านบางใหญ่ฝั่งซ้าย	266	89	ผู้ใหญ่จำนง เล็กจริง
บ้านห้วยทรัพย์	528	153	ผู้ใหญ่สมชาย รักเดช
บ้านบางปลา	558	172	ผู้ใหญ่ประเสริฐ ชัญจุกรณ์
บ้านบางโนนบ้าน	534	175	ผู้ใหญ่สุรินทร์ เวชวิมล
บ้านคลองกอก	307	95	กำนันเวียง อ่างทอง
บ้านบางทิง	270	64	ผู้ใหญ่มานิต ประสิทธิ์พร
รวม	3,218	986	

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลลีเล็ด

2. นักท่องเที่ยว คือ นักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวชุมชนลีเล็ด จำนวน 2,000 คนต่อปี ซึ่งเป็นข้อมูลที่สอบถามจากสมาชิกกลุ่มชุมชนลีเล็ด (สมาชิกกลุ่ม, 2551)

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ประชาชนท้องถิ่น ได้แก่ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในตำบลลีเล็ด จำนวน 3,218 คน และจำนวนหลังคาเรือน 986 หลังคาเรือน โดยคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนประชากรทั้งหมดโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1973 อ้างอิงใน ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน	ขนาดกลุ่มประชากร
e	แทน	ค่าความคาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง (กำหนดให้ e = 0.05)

เมื่อแทนค่าในสูตรดังกล่าวโดยกำหนด N = 3,218 และ e = 0.05 จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{3,218}{1 + (3,218 \times 0.05)^2}$$

$$= 359 \sim 360$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 360 คน ประชาชนท้องถิ่นของชุมชนลีเล็ด จำนวน 360 คน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มที่คำนึงถึงความน่าจะเป็นในการสุ่ม (Probability Sampling) โดยเลือกแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ซึ่งผู้วิจัยเลือกศึกษาใน 4 หมู่บ้าน คือ บ้านบางใหญ่ฝั่งขวา บ้านบางใหญ่ฝั่งซ้าย บ้านบางปลา และบ้านคลองกอ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) รวมได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน

ตาราง 5 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูล

ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร(คน)	ตัวอย่าง(คน)
บ้านบางใหญ่ฝั่งขวา	198	54
บ้านบางใหญ่ฝั่งซ้าย	266	72
บ้านบางปลา	558	151
บ้านคลองกอ	307	83
รวม	1,329	360

2. นักท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวชมชนลีเล็ด จำนวน 2,000 คน โดยคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนประชากรทั้งหมดโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1973 อ้างอิงใน ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2543, หน้า 56) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน 0.10 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน	ขนาดกลุ่มประชากร
E	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง (กำหนดให้ $e = 0.10$)

เมื่อแทนค่าในสูตรดังกล่าวโดยกำหนด $N = 2,000$ และ $e = 0.10$ จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{2,000}{1 + (2,000 \times 0.10)^2} \\ &= 95 \sim 100 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 100 คน นักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน ซึ่งใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มที่ไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็นในการสุ่ม (Non-Probability Sampling) โดยเลือกสุ่มแบบตามสะดวก (Convenient Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaires) จากการศึกษาหาข้อมูลเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามผสมระหว่างแบบสอบถามปลายปิด และแบบสอบถามปลายเปิดควบคู่กันไปตามความเหมาะสม โดยแบบสอบถามจะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 ความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามวัตถุประสงค์ สมมติฐาน การวิจัย และขอบเขตของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูล ส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ในรูปแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว ลักษณะคำถามให้ตอบแบบมาตราประเมิน (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งกำหนดน้ำหนัก ตามระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนนที่ได้
มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

การแบ่งระดับคะแนนของตัวแปร

ในการแบ่งระดับคะแนนของตัวแปร ผู้ศึกษาได้ใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนนของเบสต์ (Best, 1981, p. 89) ดังนี้

$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}}$

จำนวนระดับ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด ลักษณะคำถาม ให้ตอบแบบมาตราประเมิน (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งกำหนดน้ำหนักตามระดับการมีส่วนร่วมไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพ การท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

แบบสอบถามชุดที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามวัตถุประสงค์ สมมติฐานการวิจัย และขอบเขตของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูล ส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ในรูปแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเดินทาง และวัตถุประสงค์ของการเดินทาง ได้แก่ วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง พาหนะในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิดในรูปแบบตรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ลักษณะคำถามให้ตอบแบบมาตราประเมิน (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งกำหนดน้ำหนักตามระดับ ความพึงพอใจไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนนที่ได้
มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

การแบ่งระดับคะแนนของตัวแปร

ในการแบ่งระดับคะแนนของตัวแปร ผู้ศึกษาได้ใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนนของเบสต์ (Best, 1981, p. 89) ดังนี้

คะแนนสูงสุด – คะแนนต่ำสุด

จำนวนระดับ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวของชุมชนให้เติบโตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

การทดสอบเครื่องมือ

ในการทดสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการตรวจแก้ไข จำนวนภาษา และความสมบูรณ์ถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจไปหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ 3-5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องตามวัตถุประสงค์เนื้อหา
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน เพื่อนำผลไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ซึ่งมีข้อมูลสองด้านที่ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลมาศึกษา และนำมาประกอบกัน เพื่อให้ครอบคลุมความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งเป็น

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ประชาชนท้องถิ่นของชุมชนลีเล็ด จำนวน 360 คน ซึ่งใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มที่คำนึงถึงความน่าจะเป็นในการสุ่ม (Probability Sampling) โดยเลือกแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และนักท่องเที่ยว จำนวน 100 คน ซึ่งใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มที่ไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็นในการสุ่ม (Non-Probability Sampling) โดยเลือกสุ่มแบบตามสะดวก (Convenient Sampling)

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารที่เป็นบทความทางวิชาการ จากหนังสือ ตำรา รายงานการวิจัย อินเทอร์เน็ต รวมทั้งเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ความแตกต่างของเพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อเดือน ของประชาชนในท้องถิ่น มีผลต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งดึงดูดใจ, ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความแตกต่างของเพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อเดือน ของประชาชนในท้องถิ่น มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดด้านร่วมคิด, ด้านร่วมตัดสินใจ, ด้านร่วมปฏิบัติการ และด้านร่วมติดตามและประเมินผล ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ความแตกต่างของเพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อเดือน ของนักท่องเที่ยว มีผลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว และด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย ที่ต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการทางสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้สำหรับงานวิจัยนี้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การรายงานผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การรายงานผลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งได้แก่ การวิเคราะห์สมมติฐานทั้ง 3 ข้อ โดยมีการใช้สถิติการวิจัยดังนี้

2.1 สมมติฐานข้อที่ 1, 2 และ 3 จะใช้สถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าที (T-test) ในการเปรียบเทียบของกลุ่ม 2 กลุ่ม และจะใช้สถิติในการทดสอบหาความแตกต่าง ค่าเอฟ (F-Test) และเมื่อพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe) การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา ชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้เสนอสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
T	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณา (T-distribution)
F	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณา (F-distribution or One-Way ANOVA)
Sig.	แทน	แสดงถึงความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
Df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของประชาชนในท้องถิ่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

ช่วงที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่ชุมชนลีเล็ด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

ช่วงที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของประชาชนในท้องถิ่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในท้องถิ่น

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในท้องถิ่น ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยใช้การแจกแจงความถี่และคิดเป็นร้อยละ ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงผลดังตาราง 3

ตาราง 6 แสดงจำนวน และร้อยละของประชาชนในท้องถิ่นจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

(n = 356)		
ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1) ชาย	143	40.17
2) หญิง	213	59.83
2. อายุ		
1) ต่ำกว่า 26 ปี	50	14.04
2) 26 – 30 ปี	49	13.76
3) 31 – 35 ปี	82	23.03
4) 36 – 40 ปี	51	14.33
5) มากกว่า 40 ปี	124	34.83
3. การศึกษา		
1) ต่ำกว่าประถมศึกษา	115	32.30
2) มัธยมศึกษาตอนต้น	83	23.31
3) มัธยมศึกษาตอนปลาย	105	29.49

ตาราง 6 (ต่อ)

(n = 356)		
ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
4) อนุปริญญา	14	3.93
5) ปริญญาตรี	38	10.67
6) สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.28
4. อาชีพ		
1) นักเรียน/นักศึกษา	36	10.11
2) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	23	6.46
3) พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	50	14.04
4) ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	43	12.08
5) เกษตรกร	55	15.45
6) รับจ้าง	92	25.84
7) แม่บ้าน/พ่อบ้าน	20	5.62
8) อื่นๆ	37	10.39
5. รายได้ต่อเดือน		
1) ต่ำกว่า 5,000 บาท	68	19.10
2) 5,000 – 10,000 บาท	255	71.63
3) 10,001 – 15,000 บาท	23	6.46
4) 15,001 – 20,000 บาท	8	2.25
5) 20,001 – 25,000 บาท	1	0.28
6) สูงกว่า 25,000 บาท	1	0.28

จากตาราง 6 พบว่า ประชาชนในท้องถิ่นที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.83 มีอายุมากกว่า 40 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.38 ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.30 ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 25.84 และรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.63

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ซึ่งประกอบด้วย ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงผลดังตาราง 7 - 10

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดโดยรวม

ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	(n = 356)
			ระดับความคิดเห็น
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ	4.63	0.32	มากที่สุด
2. ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.03	0.51	มาก
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.05	0.36	มาก
รวม	4.24	0.31	มากที่สุด

จากตาราง 7 ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านสิ่งดึงดูดใจ อยู่ในอันดับแรก ($\bar{X} = 4.63$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.05$) และด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 4.03$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชน
ในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งดึงดูดใจ

(n = 356)

ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวด้านสิ่งดึงดูดใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์	4.29	0.66	มากที่สุด
2. มีระบบนิเวศป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์	4.92	0.32	มากที่สุด
3. มีความอุดมสมบูรณ์ของพืชพรรณและความสวยงามของธรรมชาติ	4.88	0.36	มากที่สุด
4. มีกิจกรรมชาวบ้านตามวิถีชีวิตท้องถิ่นที่น่าสนใจ เช่น ออกหาปลา ถีบกระดานจับปู	4.24	0.74	มากที่สุด
5. มีบ้านพัก Home stay ที่มีมาตรฐาน	4.83	0.48	มากที่สุด
รวม	4.63	0.32	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งดึงดูดใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระบบนิเวศป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.92$) มีความอุดมสมบูรณ์ของพืชพรรณและความสวยงามของธรรมชาติ อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.88$) และมีกิจกรรมชาวบ้านตามวิถีชีวิตท้องถิ่นที่น่าสนใจ เช่น ออกหาปลา ถีบกระดานจับปู อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 4.24$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

(n = 356)			
ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีถนน/เส้นทางคมนาคมที่สะดวกสบาย	4.14	0.66	มาก
2. มีที่จอดรถเพียงพอ	3.90	0.64	มาก
3. มีป้ายบอกทางชัดเจน	4.05	0.66	มาก
รวม	4.03	0.51	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีถนน/เส้นทางคมนาคมที่สะดวกสบาย อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.14$) และมีป้ายบอกทางชัดเจน อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนมีที่จอดรถเพียงพอ อยู่ในอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.90$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

(n = 356)			
ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีบ้านพักสะอาด และเพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยว	4.63	0.64	มากที่สุด
2. มีร้านอาหารที่สะอาด และเพียงพอ	3.05	0.89	ปานกลาง
3. มีร้านขายของที่ระลึก	2.12	0.79	น้อย
4. มีเรือสะอาด และปลอดภัย พร้อมอุปกรณ์ช่วยชีวิต	4.37	0.67	มากที่สุด
5. มีรถบริการรับ-ส่งนักท่องเที่ยว	4.14	0.66	มาก
6. มีห้องสุขาสะอาด เพียงพอ และปลอดภัย	4.51	0.68	มากที่สุด
7. มีระบบการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	4.75	0.59	มากที่สุด
8. มีการให้ข้อมูลและนำเสนอเกี่ยวกับชุมชนของผู้นำ เที่ยวท้องถิ่นอย่างชัดเจน	4.79	0.53	มากที่สุด
รวม	4.05	0.36	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.05$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการให้ข้อมูลและนำเสนอเกี่ยวกับชุมชนของผู้นำเที่ยวท้องถิ่นอย่างชัดเจน อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.79$) และมีระบบการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.75$) ส่วนมีร้านขายของที่ระลึก อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 2.12$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น โดยประกอบด้วยด้านร่วมคิด ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมปฏิบัติการ และด้านร่วมติดตามและประเมินผล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงผลดังตาราง 11 - 15

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น โดยรวม

(n = 356)

การมีส่วนร่วมของชุมชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการรับรู้
1. ด้านร่วมคิด	3.15	0.75	ปานกลาง
2. ด้านร่วมตัดสินใจ	2.92	0.82	ปานกลาง
3. ด้านร่วมปฏิบัติการ	3.71	0.61	มาก
4. ด้านร่วมติดตามและประเมินผล	3.01	0.80	ปานกลาง
รวม	3.20	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$)

เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า ด้านร่วมปฏิบัติการ อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.71$) ด้านร่วมคิด อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 3.15$) ด้านร่วมติดตามและประเมินผล อยู่ในอันดับรองลงมาอีก ($\bar{X} = 3.01$) ส่วนด้านร่วมตัดสินใจ อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 2.92$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมคิด

(n = 356)

การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านร่วมคิด	\bar{X}	S.D.	ระดับการรับรู้
1. ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุม	3.26	0.74	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมในชุมชน	3.03	0.88	ปานกลาง
รวม	3.15	0.75	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมคิดโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุม อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.26$) ส่วนท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมในชุมชน อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 3.03$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมตัดสินใจ

(n = 356)			
การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านร่วมตัดสินใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับการรับรู้
1. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่างๆของชุมชน	3.12	0.82	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวของชุมชน	2.71	0.95	ปานกลาง
รวม	2.92	0.82	ปานกลาง

จากตาราง 13 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมตัดสินใจโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.12$) ส่วนท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวของชุมชน อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 2.71$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชน
 ลิเค้ตของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมปฏิบัติการ

(n = 356)

การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านร่วมปฏิบัติการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการรับรู้
1. ท่านมีส่วนร่วมในการให้บริการเรื่องที่พัก	3.94	1.02	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการให้บริการเรื่องเรือ	3.07	0.87	ปานกลาง
3. ท่านมีส่วนร่วมในการให้บริการเรื่องรถ	3.18	0.79	ปานกลาง
4. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำเที่ยวท้องถิ่น	3.36	0.79	ปานกลาง
5. ท่านมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ	4.45	0.85	มากที่สุด
6. ท่านมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ช่วยดูแลความปลอดภัยของ นักท่องเที่ยว	4.27	0.74	มากที่สุด
รวม	3.71	0.61	มาก

จากตาราง 14 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลิเค้ตของประชาชนในท้องถิ่นด้าน
 ร่วมปฏิบัติการโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ อยู่
 เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.45$) ท่านมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและ
 ทรัพย์สิน เช่น ช่วยดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 3.80$) ส่วน
 ท่านมีส่วนร่วมในการให้บริการเรื่องเรือ อยู่ในอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.07$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของ
ชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมติดตามและประเมินผล

(n = 356)

การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านร่วมติดตามและ ประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับการรับรู้
1. ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินกิจกรรมของชุมชน เช่น ร่วมประเมินผลว่ากิจกรรมที่จัดขึ้น นักท่องเที่ยว พึงพอใจมากน้อยแค่ไหน	3.22	0.76	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมประเมินผลการท่องเที่ยวของกลุ่ม นักท่องเที่ยว เช่น ร่วมประเมินผลว่านักท่องเที่ยวแต่ละ กลุ่มมีความต้องการด้านใดบ้าง	2.91	0.88	ปานกลาง
3. ท่านมีส่วนร่วมในการนำเสนอแนะที่ได้จากการประเมิน มาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการให้บริการของชุมชน	2.91	0.94	ปานกลาง
รวม	3.01	0.80	ปานกลาง

จากตาราง 15 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้าน
ร่วมติดตามและประเมินผลโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินกิจกรรมของชุมชน
เช่น ร่วมประเมินผลว่ากิจกรรมที่จัดขึ้น นักท่องเที่ยวพึงพอใจมากน้อยแค่ไหน อยู่เป็นอันดับแรก
($\bar{X} = 3.22$) ส่วนท่านมีส่วนร่วมประเมินผลการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น ร่วม
ประเมินผลว่านักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมีความต้องการด้านใดบ้างและท่านมีส่วนร่วมในการนำ
เสนอแนะที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการให้บริการของชุมชน อยู่ในอันดับ
รองลงมา ($\bar{X} = 2.91$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถสรุปได้เป็นรายประเด็นได้ดังนี้

ด้านร่วมคิด

ประชาชนในท้องถิ่นต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ และคิดว่าประชาชนในชุมชนถ้ามีโอกาสก็ควรกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นหรือไม่ก็ควรมีกล่องรับความคิดเห็นให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้เสนอความคิดเห็นด้วย

ด้านร่วมตัดสินใจ

ประชาชนในท้องถิ่นไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดังนั้นอยากให้ประชาชนในชุมชนสามารถตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ให้มากกว่านี้ และประชาชนในท้องถิ่นทุกคนควรมีส่วนร่วมตัดสินใจในที่ประชุมประจำเดือน

ด้านร่วมปฏิบัติการ

ประชาชนในท้องถิ่นต้องการให้ทุกคนที่มีส่วนร่วม มีการปฏิบัติตนเองให้อยู่ในกฎระเบียบชุมชนอย่างเคร่งครัด และต้องการให้มีบ้านโฮมสเตย์ไว้รองรับบริการนักท่องเที่ยวให้มากกว่านี้

ด้านร่วมติดตามและประเมินผล

ประชาชนในท้องถิ่นคิดว่าควรจะมีแบบสอบถามความพึงพอใจนักท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวและการบริการในชุมชน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

ในการทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่าง 2 ตัวแปร โดยใช้ค่าสถิติ T-test และ One-Way ANOVA ในการทดสอบครั้งนี้

สมมติฐานที่ 1 ความแตกต่างของเพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่น มีผลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งดึงดูดใจ, ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศของประชาชนในท้องถิ่น กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด

ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว	T	Sig
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ	-1.33	0.07
2. ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	-0.92	0.02*
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	-0.17	0.00*
รวม	-1.03	0.00*

จากตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศของประชาชนในท้องถิ่น กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยใช้ค่าสถิติ T-test ในการทดสอบพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อย 0.05 สรุปได้ว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน ลีเล็ด โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้านแล้วพบว่า

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งดึงดูดใจ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.07 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อ ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนด้านสิ่งดึงดูดใจ ไม่ต่างกัน

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.02 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 1.2 อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุของประชาชนในท้องถิ่นกับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด

ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว	Df	F	Sig
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ	4	0.97	0.42
2. ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4	0.91	0.46
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4	1.08	0.36
รวม	4	0.63	0.64

จากตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุของประชาชนในท้องถิ่น กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อ ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.64 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งดึงดูดใจ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.42 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อ ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งดึงดูดใจ ไม่ต่างกัน

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.46 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ไม่ต่างกัน

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.36 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นกับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด

ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว	Df	F	Sig
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ	5	0.57	0.72
2. ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	5	0.96	0.44
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	5	1.76	0.12
รวม	5	0.67	0.64

จากตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อ ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.64 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อ ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้านแล้วพบว่า

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งดึงดูดใจ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.72 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งดึงดูดใจ ไม่ต่างกัน

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.44 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ไม่ต่างกัน

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.12 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด

ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว	Df	F	Sig
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ	7	1.04	0.40
2. ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	7	3.90	0.00*
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	7	1.72	0.10
รวม	7	2.22	0.03*

จากตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด

โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.03 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งดึงดูดใจ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.40 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งดึงดูดใจ ไม่ต่างกัน

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะทดสอบรายคู่ โดยวิธี Least-Significant Different (LSD) ดังตาราง 20

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.10 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ต่างกัน

ตาราง 20 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพกับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของ ทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

เปรียบเทียบ ด้านเส้นทาง ที่สามารถ เข้าถึงแหล่ง ท่องเที่ยว	นักเรียน/นักศึกษา		ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ		พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท		ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว		แม่บ้าน/พ่อบ้าน		อื่นๆ
	นักเรียน/นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว	แม่บ้าน/พ่อบ้าน	แม่บ้าน/พ่อบ้าน			
นักเรียน/นักศึกษา	-										
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	0.31										
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	0.27	0.89									
ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว	0.00*	0.01*	0.00*								
เกษตรกร	0.97	0.26	0.20	0.00*							
รับจ้าง	0.23	0.88	0.99	0.00*	0.15						
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	0.85	0.47	0.48	0.00*	0.82	0.45					
อื่นๆ	0.52	0.64	0.68	0.00*	0.46	0.65	0.72				-

จากตารางแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่า มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพจำนวน 7 คู่ ที่มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

1. ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ นักเรียน/นักศึกษา
2. ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

3. ค่าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท
4. ค่าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ เกษตรกร
5. ค่าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ รับจ้าง
6. ค่าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ แม่บ้าน/พ่อบ้าน
7. ค่าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ อื่นๆ

สมมติฐานที่ 1.5 รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดแตกต่างกัน

ตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่น กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด

ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว	Df	F	Sig
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ	5	1.47	0.20
2. ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	5	4.04	0.06
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	5	2.06	0.07
รวม	5	3.45	0.06

จากตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่น กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.06 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม ไม่ต่างกัน

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งดึงดูดใจ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.20 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งดึงดูดใจ ไม่ต่างกัน

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.06 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ไม่ต่างกัน

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.07 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ดด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความแตกต่างของเพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อเดือน ของประชาชนในท้องถิ่น มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมคิด, ด้านร่วมตัดสินใจ, ด้านร่วมปฏิบัติการ และด้านร่วมติดตามและประเมินผลที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.1 เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น แตกต่างกัน

ตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของชุมชน	T	Sig
1. ด้านร่วมคิด	0.85	0.43
2. ด้านร่วมตัดสินใจ	0.60	0.37
3. ด้านร่วมปฏิบัติการ	-2.34	0.07
4. ด้านร่วมติดตามและประเมินผล	-0.46	0.16
รวม	-0.27	0.40

จากตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น โดยใช้ค่าสถิติ T-test ในการทดสอบพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น

โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.40 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่น โดยรวม ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

การมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมคิด มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.43 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมคิด ไม่ต่างกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมตัดสินใจ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.37 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นในด้านร่วมตัดสินใจ ไม่ต่างกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมปฏิบัติการ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.07 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นในด้านร่วมปฏิบัติการ ไม่ต่างกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมติดตามและประเมินผล มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.16 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นในด้านร่วมติดตามและประเมินผล ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.2 อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน
 ลีเด็ดของประชาชนในท้องถิ่น แตกต่างกัน

**ตาราง 23 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ
 ของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเด็ดของประชาชน
 ในท้องถิ่น**

การมีส่วนร่วมของชุมชน	Df	F	Sig
1. ด้านร่วมคิด	4	1.40	0.23
2. ด้านร่วมตัดสินใจ	4	2.52	0.10
3. ด้านร่วมปฏิบัติการ	4	2.48	0.15
4. ด้านร่วมติดตามและประเมินผล	4	1.45	0.22
รวม	4	1.99	0.09

จากตาราง 23 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล
 ด้านอายุของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเด็ดของประชาชนในท้องถิ่น โดย
 ใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเด็ดของประชาชน
 ในท้องถิ่น โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.09 ซึ่งมีความมากกว่า
 0.05 สรุปได้ว่า อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเด็ดของ
 ประชาชนในท้องถิ่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเด็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมคิด มีค่าระดับนัยสำคัญ
 ทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.23 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อายุของประชาชนใน
 ท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเด็ดของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมคิด
 ไม่ต่างกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเด็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมตัดสินใจ มีค่าระดับ
 นัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.10 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อายุของ
 ประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเด็ดของประชาชนในท้องถิ่น
 ในด้านร่วมตัดสินใจ ไม่ต่างกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเด็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมปฏิบัติการ มีค่าระดับ
 นัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.15 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อายุของ

ประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมปฏิบัติการ ไม่ต่างกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมติดตามและประเมินผล มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.22 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมติดตามและประเมินผล ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.3 การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น แตกต่างกัน

ตาราง 24 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้าน การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของชุมชน	Df	F	Sig
1. ด้านร่วมคิด	5	1.37	0.24
2. ด้านร่วมตัดสินใจ	5	1.43	0.21
3. ด้านร่วมปฏิบัติการ	5	2.11	0.06
4. ด้านร่วมติดตามและประเมินผล	5	2.66	0.06
รวม	5	1.99	0.08

จากตาราง 24 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นโดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.08 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมคิด มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.24 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมคิด ไม่ต่างกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมตัดสินใจ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.21 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นในด้านร่วมตัดสินใจ ไม่ต่างกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมปฏิบัติการ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.06 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นในด้านร่วมปฏิบัติการ ไม่ต่างกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมติดตามและประเมินผล มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.06 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมติดตามและประเมินผล ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.4 อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่น แตกต่างกัน

ตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของชุมชน	Df	F	Sig
1. ด้านร่วมคิด	7	4.63	0.00*
2. ด้านร่วมตัดสินใจ	7	5.00	0.00*
3. ด้านร่วมปฏิบัติการ	7	4.07	0.00*
4. ด้านร่วมติดตามและประเมินผล	7	4.93	0.00*
รวม	7	5.68	0.00*

จากตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นโดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่นโดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า

0.05 สรุปได้ว่า อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมคิด มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมคิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งจะทดสอบรายคู่ โดยวิธี Least-Significant Different (LSD) ดังตาราง 26

การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดด้านของประชาชนในท้องถิ่นร่วมตัดสินใจ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งจะทดสอบรายคู่ โดยวิธี Least-Significant Different (LSD) ดังตาราง 27

การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมปฏิบัติการ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมปฏิบัติการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งจะทดสอบรายคู่ โดยวิธี Least-Significant Different (LSD) ดังตาราง 28

การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดด้านของประชาชนในท้องถิ่นร่วมติดตามและประเมินผล มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมติดตามและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งจะทดสอบรายคู่ โดยวิธี Least-Significant Different (LSD) ดังตาราง 29

ตาราง 26 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล
ด้านอาชีพกับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น
ด้านร่วมคิด

เปรียบเทียบรายคู่ ด้านร่วมคิด	นักเรียน/นัก ศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน/ ลูก จ้าง บริษัท	ค้าขาย ประ กอบ ธุรกิจ ส่วนตัว	เกษตรกร	รับ จ้าง	แม่ บ้าน/ พ่อ บ้าน	อื่น ๆ
นักเรียน/นักศึกษา	-							
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	0.01*	-						
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	0.04*	0.23	-					
ค้าขายประกอบธุรกิจ ส่วนตัว	0.00*	0.15	0.00*	-				
เกษตรกร	0.31	0.03*	0.24	0.00*	-			
รับจ้าง	0.01*	0.29	0.76	0.00*	0.10	-		
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	0.40	0.09	0.42	0.00*	0.95	0.28	-	
อื่นๆ	0.04*	0.30	0.91	0.00*	0.23	0.89	0.39	-

จากตารางแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล
ด้านอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น
ด้านร่วมคิด พบว่า มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ จำนวน 11 คู่ที่มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด
ของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมคิด ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

1. นักเรียน/นักศึกษา กับ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
2. นักเรียน/นักศึกษา กับ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท
3. นักเรียน/นักศึกษา กับ ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว
4. นักเรียน/นักศึกษา กับ รับจ้าง
5. นักเรียน/นักศึกษา กับ อื่นๆ
6. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ เกษตรกร
7. พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท กับ ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว
8. ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ เกษตรกร

9. ค่าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ รับจ้าง
10. ค่าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ แม่บ้าน/พ่อบ้าน
11. ค่าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ อื่นๆ

ตาราง 27 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพกับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเด็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมตัดสินใจ

เปรียบเทียบรายคู่ด้านร่วมตัดสินใจ	นักเรียน/นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัท	ค่าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว	เกษตรกร	รับจ้าง	แม่บ้าน/พ่อบ้าน	อื่นๆ
นักเรียน / นักศึกษา	-							
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	0.00*	-						
พนักงาน / ลูกจ้างบริษัท	0.04*	0.12	-					
ค่าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว	0.00*	0.62	0.01*	-				
เกษตรกร	0.45	0.01*	0.13	0.00*	-			
รับจ้าง	0.27	0.01*	0.17	0.00*	0.74	-		
แม่บ้าน / พ่อบ้าน	0.91	0.00*	0.06	0.00*	0.46	0.31	-	
อื่นๆ	0.05	0.13	0.98	0.02*	0.17	0.23	0.08	-

จากตารางแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเด็ดของประชาชนในท้องถิ่นด้านร่วมตัดสินใจ พบว่า มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ จำนวน 11 คู่ ที่มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเด็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมตัดสินใจ ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

1. นักเรียน/นักศึกษา กับ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
2. นักเรียน/นักศึกษา กับ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท
3. นักเรียน/นักศึกษา กับ ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว
4. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ เกษตรกร
5. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ รับจ้าง
6. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ แม่บ้าน/พอบ้าน
7. พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท กับ ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว
8. ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ เกษตรกร
9. ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ รับจ้าง
10. ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ แม่บ้าน/พอบ้าน
11. ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ อื่นๆ

ตาราง 28 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมปฏิบัติการ

เปรียบเทียบรายคู่	นักเรียน/นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว	เกษตรกร	รับจ้าง	แม่บ้าน/พอบ้าน	อื่นๆ
นักเรียน/นักศึกษา	-							
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	0.00*	-						
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	0.00*	0.84	-					
ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว	0.00*	0.59	0.67	-				
เกษตรกร	0.00*	0.33	0.33	0.61	-			
รับจ้าง	0.00*	0.20	0.16	0.39	0.74	-		
แม่บ้าน/พอบ้าน	0.58	0.01*	0.01*	0.02*	0.04*	0.06	-	
อื่นๆ	0.00*	0.84	0.78	0.51	0.24	0.11	0.01*	-

จากตารางแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมตัดสินใจ พบว่า มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ จำนวน 11 คู่ ที่มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมตัดสินใจ ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

1. นักเรียน/นักศึกษา กับ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
2. นักเรียน/นักศึกษา กับ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท
3. นักเรียน/นักศึกษา กับ ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว
4. นักเรียน/นักศึกษา กับ เกษตรกร
5. นักเรียน/นักศึกษา กับ รับจ้าง
6. นักเรียน/นักศึกษา กับ อื่นๆ
7. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ แม่บ้าน/พ่อบ้าน
8. พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท กับ แม่บ้าน/พ่อบ้าน
9. ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ แม่บ้าน/พ่อบ้าน
10. เกษตรกร กับ แม่บ้าน/พ่อบ้าน
11. แม่บ้าน/พ่อบ้าน กับ อื่นๆ

ตาราง 29 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพ กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมติดตามและประเมินผล

เปรียบเทียบ รายคู่ ด้านร่วม ติดตามและ ประเมินผล	นัก เรียน/ นัก ศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาห กิจ	พนักงาน/ ลูกจ้าง บริษัท	ค้าขาย ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว	เกษตร กร	รับจ้าง	แม่บ้าน/ พ่อบ้าน	อื่น ๆ
นัก เรียน / นักศึกษา	-							
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	0.11	-						
พนักงาน / ลูกจ้างบริษัท	0.71	0.18	-					
ค้าขาย ประกอบ ธุรกิจส่วนตัว	0.00*	0.17	0.00*	-				
เกษตรกร	0.26	0.01*	0.10	0.00*	-			
รับจ้าง	0.69	0.03*	0.36	0.00*	0.34	-		
แม่บ้าน / พ่อบ้าน	0.36	0.03*	0.20	0.00*	0.96	0.48	-	
อื่นๆ	0.92	0.13	0.79	0.00*	0.21	0.60	0.31	-

จากตารางแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมติดตามและประเมินผล พบว่า มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ จำนวน 9 คู่ ที่มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมติดตามและประเมินผล ที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ 0.05

1. นักเรียน/นักศึกษา กับ ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว
2. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ เกษตรกร
3. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ รับจ้าง

4. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ แม่บ้าน/พ่อบ้าน
5. พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท กับ ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว
6. ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ เกษตรกร
7. ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ รับจ้าง
8. ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ แม่บ้าน/พ่อบ้าน
9. ค้าขายประกอบธุรกิจส่วนตัว กับ อื่นๆ

สมมติฐานที่ 2.5 รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น แตกต่างกัน

ตาราง 30 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของชุมชน	Df	F	Sig
1. ด้านร่วมคิด	5	3.93	0.07
2. ด้านร่วมตัดสินใจ	5	3.79	0.09
3. ด้านร่วมปฏิบัติการ	5	6.91	0.10
4. ด้านร่วมติดตามและประเมินผล	5	2.84	0.08
รวม	5	3.94	0.07

จากตาราง 30 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.07 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่ารายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมคิด มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.07 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของ

ประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมคิด ไม่ต่างกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมตัดสินใจ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.09 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมตัดสินใจ ไม่ต่างกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมปฏิบัติการ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.10 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมปฏิบัติการ ไม่ต่างกัน

การมีส่วนร่วมของชุมชนดีเลิศของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร่วมติดตามและประเมินผล มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.08 ซึ่งมีความมากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของประชาชนในท้องถิ่น ในด้านร่วมติดตามและประเมินผล ไม่ต่างกัน

ช่วงที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และคิดเป็นร้อยละ ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงผลดังตาราง 31

ตาราง 31 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

		(n = 97)	
	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	1) ชาย	25	25.77
	2) หญิง	72	74.23
2. อายุ			
	1) ต่ำกว่า 26 ปี	92	94.85
	2) 26 – 30 ปี	2	2.06
	3) 31 – 35 ปี	2	2.06
	4) 36 – 40 ปี	0	0
	5) มากกว่า 40 ปี	1	1.03
3. การศึกษา			
	1) ต่ำกว่าประถมศึกษา	1	1.03
	2) มัธยมศึกษาตอนต้น	1	1.03
	3) มัธยมศึกษาตอนปลาย	86	88.66
	4) อนุปริญญา	9	9.28
	5)ปริญญาตรี	1	1.03
	6) สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
4. อาชีพ			
	1) นักเรียน/นักศึกษา	91.00	93.81
	2) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2.00	2.06
	3) พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	0	0

ตาราง 31 (ต่อ)

(n = 356)		
ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
4) ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	1.00	1.03
5) เกษตรกร	1.00	1.03
6) รับจ้าง	1.00	1.03
7) แม่บ้าน/พ่อบ้าน	0	0
8) อื่นๆ	1	1.03
5. รายได้ต่อเดือน		
1) ต่ำกว่า 5,000 บาท	86	88.66
2) 5,000 – 10,000 บาท	6	6.19
3) 10,001 – 15,000 บาท	1	1.03
4) 15,001 – 20,000 บาท	0	0
5) 20,001 – 25,000 บาท	2	2.06
6) สูงกว่า 25,000 บาท	2	2.06

จากตาราง 31 พบว่า นักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.23 มีอายุต่ำกว่า 26 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.85 ส่วนใหญ่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 88.66 ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 93.81 และรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.66

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่ชุมชนลีเล็ด

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชุมชนลีเล็ด ประกอบด้วย

1. ท่านเคยเดินทางมาที่ชุมชนลีเล็ดหรือไม่
2. ถ้าเคย ท่านกลับมาอีกด้วยเหตุผลใด
3. ท่านรู้จักชุมชนลีเล็ดจากแหล่งใด
4. ประเภทของกิจกรรมใดที่ท่านสนใจ
5. ท่านมีวัตถุประสงค์ใดในการเดินทางมาชุมชนลีเล็ดในครั้งนี้

6. ลักษณะการเดินทางของท่านคือข้อใด
 7. ยานพาหนะในการเดินทางมาชุมชนลีเล็ดของท่านคือข้อใด
 8. ท่านพักค้างคืนในการเดินทางครั้งนี้หรือไม่
 9. ประเภทใดของที่พักที่ท่านพักค้างคืน
 10. ระยะเวลาการพักค้างคืน
 11. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อวันของท่านคือข้อใด
- โดยใช้การแจกแจงความถี่ และคิดเป็นร้อยละ ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงผลดังตาราง 32

ตาราง 32 แสดงจำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ด

(n = 97)		
พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ด	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านเคยเดินทางมาที่ชุมชนลีเล็ดหรือไม่		
1) เคย	30	30.93
2) ไม่เคย	67	69.07
2. ถ้าเคย ท่านกลับมาอีกด้วยเหตุผลใด		
0) ไม่เคย	67	69.07
1) ธรรมชาติที่สวยงาม	16	16.49
2) มีศิลปวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์	4	4.12
3) ชาวบ้านอัธยาศัยดี	5	5.15
4) อื่นๆ	5	5.15
3. ท่านรู้จักชุมชนลีเล็ดจากแหล่งใด		
1) เพื่อน/ญาติ	58	59.79
2) วารสาร/นิตยสาร	1	1.03
3) หน่วยงาน/ททท.	13	13.40
4) อินเทอร์เน็ต	8	8.25
5) วิทยุ/ทีวี	3	3.09
6) อื่นๆ	14	14.43

ตาราง 32 (ต่อ)

(n = 97)		
พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ด	จำนวน	ร้อยละ
4. ประเภทของกิจกรรมใดที่ท่านสนใจ		
1) ล่องเรือชมระบบนิเวศ	80	82.47
2) ประกอบกิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน	7	7.22
3) ชมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	2	2.06
4) พักค้างคืนร่วมกับชุมชน(Home Stay)	0	0
5) ปลูกป่าชายเลน	8	8.25
6) อื่นๆ	0	0
5. ท่านมีวัตถุประสงค์ใดในการเดินทางมาชุมชนลีเล็ดในครั้งนี้		
1) ท่องเที่ยว/พักผ่อน	10	10.31
2) เยี่ยมญาติ/เพื่อน	0	0
3) ชมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	4	4.12
4) ทัศนศึกษา/แสวงหาความรู้	77	79.38
5) อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	6	6.19
6) อื่นๆ	0	0
6. ลักษณะการเดินทางของท่านคือข้อใด		
1) คนเดียว	1	1.03
2) กลุ่มเพื่อน	96	98.97
3) ครอบครัว	0	0
7. ยานพาหนะในการเดินทางมาชุมชนลีเล็ดของท่านคือข้อใด		
1) รถยนต์ส่วนตัว	11	11.34
2) รถโดยสารปรับอากาศ	14	14.43
3) รถยนต์บริษัทนำเที่ยว	4	4.12
4) รถเช่า/รถตู้	54	55.67
5) รถจักรยานยนต์	0	0
6) อื่นๆ	14	14.43

ตาราง 32 (ต่อ)

	(n = 97)	
พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ด	จำนวน	ร้อยละ
8. ท่านพักค้างคืนในการเดินทางครั้งนี้หรือไม่		
1) พักค้างคืน	3	3.09
2) ไม่พักค้างคืน	94	96.91
9. ประเภทใดของที่พักที่ท่านพักค้างคืน		
0) ไม่พักค้างคืน	94	96.91
1) บ้านญาติ/เพื่อน	0	0
2) พักค้างคืนร่วมกับชุมชน	3	3.09
3) กางเต็นท์	0	0
4) อื่นๆ	0	0
10. ระยะเวลาการพักค้างคืน		
1) 1 คืน	2	2.06
2) 2 คืน	0	0
3) มากกว่า 2 คืน	1	1.03
11. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อวันของท่าน		
1) น้อยกว่า 1,000 บาท	92	94.85
2) 1,000 – 3,000 บาท	5	5.15
3) 3,001 – 5,000 บาท	0	0
4) มากกว่า 5,000 บาท	0	0

จากตาราง 32 แสดงผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนลีเล็ด ดังต่อไปนี้

ท่านเคยเดินทางมาที่ชุมชนลีเล็ดหรือไม่ พบว่า นักท่องเที่ยวไม่เคยมา อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 69.07 และเคยมา อยู่เป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 30.93

ถ้าเคย ท่านกลับมาอีกด้วยเหตุผลใด พบว่า นักท่องเที่ยวที่เคยมาแล้ว กลับมาอีกด้วยเหตุผลที่ว่า ธรรมชาติที่สวยงาม อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 16.49 และมีศิลปวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์ เป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 4.12

ท่านรู้จักชุมชนดีได้จากแหล่งใด พบว่า นักท่องเที่ยวรู้จักชุมชนดีได้จาก เพื่อน/ญาติ อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 59.79 และหน่วยงาน ททท เป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 13.40

ประเภทของกิจกรรมใดที่ท่านสนใจ พบว่า นักท่องเที่ยวสนใจกิจกรรม ล่องเรือชมระบบนิเวศ อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 82.47 และปลูกป่าชายเลน อยู่ในอันดับรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 8.25

ท่านมีวัตถุประสงค์ใดในการเดินทางมาชุมชนดีเลิศในครั้งนี้ พบว่า นักท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อทัศนศึกษา/แสวงหาความรู้ อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 79.38 และท่องเที่ยวพักผ่อน อยู่เป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 10.31

ลักษณะการเดินทางของท่านคือข้อใด พบว่า นักท่องเที่ยวมีลักษณะการเดินทางแบบกลุ่มเพื่อน อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 98.97 และคนเดียว อยู่ในอันดับรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 1.03

ยานพาหนะในการเดินทางมาชุมชนดีเลิศของท่านคือข้อใด พบว่า นักท่องเที่ยวจะเดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถเช่า/รถตู้ อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 55.67 และรถโดยสารปรับอากาศ อยู่ในอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 14.43

ท่านพักค้างคืนในการเดินทางครั้งนี้หรือไม่ พบว่า นักท่องเที่ยวจะไม่พักค้างคืน อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 96.91 และพักค้างคืน เป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 1.03

ประเภทใดของที่พักที่ท่านพักค้างคืน พบว่า นักท่องเที่ยวจะพักค้างคืนกับชุมชนอยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 3.09

ระยะเวลาการพักค้างคืน พบว่า นักท่องเที่ยวจะค้างคืน 1 คืน อยู่เป็นอันดับแรกคิดเป็นร้อยละ 2.06

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อวันของท่านคือข้อใด พบว่า นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว น้อยกว่า 1,000 บาท อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 94.85

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงผลดังตาราง 33 – 36

ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวโดยรวม

(n = 97)			
ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนักท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.28	0.64	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	4.35	0.55	มากที่สุด
3. ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย	4.56	0.58	มากที่สุด
รวม	4.40	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 33 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.56$) ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.35$) และด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 4.28$)

ตาราง 34 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน

(n = 97)

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนักท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1. ความสะดวก ปลอดภัยในการเดินทางและการมี ป้ายสัญลักษณ์บอกทางชัดเจน	4.45	0.66	มากที่สุด
2. ความเพียงพอเหมาะสม สะดวก และปลอดภัย ของสถานที่จอดรถ	4.25	0.75	มากที่สุด
3. ความสะอาด ความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขา	4.19	0.83	มาก
4. คุณภาพของไฟฟ้า น้ำดื่ม-น้ำใช้ และโทรศัพท์ สาธารณะ	4.23	0.78	มากที่สุด
5. สภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ เครื่องใช้และความสะอาดของบ้านพัก	4.29	0.74	มากที่สุด
รวม	4.28	0.64	มากที่สุด

จากตาราง 34 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวด้าน
โครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.28)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความสะดวกปลอดภัยในการเดินทางและการมีป้าย
สัญลักษณ์บอกทางชัดเจน อยู่เป็นอันดับแรก (\bar{X} = 4.45) สภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก
อุปกรณ์เครื่องใช้และความสะอาดของบ้านพักอยู่ในอันดับรองลงมา (\bar{X} = 4.29)
และความสะอาด ความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขา อยู่ในอันดับท้ายสุด (\bar{X} = 4.19)

ตาราง 35 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

(n = 97)			
ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนักท่องเที่ยวด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1. การล่องเรือชมธรรมชาติระบบนิเวศป่าชายเลน	4.63	0.58	มากที่สุด
2. การประกอบกิจกรรมร่วมกับชาวบ้านตามวิถีชีวิต ท้องถิ่น เช่น ร่วมออกหาปลา ถีบกระดานจับปู	4.24	0.81	มากที่สุด
3. การชมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ลิเกป่า มโนราห์	4.01	0.90	มาก
4. การเยี่ยมชมกลุ่มอาชีพเสริม เช่น กลุ่มใบจาก กลุ่ม กะปิ	4.40	0.73	มากที่สุด
5. การพักค้างคืนร่วมกับชุมชนในรูปแบบ Home Stay	4.13	0.89	มาก
6. กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การ ปลูกป่าชายเลน	4.56	0.58	มากที่สุด
7. คุณภาพของผู้นำเที่ยวท้องถิ่น เช่น ความรอบรู้ มารยาท มนุษย์สัมพันธ์	4.47	0.63	มากที่สุด
รวม	4.35	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 35 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การล่องเรือชมธรรมชาติระบบนิเวศป่าชายเลน อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.63$) กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าชายเลน อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.56$) และการชมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ลิเกป่า มโนราห์ อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 4.01$)

ตาราง 36 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย

(n = 97)

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนักท่องเที่ยวด้านสวัสดิภาพและความ ปลอดภัย	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1. การดูแลรักษาความปลอดภัย	4.57	0.63	มากที่สุด
2. การตัดเตือนนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ	4.47	0.69	มากที่สุด
3. การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	4.63	0.58	มากที่สุด
รวม	4.56	0.58	มากที่สุด

จากตาราง 36 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X}=4.63$) การดูแลรักษาความปลอดภัยอยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X}=4.57$) และการตัดเตือนนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X}=4.47$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถสรุปได้เป็นรายประเด็นได้ดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

นักท่องเที่ยวคิดว่าน้ำประปามีน้อยเกินไป ควรมีให้ทั่วถึงทั้งหมู่บ้าน และในเรื่องของป้ายบอกเส้นทางที่ยังไม่ชัดเจนและมีจำนวนน้อยเกินไป ควรมีการปรับปรุงให้มีความชัดเจนกว่านี้

ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

วิทยากรมีความเป็นกันเอง และกิจกรรมปลูกป่า หาดทรายมีความสนุกสนาน สร้างความประทับใจเป็นอย่างมาก ส่วนเรื่องของกิจกรรม ควรมีเพิ่มกิจกรรมท่องเที่ยวให้หลากหลายกว่าที่มีอยู่ และอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้สามารถพูดได้คล่องกว่าที่เป็นอยู่

ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย

ควรมีสถานพยาบาลที่มีมาตรฐานรองรับการบริการของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่านี้

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

ในการทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่าง 2 ตัวแปร โดยใช้ค่าสถิติ T-test และ One-Way ANOVA ในการทดสอบครั้งนี้

สมมติฐานที่ 3 ความแตกต่างของเพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อเดือน ของนักท่องเที่ยว มีผลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว และด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 3.1 เพศนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตาราง 37 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศของนักท่องเที่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว	T	Sig
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	-0.08	0.58
2. ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	2.65	0.20
3. ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย	0.97	0.17
รวม	1.23	0.53

จากตาราง 37 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศของนักท่องเที่ยว กับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยใช้ค่าสถิติ T-test ในการทดสอบพบว่า ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.53 ซึ่งมีค่า

มากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า เพศของนักท่องเที่ยงที่ต่างกัน ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยง โดยรวม ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยง ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.58 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่าเพศของนักท่องเที่ยงที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยง ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ไม่ต่างกัน

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยง ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.20 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า เพศของนักท่องเที่ยงที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยง ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว ไม่ต่างกัน

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยง ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.17 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า เพศของนักท่องเที่ยงที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยง ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 3.2 อายุของนักท่องเที่ยงที่ต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยง แตกต่างกัน

ตาราง 38 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ นักท่องเที่ยง กับ ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยง

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนักท่องเที่ยง	Df	F	Sig
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3	4.13	0.01*
2. ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	3	2.41	0.07*
3. ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย	3	3.32	0.02*
รวม	3	4.24	0.01*

จากตาราง 38 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุของนักท่องเที่ยง กับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยง

โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.01 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อายุของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.01 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อายุของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.07 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อายุของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.02 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อายุของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3.3 การศึกษาของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตาราง 39 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษาของนักท่องเที่ยว กับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนักท่องเที่ยว	Df	F	Sig
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3	5.35	0.00*
2. ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	3	7.36	0.00*
3. ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย	3	6.67	0.00*
รวม	3	8.38	0.00*

จากตาราง 39 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษาของนักท่องเที่ยว กับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่าการศึกษาของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่าการศึกษาของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า การศึกษาของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า การศึกษาของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3.4 อาชีพของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตาราง 40 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของนักท่องเที่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนักท่องเที่ยว	Df	F	Sig
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	5	3.90	0.00*
2. ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	5	3.89	0.00*
3. ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย	5	3.98	0.00*
รวม	5	5.05	0.00*

จากตาราง 40 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของนักท่องเที่ยว กับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อาชีพของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อาชีพของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อาชีพของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า อาชีพของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3.5 รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตาราง 41 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว กับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนักท่องเที่ยว	Df	F	Sig
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4	1.13	0.35
2. ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	4	3.90	0.01*
3. ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย	4	1.61	0.18
รวม	4	2.39	0.06

จากตาราง 41 แสดงการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว กับความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยรวม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.06 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวที่ต่างกันมีความ

พึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยรวม ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.35 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ไม่ต่างกัน

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.01 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.18 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย ไม่ต่างกัน

บทที่ 5

บทสรุป

ในการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา ชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นชุมชนลีเล็ด ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนลีเล็ด
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนลีเล็ด
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในชุมชนลีเล็ด
5. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ด

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ

1. ประชาชนในท้องถิ่น จำนวน 360 ตัวอย่าง ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มที่คำนึงถึงความน่าจะเป็นในการสุ่ม (Probability Sampling) โดยเลือกแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ซึ่งผู้วิจัยเลือกศึกษาใน 4 หมู่บ้าน คือ บ้านบางใหญ่ฝั่งขวา บ้านบางใหญ่ฝั่งซ้าย บ้านบางปลา และบ้านคลองกอก โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) รวมได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน

2. นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในชุมชนลีเล็ด จำนวน 100 ตัวอย่าง โดยเลือกสุ่มแบบตามสะดวก (Convenient Sampling)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจะใช้ควบคู่กับค่าเฉลี่ย เพื่อแสดงลักษณะการกระจายของข้อมูล โดยอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยว พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชน และความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว

ส่วนสถิติเชิงอนุมาน ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติ T-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับผลการศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอตามขั้นตอนดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ช่วงที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของประชาชนในท้องถิ่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปหรือข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในท้องถิ่น

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ประชาชนในท้องถิ่นที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.83 มีอายุมากกว่า 40 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.38 ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.30 ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 25.84 และรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.63

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านสิ่งดึงดูดใจ อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.63$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.05$) และด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 4.03$)

ด้านสิ่งดึงดูดใจ

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งดึงดูดใจ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีระบบนิเวศป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.92$) มีความอุดมสมบูรณ์ของพืชพรรณและความสวยงามของธรรมชาติ อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.88$) และมีกิจกรรมชาวบ้านตามวิถีชีวิตท้องถิ่นที่น่าสนใจ เช่น ออกหาปลา ถีบกระดานจับปู อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 4.24$)

ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีถนน/เส้นทางคมนาคมที่สะดวกสบาย

อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.14$) และมีป้ายบอกทางชัดเจน อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนมีที่จอดรถเพียงพอ อยู่ในอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.90$)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการให้ข้อมูลและนำเสนอเกี่ยวกับชุมชนของ ผู้นำเที่ยวท้องถิ่นอย่างชัดเจน อยู่ในอันดับแรก ($\bar{X} = 4.79$) และมีระบบการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.75$) ส่วนมีร้านขายของที่ระลึก อยู่ในอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.12$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า ด้านร่วมปฏิบัติการ อยู่ในอันดับแรก ($\bar{X} = 3.71$) ด้านร่วมคิด อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 3.15$) ด้านร่วมติดตามและประเมินผล อยู่ในอันดับรองลงมาอีก ($\bar{X} = 3.01$) ส่วนด้านร่วมตัดสินใจ อยู่ในอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.92$)

ด้านร่วมคิด

จากผลการวิเคราะห์ พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดด้านร่วมคิด โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุม อยู่ในอันดับแรก ($\bar{X} = 3.26$) ส่วนท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมในชุมชน อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 3.03$)

ด้านร่วมตัดสินใจ

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดด้านร่วมตัดสินใจโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน อยู่ในอันดับแรก ($\bar{X} = 3.12$) ส่วนท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวของชุมชน อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 2.71$)

ด้านร่วมปฏิบัติการ

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดด้านร่วมปฏิบัติการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ อยู่ในอันดับแรก ($\bar{X} = 4.45$) ท่านมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ช่วยดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 3.80$) ส่วนท่านมีส่วนร่วมในการให้บริการเรื่องเรือ อยู่ในอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.07$)

ด้านร่วมติดตามและประเมินผล

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดด้านร่วมติดตามและประเมินผล โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินกิจกรรมของชุมชน เช่น ร่วมประเมินผลว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นนักท่องเที่ยวพึงพอใจมากน้อยแค่ไหน อยู่ในอันดับแรก ($\bar{X} = 3.22$) ส่วนท่านมีส่วนร่วมประเมินผลการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น ร่วมประเมินผลว่านักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมีความต้องการด้านใดบ้าง และท่านมีส่วนร่วมในการนำเสนอแนะที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการให้บริการของชุมชน อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 2.91$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนลีเล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านร่วมคิด

ประชาชนในท้องถิ่นต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ และคิดว่าประชาชนในชุมชนถ้ามีโอกาสก็ควรกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นหรือไม่ก็ควรมีกล่องรับความคิดเห็นให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้เสนอความคิดเห็นด้วย

ด้านร่วมตัดสินใจ

ประชาชนในท้องถิ่นไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดังนั้นอยากให้ประชาชนในชุมชนสามารถตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ให้มากกว่านี้ และประชาชนในท้องถิ่นทุกคนควรมีส่วนร่วมตัดสินใจในที่ประชุมประจำเดือน

ด้านร่วมปฏิบัติการ

ประชาชนในท้องถิ่นต้องการให้ทุกคนที่มีส่วนร่วม มีการปฏิบัติตนเองให้อยู่ในกฎระเบียบชุมชนอย่างเคร่งครัด และต้องการให้มีบ้านโฮมสเตย์ไว้รองรับบริการนักท่องเที่ยวให้มากกว่านี้

ด้านร่วมติดตามและประเมินผล

ประชาชนในท้องถิ่นคิดว่าควรมีแบบสอบถามความพึงพอใจนักท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวและการบริการในชุมชน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ความแตกต่างของเพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อเดือน ของประชาชนในท้องถิ่น มีผลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ T-test ในการทดสอบ พบว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ในด้านสิ่งดึงดูดใจไม่ต่างกัน แต่เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ในด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานที่ 1.2 อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งดึงดูดใจ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ต่างกัน แต่อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ในด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยว ที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานที่ 1.5 รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบพบว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด โดยรวม ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความแตกต่างของเพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อเดือน ของประชาชนในท้องถิ่น มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ดด้านร่วมคิด, ด้านร่วมตัดสินใจ, ด้านร่วมปฏิบัติการ และด้านร่วมติดตามและประเมินผล ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.1 เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ T-test ในการทดสอบ พบว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด โดยรวม ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า เพศของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด ในด้านร่วมคิด ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมปฏิบัติการ และด้านร่วมติดตามและประเมินผลไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.2 อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด โดยรวม ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า อายุของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด ในด้านร่วมคิด ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมปฏิบัติการ และด้านร่วมติดตามและประเมินผล ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.3 การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่าการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด โดยรวม ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า การศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด ในด้านร่วมคิด ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมปฏิบัติการ และด้านร่วมติดตามและประเมินผล ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.4 อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด ในด้านร่วมคิด ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมปฏิบัติการ และด้านร่วมติดตามและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2.5 รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ One-Way ANOVA ในการทดสอบ พบว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด โดยรวม ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของชุมชนลีเล็ด ในด้านร่วมคิด ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมปฏิบัติการ และด้านร่วมติดตามและประเมินผล ไม่ต่างกัน

ช่วงที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.23 มีอายุต่ำกว่า 26 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.85 ส่วนใหญ่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 88.66 ประกอบอาชีพนักเรียนนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 93.81 และรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.66

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่ชุมชนลีเล็ด

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ท่านเคยเดินทางมาที่ชุมชนลีเล็ดหรือไม่ พบว่า นักท่องเที่ยวไม่เคยมา อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 69.07 และเคยมา อยู่เป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 30.93

ถ้าเคย ท่านกลับมาอีกด้วยเหตุผลใด พบว่า นักท่องเที่ยวที่เคยมาแล้วกลับมาอีกด้วยเหตุที่ว่า ธรรมชาติที่สวยงาม อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 16.49 และมีศิลปวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์ เป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 4.12

ท่านรู้จักชุมชนลีเล็ดจากแหล่งใด พบว่า นักท่องเที่ยวรู้จักชุมชนลีเล็ดจากเพื่อน/ญาติ อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 59.79 และหน่วยงาน ททท เป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 13.40

ประเภทของกิจกรรมใดที่ท่านสนใจ พบว่า นักท่องเที่ยวสนใจกิจกรรมล่องเรือชมระบบนิเวศ อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 82.47 และปลูกป่าชายเลน อยู่ในอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 8.25

ท่านมีวัตถุประสงค์ใดในการเดินทางมาชุมชนลีเล็ดในครั้งนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ ทัศนศึกษา/แสวงหาความรู้ อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 79.38 และท่องเที่ยว/พักผ่อน อยู่เป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 10.31

ลักษณะการเดินทางของท่านคือข้อใด พบว่า นักท่องเที่ยวมีลักษณะการเดินทางแบบกลุ่มเพื่อน อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 98.97 และคนเดียว อยู่เป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 1.03

ยานพาหนะในการเดินทางมาชุมชนลีเล็ดของท่านคือข้อใด พบว่า นักท่องเที่ยวจะเดินทางมาท่องเที่ยวรถเช่า/รถตู้ อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 55.67 และรถโดยสารปรับอากาศ อยู่ในอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 14.43

ท่านพักค้างคืนในการเดินทางครั้งนี้หรือไม่ พบว่า นักท่องเที่ยวจะไม่พักค้างคืน อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 96.91 และพักค้างคืน เป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 1.03

ประเภทใดของที่พักรที่ท่านพักค้างคืน พบว่า นักท่องเที่ยวจะพักค้างคืนกับชุมชน อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 3.09

ระยะเวลาการพักค้างคืน พบว่า นักท่องเที่ยวจะค้างคืน 1 คืน อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 2.06

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อวันของท่านคือข้อใด พบว่า นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว น้อยกว่า 1,000 บาท อยู่เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 94.85

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.56$) ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.35$) และด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 4.28$)

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความสะดวก ปลอดภัยในการเดินทางและการมีป้ายสัญลักษณ์บอกทางชัดเจน อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.45$) สภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์เครื่องใช้และความสะอาดของบ้านพัก อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.29$) และความสะอาด ความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขา อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 4.19$)

ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การล่องเรือชมธรรมชาติระบบนิเวศป่าชายเลน อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.63$) กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าชายเลน อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.56$) และการชมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ลิเกป่า มโนราห์ อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 4.01$)

ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว อยู่เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.63$) การดูแลรักษาความปลอดภัย อยู่ในอันดับรองลงมา ($\bar{X} = 4.57$) และการตักเตือนนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 4.47$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนลือเล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

นักท่องเที่ยวคิดว่าน้ำประปามีน้อยเกินไป ควรมีให้ทั่วถึงทั้งหมดบ้าน และในเรื่องของป้ายบอกเส้นทางที่ยังไม่ชัดเจนและมีจำนวนน้อยเกินไป ควรมีการปรับปรุงให้มีความชัดเจนกว่านี้

ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

วิทยากรมีความเป็นกันเอง และกิจกรรมปลูกป่า หาดทรายมีความสนุกสนาน สร้างความประทับใจเป็นอย่างมาก ส่วนเรื่องของกิจกรรม ควรเพิ่มกิจกรรมท่องเที่ยวให้หลากหลายกว่าที่มีอยู่ และอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้สามารถพูดได้คล่องกว่าที่เป็นอยู่

ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย

ควรมีสถานพยาบาลที่มีมาตรฐานรองรับการบริการบริการของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่านี้

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 ความแตกต่างของเพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ต่อเดือน ของนักท่องเที่ยว มีผลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว และด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 3.1 เพศนักท่องเที่ยวที่ต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวแตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ T-test ในการทดสอบ พบว่า เพศของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยรวมไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า เพศของนักท่องเที่ยวที่ต่างกันมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว และด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยไม่ต่างกัน

ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย ไม่ต่างกัน แต่รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว ในด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา ชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

ประชาชนในท้องถิ่น

ด้านศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ในด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเป็นด้านที่มีระดับความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นว่ามีศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นลำดับสุดท้าย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เส้นทางในการเดินทางมีความซับซ้อนหรือป้ายบอกทางไม่มีความชัดเจน หรือมีน้อยเกินไป ดังนั้นทางหน่วยงานของรัฐหรือทางชุมชนควรมีการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ถนนและพัฒนาเส้นทางทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว และควรมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน รวมทั้งมีที่จอดรถเพียงพอต่อการรองรับของนักท่องเที่ยว

ส่วนด้านศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนลีเล็ด ในด้านสิ่งดึงดูดใจมีระดับความคิดเห็นของประชาชนอยู่เป็นอันดับแรก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะชุมชนลีเล็ด ยังคงมีระบบนิเวศป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างมาก ดังนั้นทางชุมชนควรรักษาความเป็นธรรมชาติและควมอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ไว้ให้ได้ โดยทางชุมชนอาจมีโครงการต่างๆ ที่ช่วยพัฒนาและรักษาระบบนิเวศ สิ่งเหล่านี้ให้อยู่คู่กับชุมชนอย่างต่อเนื่องและต้องสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในท้องถิ่นให้มีความรู้สึกที่ต้องการจะรักษาสิ่งเหล่านี้ไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548, หน้า 48) ให้ความหมายของทรัพยากรท่องเที่ยวว่า “สถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว อันเป็นพื้นที่รองรับนักท่องเที่ยว โดยมีสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวทุกประเภทเข้ามาเยี่ยมเยือน”

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น พบว่าการมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจของประชาชนในท้องถิ่นอยู่ในลำดับท้ายสุด ดังนั้น ทางคณะกรรมการของชุมชน ควรเข้ามาให้ความรู้และข้อมูลที่ถูกต้องก่อนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น ซึ่งอาจจะเกิดได้ตั้งแต่ขั้นค้นหาปัญหา ค้นหาความต้องการจากประชาชน ตลอดจนขั้นตอนการวางแผนกิจกรรม หากประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น มีความรู้ และมีความเข้าใจในกิจกรรมของชุมชน จะส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้านร่วมตัดสินใจมากขึ้น

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น พบว่าด้านร่วมปฏิบัติการ อยู่เป็นอันดับแรก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในท้องถิ่นได้ร่วมทำกิจกรรมกับนักท่องเที่ยว รวมทั้งช่วยกันดูแลนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน ไม่ว่าจะป็นจัดหาที่พัก (homestay) หรือให้คำแนะนำต่างๆ ซึ่งทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รู้สึกถึงการมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติการ ดังนั้นทางชุมชนควรสร้างกิจกรรมที่ทำร่วมกันระหว่างประชาชนในท้องถิ่นกับนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น อีกทั้งควรจะมีการอบรมความรู้ในด้านศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อที่ประชาชนในท้องถิ่นสามารถที่จะแนะนำหรือให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ (อภิญา กังสนารักษ์, 2544, หน้า 14 – 15) ได้นำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ ร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ร่วมตัดสินใจกำหนดความต้องการและร่วมลำดับความสำคัญของความต้องการ
2. การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงาน วิธีการ รวมถึงทรัพยากรและแหล่งวิทยาการที่จะใช้ในโครงการ
3. การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินโครงการ ทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ เพื่อให้รู้ว่าผลจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยสามารถกำหนดการประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่องหรือประเมินผลรวมทั้งโครงการในคราวเดียวก็ได้

นักท่องเที่ยว

ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในอันดับสุดท้าย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า ระบบสุขอนามัย รวมถึงเส้นทางการคมนาคม ยังคงมีไม่ถึงถึง และไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ ดังนั้นควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ป้ายบอกทาง ห้องสุขา ร้านอาหาร เป็นต้น ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย ควรมีมาตรการต่างๆ ในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมไปถึงควรมีการจัดหน่วยงานพิเศษ เพื่อช่วยเหลือนักท่องเที่ยว การให้ความคุ้มครองผลประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว และมีการจัดหน่วยปฐมพยาบาลสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในชุมชนลี้เล็ด ซึ่งสอดคล้องกับ

เกษมศักดิ์ วิชิตะกุล (2545, หน้า 13) กล่าวว่า “ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกชอบความรู้สึกรู้สึกพอใจ หรือมีทัศนคติทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว ได้รับผลตอบแทนที่ต้องการจึงทำให้เกิดความพึงพอใจขึ้นนั่นเอง”

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ชุมชนลีเล็ดเป็นชุมชนที่มีศักยภาพและมีความเหมาะสมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ควรมีแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวดังนี้

1. ด้านการอนุรักษ์พัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

1.1 ร่วมกันจัดทำโครงการในการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อก่อให้เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟู โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ อาทิ สถาบันการศึกษา เทศบาล อบต. เป็นต้น

1.2 จัดทำโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คงความเป็นระบบนิเวศที่สมบูรณ์ รวมทั้งดัชนีตัวชี้วัดทางธรรมชาติ และร่วมกันหาแนวทางการลดปัญหาขยะในพื้นที่ โดยจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ อาทิ การนำกลับมาใช้ใหม่ การแปรรูป หรือการจัดเก็บที่เป็นระบบ

ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว ชุมชนลีเล็ดมีศักยภาพของชุมชนในการที่จะพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น ล่องเรือชมระบบนิเวศ ประกอบกิจกรรมร่วมกับชาวบ้านตามวิถีชีวิตท้องถิ่น การปลูกป่าชายเลน ฯลฯ การพัฒนาการท่องเที่ยวควรคำนึงถึงความสามารถในการรองรับได้ การรักษาเอกลักษณ์ของชุมชนไว้ ดังนั้นการจัดการกิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ควรจะสอดคล้องและคำนึงถึงศักยภาพ เพื่อมิให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการท่องเที่ยวใหม่จนไม่สามารถรักษาเอกลักษณ์ไว้ให้เป็นที่ดึงดูดใจได้ จึงควรมีการจัดการที่ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้อง โดยเป็นกิจกรรมของชุมชน ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากกลุ่มอื่นๆ รวมทั้งประชาชนในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีวิถีชีวิตดำรงอยู่อย่างเป็นธรรมชาติ ความเป็นตัวตน และรักษาเอกลักษณ์ดั้งเดิมไว้

2. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

2.1 ส่งเสริมให้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชุมชนโดยอาจกำหนดเวลาที่แต่ละครัวเรือนว่างจากภารกิจเป็นประจำทุกเดือน เพื่อช่วยในการเสนอแนะและแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการส่งเสริมและช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง

2.2 ส่งเสริมให้มีผู้นำชุมชนในหลายระดับ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เข้ามามีส่วนช่วย เป็น แกนนำในการจัดการการท่องเที่ยว โดยมีการคัดเลือกผู้นำที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และควรเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ทั้งนี้ผู้นำควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ เสียสละ รับผิดชอบเพื่อส่วนรวม

การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกๆ ขั้นตอนอย่างเป็นธรรมชาติ จะช่วย ส่งเสริมให้ร่วมกันและกระจายความรับผิดชอบ และลดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำที่พักแบบโฮมสเตย์ การมีส่วนร่วมในการจัดกลุ่มเรือ เพื่อการ ให้บริการนักท่องเที่ยว การขายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน การจักสาน ทั้งนี้โดยมีข้อตกลงร่วมกันที่ จะวางแผนในการดำเนินการที่ไม่ขัดต่อสภาพแวดล้อม และความเหมาะสมของพื้นที่ โดยไม่มุ่งหวัง ผลประโยชน์ในเชิงธุรกิจ แต่ควรรักษาเอกลักษณ์ เน้นการบริการด้วยน้ำใจและความเป็นมิตร ความมีอัธยาศัยไมตรี เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ รวมทั้งร่วมกันดูแลสภาพแวดล้อม ให้เป็นธรรมชาติและอุดมสมบูรณ์

3. ด้านการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม

3.1 ควรให้มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมในชุมชน เพื่อมิให้เกิดปัญหาความ ขัดแย้ง และจะส่งผลกระทบต่อการแข่งขันนักท่องเที่ยว การหลอกลวง เอาเปรียบนักท่องเที่ยว มุ่งหา ประโยชน์ โดยไม่คำนึงถึงภาพลักษณ์ที่ดีของชุมชน ดังนั้นในการจัดแบ่งกลุ่มอาชีพต่างๆ ภายใน กลุ่ม ควรกำหนดให้มีมติข้อตกลง และมีการปฏิบัติจริงสามารถชี้แจงได้

3.2 จัดให้มีการประชุมทุกเดือน เพื่อแลกเปลี่ยน สรุปการดำเนินงาน และร่วมกัน หาแนวทางพัฒนา การแก้ไขเพื่อการจัดการการท่องเที่ยว

3.3 ส่งเสริม ดูแล และกระจายผลประโยชน์ให้กับกลุ่มที่ไม่เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยวโดยตรง แต่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว เพื่อช่วยให้เกิดความร่วมมือและร่วมกัน ดูแลให้ชุมชนมีเอกลักษณ์ และภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาของนักท่องเที่ยวและอยู่ร่วมกันอย่างมี ความสุข

4. ด้านการกระตุ้นและปลูกจิตสำนึก

4.1 ขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ในการจัดอบรมให้ ความรู้เชิงวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การรักษาสิ่งแวดล้อม อาทิ ความรู้เรื่องหิ้งห้อย การรักษาระบบนิเวศ เป็นต้น

4.2 จัดให้มีโครงการอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น หรือยุวมัคคุเทศก์ รวมไปถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชน ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น ทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อนำไปเผยแพร่อย่างถูกต้องและชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้รับผิดชอบหลักหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความมีส่วนร่วมให้กับประชาชน และความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. ควรมีการขยายกรอบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ครอบคลุมประชาชนทุกหมู่บ้านในตำบล เพราะประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น ส่วนใหญ่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว จึงควรเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านที่อยู่ห่างออกไปจากแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น
3. ในกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม ควรเพิ่มกลุ่มวัยอื่นๆ ในการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ และร่วมติดตามและประเมินผล เช่น ควรเพิ่มการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในกลุ่มเยาวชนของชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการห่วงแหนธรรมชาติและทรัพยากรทางธรรมชาติในท้องถิ่น เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ ด้วย เพื่อที่จะได้ทราบถึงความพึงพอใจ ความต้องการหรือข้อเสนอแนะที่เหมือน และแตกต่างกับนักท่องเที่ยวชาวไทย เพื่อที่จะได้นำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาชุมชนได้
2. ควรที่จะมีการศึกษาในเชิงคุณภาพ นำไปสู่การวิเคราะห์เชิงปริมาณในเชิงลึกต่อไป เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. ควรมีการศึกษาถึงความสำเร็จของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระยะติดตาม เช่น 1ปี 3ปี 5ปี เป็นต้น
4. ควรมีการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทุกปี เพื่อค้นหาความต้องการที่เป็นจริงของประชาชนในพื้นที่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2544). **แผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ**.
กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- กิ่งพร ทองใบ. (2546). **กลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เกษมศักดิ์ วิชิตะกุล. (2545). **ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการของ
ธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน)สาขาท่าอากาศยานจังหวัดเพชรบุรี**.
สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- จิตตินันท์ เดชะคุปต์. (2543). **ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการดำเนินงานของสถาบัน
นุบาลในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์.สส.ม., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ชนินทร์ ชุมพันธ์รักษ์. (2544). **นโยบายธุรกิจและการบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ:
ศูนย์เอกสารและตำรา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- เขาวลิต สิทธิฤทธิ. (2545). **การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วม ตำบลกรุง
ชิง. สุราษฎร์ธานี: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค มหาวิทยาลัยวลัย
ลักษณ์**.
- ทีมวิจัยชาวบ้านบ้านป่าเหมี้ยง. (2547). **แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เอื้อ
ประโยชน์ต่อชุมชนบ้านป่าเหมี้ยง อำเภอเมืองปาน. สุราษฎร์ธานี: สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย**.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2539). **การตลาดโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นัยนา ทองศรีเกตุ. (2545). **โครงการพัฒนาระบบมาตรฐานคุณภาพ การจัดการการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ชุมชนคีรีวง อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช**.
นครศรีธรรมราช: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- นิคม จารุมณี. (2545). **การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). **การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน**. เชียงใหม่: คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปกรณัม ปรียากร. (2527). **แนวความคิดว่าด้วยการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ประจักษ์ แต่งท้าว. (2547). **รูปแบบและกระบวนการในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำน้ำตอน ตำบลนาบัว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก**. พิษณุโลก: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ประภาส เกตุแก้ว. (2546). **ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของฝ่ายทะเบียนรถ สำนักงานขนส่งจังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: กรุงเทพฯ.
- ประเสริฐ วิทยารัฐ. (2530). **รายงานสัมมนาทางวิชาการเรื่องบทบาทของภูมิศาสตร์กับการพัฒนาการท่องเที่ยว**. กาญจนบุรี: สมาคมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทยร่วมกับวิทยาลัยครูกาญจนบุรี.
- ปรีชา แดงโรจน์. (2544). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสู่ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: ไฟว์ แอนด์ ไฟว์ พรินติ้ง.
- พรเพ็ญ วิจักษณ์ประเสริฐ. (2548). **คู่มือการจัดการ : การท่องเที่ยวชุมชนและบ้านพักแบบโฮมสเตย์**. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรมมินทร์ พวงมาลา. (2546). **โครงการรูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน บ้านแม่กำปอง หมู่ที่ 3 ตำบลห้วยแก้ว กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค.
- พนมวรรณ อยู่ดี. (2543). **ทางเลือกและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในจังหวัดเชียงราย**. เชียงราย: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค.
- พยูร นุ่นสุข. (2545). **โครงการพัฒนาระบบมาตรฐานคุณภาพการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช**. นครศรีธรรมราช: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค.
- พยอมน ธรรมบุตร. (2546). **เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์**. กรุงเทพฯ: สถาบันการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพรัช เดชะรินทร์. (2516). **ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพสุข สุขศรีเพ็ง. (2551). **การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในองค์การบริหารส่วนตำบลวังมะปราง กรณีศึกษาภูผาเมฆ ตำบลวังมะปราง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง**. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยขอนแก่นศูนย์ภูเก็ต.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- วิทยาภรณ์ จรัสดวง. (2544). **การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง**. วิทยานิพนธ์ ผ.ม., กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2546). **การจัดการเชิงกลยุทธ์และกรณีศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- ศุภชัยวิชัยปาไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2538). **โครงการศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ : กรณีภาคใต้**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- สมชาย เลี้ยงพรพรรณ. (2542). **การศึกษาแหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในบริเวณทะเลน้อย ทะเลหลวง และทะเลสาบสงขลา**. เชียงใหม่: ภาควิชาภูมิศาสตร์ 311 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สมยศ นาวิการ. (2539). **เศรษฐศาสตร์การบริหาร**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. (2542). **เอกสารสรุปประกอบการเรียนสอนรายวิชา ทอส. 513 กลยุทธ์การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2544). **รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาเพื่อจัดทำ แผนพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549)**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- สร้อยดี อาสาสรรพกิจ. (2542). **การศึกษาเพื่อหาปัจจัยในการกำหนดความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุชิน ศิลธรรม. (2545). **โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บ้านเกาะปากจั่น ตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. พระนครศรีอยุธยา: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค.
- สุวัฒนา ไบเจริญ. (2540). **ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารออมสิน สาขาขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

สุรเชษฐ์ เศรษฐมาต. (15 กันยายน 2538). ท่องเที่ยวแบบ “นิเวศสัญจร” ทางรอดแหล่งท่องเที่ยว
ไทย. **มติชน**, 21.

เสรี วงษ์ไพจิตร. (2534). **จุดหักเหของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

อดิน รพีพัฒน์. (2547). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา**. กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษา
นโยบายสาธารณะสุข.

อนุช อภาภิรม. (2545). **การพัฒนาอย่างยั่งยืนคำตอบอยู่ในความหลากหลาย**. กรุงเทพฯ:
มูลนิธิศูนย์สื่อเพื่อการพัฒนา.

อภิญา กังสนารักษ์. (2544). **รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์กรที่มีประสิทธิผล
ระดับคณะของสถาบันอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อิทธิพล ไทยกมล. (2545). **ศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ :**
กรณีศึกษาชุมชนบ้านแพรวจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ บธ.ม.,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

อุดม เขยกีวงศ์. (2548). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. กรุงเทพฯ: แสงดาว.

อำคา แสงงาม. (2549). **รูปแบบและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมกับ
ศักยภาพของชุมชนบ้านกุ๊กกาสิงห์ ตำบลกุ๊กกาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัด
ร้อยเอ็ด**. ร้อยเอ็ด: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

Buckley, R. (1993). **Research Report of 1993 International Centre for Ecotourism**.
Australia: Gold Coast.

Cohen, J. and N.T. Uphoff. (1980). **Participation's Place in Rural Development : Seeking
Clarity Through Specificity World Development**. Australia: Gold Coast.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพระเชตุвр

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ :
กรณีศึกษา ชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(สำหรับประชาชนในท้องถิ่น)

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิสุตรศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการ กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกนำไปใช้ในการวิจัยและสรุปผลในภาพรวม เพื่อพัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนลีเล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความคิดเห็นของท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านหรือเติม

ข้อความลงใน ช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ 1) ต่ำกว่า 26 ปี 2) 26 – 30 ปี 3) 31 – 35 ปี
 4) 36 – 40 ปี 5) มากกว่า 40 ปี
3. การศึกษา 1) ต่ำกว่าประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษาตอนต้น
 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย 4) อนุปริญญา
 5)ปริญญาตรี 6) สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ 1) นักเรียน/นักศึกษา 2) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

- 3) พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท
 4) ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 5) เกษตรกร
 6) รับจ้าง
 7) แม่บ้าน/พ่อบ้าน
 8) อื่นๆ.....
5. รายได้ต่อเดือน
 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท
 2) 5,000 - 10,000 บาท
 3) 10,001 - 15,000 บาท
 4) 15,001 - 20,000 บาท
 5) 20,001 - 25,000 บาท
 6) สูงกว่า 25,000 บาท

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านสิ่งดึงดูดใจ					
1. มีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์					
2. มีระบบนิเวศป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์					
3. มีความอุดมสมบูรณ์ของพืชพรรณและความสวยงามของธรรมชาติ					
4. มีกิจกรรมชาวบ้านตามวิถีชีวิตท้องถิ่นที่น่าสนใจ เช่น ออกหาปลา ถีบกระดานจับปู					
5. มีบ้านพัก Home Stay ที่มีมาตรฐาน					
ด้านเส้นทางที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว					
6. มีถนน/เส้นทางคมนาคมที่สะดวกสบาย					
7. มีที่จอดรถเพียงพอ					
8. มีป้ายบอกทางชัดเจน					
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
9. มีบ้านพักสะอาด และเพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยว					
10. มีร้านอาหารที่สะอาด และเพียงพอ					
11. มีร้านขายของที่ระลึก					

ศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
12. มีเรือสะอาด และปลอดภัย พร้อมอุปกรณ์ช่วยชีวิต					
13. มีรถบริการรับ-ส่งนักท่องเที่ยว					
14. มีห้องสุขาสะอาด เพียงพอ และปลอดภัย					
15. มีระบบการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน					
16. มีการให้ข้อมูลและนำเสนอเกี่ยวกับชุมชนของผู้นำเที่ยวท้องถิ่นอย่างชัดเจน					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนสีเขียว

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ท่านคิดว่าเหมาะสม

การมีส่วนร่วมของชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านร่วมคิด					
1. ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุม					
2. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมในชุมชน					
ด้านร่วมตัดสินใจ					
3. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่างๆของชุมชน					
4. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวของชุมชน					
ด้านร่วมปฏิบัติการ					
5. ท่านมีส่วนร่วมในการให้บริการเรื่องที่พัก					
6. ท่านมีส่วนร่วมในการให้บริการเรื่องเรือ					
7. ท่านมีส่วนร่วมในการให้บริการเรื่องรถ					

การมีส่วนร่วมของชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
8. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำเพื่อท้องถิ่น					
9. ท่านมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ					
10. ท่านมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ช่วยดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว					
ด้านร่วมติดตามและประเมินผล					
11. ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินกิจกรรมของชุมชน เช่น ร่วมประเมินผลว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นนักท่องเที่ยวพึงพอใจมากน้อยแค่ไหน					
12. ท่านมีส่วนร่วมประเมินผลการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น ร่วมประเมินผลว่านักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมีความต้องการด้านใดบ้าง					
13. ท่านมีส่วนร่วมในการนำเสนอแนะที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการให้บริการของชุมชน					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนลี้เล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1. ด้านร่วมคิด

.....

.....

2. ด้านร่วมตัดสินใจ

.....

.....

3. ด้านร่วมปฏิบัติการ

.....

.....

4. ด้านร่วมติดตามและประเมินผล

.....

.....

ขอขอบคุณยิ่งในความอนุเคราะห์ที่ข้อมูลของท่าน
นางสาวนันทรัตน์ ทองมีเพชร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ :
กรณีศึกษา ชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(สำหรับนักท่องเที่ยว)

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการ กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนลีเล็ด ตำบลลีเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกนำไปใช้ในการวิจัยและสรุปผลในภาพรวม เพื่อพัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนลีเล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความคิดเห็นของท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านหรือเติมข้อความ

ลงใน ช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ 1) ต่ำกว่า 26 ปี 2) 26 – 30 ปี 3) 31 – 35 ปี
 4) 36 – 40 ปี 5) มากกว่า 40 ปี
3. การศึกษา 1) ต่ำกว่าประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษาตอนต้น
 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย 4) อนุปริญญา
 5) ปริญญาตรี 6) สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ 1) นักเรียน/นักศึกษา 2) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 3) พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท 4) ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 5) เกษตรกร 6) รับจ้าง
 7) แม่บ้าน/พอบ้าน 8) อื่นๆ.....
5. รายได้ต่อเดือน 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท 2) 5,000 - 10,000 บาท
 3) 10,001 - 15,000 บาท 4) 15,001 - 20,000 บาท
 5) 20,001 - 25,000 บาท 6) สูงกว่า 25,000 บาท

ส่วนที่ 2 ลักษณะการเดินทาง และวัตถุประสงค์ของการเดินทาง

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง และตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านเคยเดินทางมาที่ชุมชนลีเล็ดหรือไม่
 1) เคย.....ครั้ง 2) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 3)
2. ถ้าเคย ท่านกลับมาอีกด้วยเหตุผลใด
 1) ธรรมชาติที่สวยงาม 2) มีศิลปวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์
 3) ชาวบ้านอัธยาศัยดี 4) อื่นๆ.....
3. ท่านรู้จักชุมชนลีเล็ดจากแหล่งใด
 1) เพื่อน/ญาติ 2) วารสาร/นิตยสาร 3) หน่วยงาน /ททท.
 4) อินเทอร์เน็ต 5) วิทยุ/ทีวี 6) อื่นๆ.....
4. ประเภทของกิจกรรมใดที่ท่านสนใจ
 1) ล่องเรือชมระบบนิเวศ 2) ประกอบกิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน
 3) ชมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 4) พักค้างคืนร่วมกับชุมชน (Home Stay)
 5) ปลูกป่าชายเลน 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....
5. ท่านมีวัตถุประสงค์ใดในการเดินทางมาชุมชนลีเล็ดในครั้งนี้
 1) ท่องเที่ยว /พักผ่อน 2) เยี่ยมญาติ/เพื่อน
 3) ชมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 4) ทดสอบศึกษา/แสวงหาความรู้
 5) อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. ลักษณะการเดินทางของท่านคือข้อใด
 1) คนเดียว 2) กลุ่มเพื่อน 3) ครอบครัว

7. ยานพาหนะในการเดินทางมาชุมชนลีเล็ดของท่านคือข้อใด

- 1) รถยนต์ส่วนตัว 2) รถโดยสารปรับอากาศ
 3) รถยนต์บริษัทนำเที่ยว 4) รถเช่า/รถตู้
 5) รถจักรยานยนต์ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. ท่านพักค้างคืนในการเดินทางครั้งนี้หรือไม่

- 1) พักค้างคืน 2) ไม่พักค้างคืน (ข้ามไปตอบข้อ 10)

9. ประเภทใดของที่พักที่ท่านพักค้างคืน

- 1) บ้านญาติ/เพื่อน 2) พักค้างคืนร่วมกับชุมชน (Home Stay)
 3) กางเต็นท์ 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. ระยะเวลาการพักค้างคืน คือข้อใด

- 1) 1 คืน 2) 2 คืน 3) มากกว่า 2 คืน

11. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้เฉลี่ยต่อคนต่อวันของท่านคือข้อใด

- 1) น้อยกว่า 1,000 บาท 2) 1,000 – 3,000 บาท
 3) 3,001 – 5,000 บาท 4) มากกว่า 5,000 บาท

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง และตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนักท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน					
1.ความสะอาด ปลอดภัยในการเดินทาง และการมีป้ายสัญลักษณ์บอกทางชัดเจน					
2.ความเพียงพอ เหมาะสม สะดวก และปลอดภัย ของสถานที่จอดรถ					
3.ความสะอาด ความเพียงพอของห้องน้ำ-ห้องสุขา					
4.คุณภาพของไฟฟ้า น้ำดื่ม-น้ำใช้ และโทรศัพท์ สาธารณะ					
5.สภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์เครื่องใช้ และความสะอาดของบ้านพัก					
ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว					
6.การล่องเรือชมธรรมชาติระบบนิเวศป่าชายเลน					
7.การประกอบกิจกรรมร่วมกับชาวบ้านตามวิถีชีวิต ท้องถิ่น เช่น ร่วมออกหาปลา ถีบกระดานจับปู					
8.การชมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ลิเกป่า มโนราห์					
9.การเยี่ยมชมกลุ่มอาชีพเสริม เช่น กลุ่มใบจาก กลุ่ม กะปิ					
10. การพักค้างคืนร่วมกับชุมชนในรูปแบบ Home Stay					
11.กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าชายเลน					
12. คุณภาพของผู้นำเที่ยวท้องถิ่น เช่น ความรอบรู้ มารยาท มนุษย์สัมพันธ์					

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนักท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย					
13. การดูแลรักษาความปลอดภัย					
14. การตักเตือนนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ					
15. การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวในชุมชนลิเล็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

.....

.....

2. ด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

.....

.....

3. ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย

.....

.....

ขอขอบคุณยิ่งในความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลของท่าน

นางสาวนันท์รัตน์ ทองมีเพชร

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

มหาวิทยาลัยนเรศวร

